GEMEENTE DOESBURG

Programmabegroting 2023-2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
Welkom 2
Voorwoord 2
Inleiding 3
Financiële samenvatting primaire begroting 5
Toelichting eerste wijziging begroting 2023-2026 7
Bestuurlijke structuur 13
Programma 1 Evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat 16
Programma 2 Verbindende en versterkende sociale aanpak 25
Programma 3 Kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie 32
Programma 4 Bestuur en organisatie 37
Overzicht algemene dekkingsmiddelen 42
Paragrafen 44
Paragraaf A - Lokale heffingen 44
Paragraaf B - Weerstandsvermogen en risicobeheersing 50
Paragraaf C - Onderhoud kapitaalgoederen 57
Paragraaf D - Financiering 73
Paragraaf E - Bedrijfsvoering 78
Paragraaf F - Verbonden partijen 80
Paragraaf G - Grondbeleid 81
Financiële begroting 86
Overzicht lasten en baten en toelichting 86
Gehanteerde algemene technische uitgangspunten 88
Uiteenzetting financiële positie 90
Investeringsagenda en balansprognose 94
Bijlagen 96
Lasten en baten per taakveld 96
Beleidsindicatoren in perspectief 99

Welkom

Voorwoord

Voorwoord

Beste gemeenteraad van Doesburg,

Voor u ligt de begroting van het nieuwe college van B&W van Doesburg. Het coalitieakkoord “Doesburg op weg naar de toekomst” vormt de basis voor deze begroting. Dit coalitieakkoord is weer gebaseerd op de toekomstvisie van Doesburg. De 3 pijlers uit de toekomstvisie vormen de leidraad van de begroting voor de komende jaren.

Van de pijler “evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat” wordt volop ingezet op woningbouw, veilige mobiliteit en parkeren. Ook een groene, fijn leefomgeving, die uitnodigt tot ontmoeten en spelen is een belangrijk uitgangspunt.

Pijler twee, “verbindende en versterkende sociale aanpak” richt zich vooral op de uitwerking van de nieuwe koers sociaal domein (sociaal domein 2.0). In deze pijler wordt extra aandacht besteed aan het voorkomen van eenzaamheid en ondersteuning van vrijwilligers.

De laatst pijler van de toekomstvisie is “kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie”. Hier wordt de nadruk gelegd op het opstellen van een toeristische visie, waarna ook keuzes gemaakt kunnen worden t.a.v. de VVV, ondersteuning ondernemers en centrummanagement.

Werken aan deze drie pijlers kan alleen vanuit een goede basis. Voor de basis op orde is ook ruimte gemaakt. Zo liggen er flinke uitdagingen op het personele vlak en bedrijfsvoering. ICT, huisvesting, wettelijke taken vormen een belangrijk deel van de komende uitdaging. Door te gaan werken met het gastheermodel, verwachten we deze nu kritische aandachtspunten te kunnen verstevigen.

De voor u liggende begroting geeft een positief financieel beeld, maar eindigt wel met een donkere wolk, het jaar 2026. Dit betekent wel dat we de komende jaren bewust keuzes gaan maken, om te zorgen dat Doesburg financieel gezond ook na 2026 als zelfstandige gemeente verder kan.

Wij zien vol vertrouwen en energie de toekomst van Doesburg tegemoet!

de secretaris,	de burgemeester,
Peter Werkman	Loes van der Meijs

Inleiding

Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting 2023-2026. De programmabegroting geeft op hoofdlijnen de gemeentelijke activiteiten weer o.a. in termen van programmadoelen en bijbehorende maatregelen vanuit het collegeprogramma 2022-2026.
Dit collegeprogramma is in deze programmabegroting geïntegreerd. De financiële verwerking hiervan ligt ter besluitvorming voor in de 1e wijziging van de begroting 2023.
De programmabegroting is opgesteld op basis van de uitgangspunten die bij de kadernota door de raad zijn vastgesteld. Deze programmabegroting is dan ook hét begrotingsdocument voor de gemeenteraad. Ook het college heeft een eigen begrotingsdocument, namelijk de uitvoeringsinformatie. De uitvoeringsinformatie is een gedetailleerde uitwerking van de programmabegroting. Er bestaat dan ook een nauwe samenhang tussen deze twee begrotingsdocumenten.

De uitvoering van de programmabegroting is opgedragen aan het college van B&W. Het college van B&W informeert de gemeenteraad via de integrale voortgangsrapportage omtrent de uitvoering van de programmabegroting.
Na afloop van het begrotingsjaar vindt verantwoording plaats middels de jaarrekening en het jaarverslag.

Het programmaplan

De programmabegroting bevat o.a. een programmaplan. Het programmaplan bevat de te realiseren programma's (een programma is een samenhangende verzameling van producten, activiteiten en geldmiddelen die zijn gericht op het bereiken van vooraf bepaalde maatschappelijke effecten, waaraan idealiter indicatoren gekoppeld kunnen worden), zoals die door de Raad zijn vastgesteld alsmede een overzicht van de beschikbare algemene dekkingsmiddelen en het bedrag voor onvoorziene uitgaven. Het in deze begroting opgenomen programmaplan bevat de navolgende programma's:

1. Evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat
2. Verbindende en versterkende sociale aanpak
3. Kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie
4. Bestuur en organisatie

Deze programma's zijn in het programmaplan verder uitgewerkt. Hierbij staan de navolgende drie zogenaamde "W–vragen" centraal:

- *Wat willen we bereiken?*
  Bij de beantwoording van deze vraag gaat het om de beoogde maatschappelijke effecten van het gemeentelijke beleid. Een beoogd maatschappelijk effect zou bijvoorbeeld kunnen zijn "Een veilig gevoel voor alle inwoners van de gemeente Doesburg".

- *Wat gaan we daarvoor doen?*
  Nadat de te bereiken maatschappelijke effecten zijn benoemd, wordt bij dit onderdeel vervolgens uiteengezet wat in het begrotingsjaar gedaan moet worden om de beoogde maatschappelijke effecten (op termijn) te kunnen realiseren.

- *Wat mag het kosten?*
  Bij de beantwoording van deze vraag geeft de Raad aan wat de uitvoering van het betreffende programma mag kosten.

De paragrafen

Naast een programmaplan bevat de programmabegroting ook een aantal verplicht voorgeschreven paragrafen. In deze paragrafen zijn de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten, alsmede de beleidslijnen die worden gehanteerd ten aanzien van de lokale heffingen, zoals de onroerende zaakbelastingen en de afvalstoffenheffingen. In het betreffende onderdeel van deze programmabegroting komen achtereenvolgens de navolgende (verplichte) paragrafen aan de orde

- A - Lokale heffingen
- B - Weerstandsvermogen en Risicobeheersing
- C - Onderhoud Kapitaalgoederen

- D - Financiering
- E - Bedrijfsvoering
- F - Verbonden partijen
- G - Grondbeleid

Financiële begroting

In dit onderdeel van deze programmabegroting wordt aan de hand van de ramingen per programma, de beschikbare algemene dekkingsmiddelen, het beschikbare bedrag voor onvoorziene uitgaven en de geraamde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves het begrotingsresultaat inzichtelijk gemaakt. Belangrijke afwijkingen worden van een toelichting voorzien en u vindt een overzicht met de geraamde incidentele baten en lasten.

Ook bevat dit hoofdstuk van de programmabegroting een uiteenzetting van en een toelichting op de financiële positie van de gemeente Doesburg. Aandacht wordt o.a. geschonken aan de algemene financiële uitgangspunten, de (meerjarige) budgettaire positie, de investeringen en de omvang van de reserves en de voorzieningen.

BBV beleidsindicatoren

Voor het toelichten van de maatschappelijke effecten in de begroting zijn gemeenten verplicht om de effecten van beleid toe te lichten aan de hand van een op Rijksniveau vastgestelde set aan beleidsindicatoren. In dit boekwerk zijn deze verplichte indicatoren opgenomen in de Bijlage van het boekwerk. Door de indicatoren (en daarmee de ontwikkeling ervan) op deze wijze te presenteren, ontstaat er een overzichtelijk beeld van de cijfers. Het doel van deze indicatoren is dat de beleidsresultaten van de gemeenten onderling vergelijkbaarder worden.

Financiële samenvatting primaire begroting

Financiële samenvatting

Om deze samenvatting goed te kunnen lezen zijn de volgende begrippen van belang:

- De *primitieve of primaire begroting* is een administratieve vertaling van de vastgestelde kadernota. In deze primaire begroting zijn de effecten uit de meicirculaire (algemene uitkering uit het gemeentefonds) meegenomen.
- De *programmabegroting* is de primaire begroting, aangevuld met de nieuwe beleidsvoorstellen en eventuele bezuinigingen die worden voorgesteld.
- Een *formeel saldo* is het begrotingssaldo van alle geraamde incidentele én structurele baten en lasten.
- Een *materieel saldo* is het saldo van uitsluitend de geraamde structurele baten en lasten.
- Baten en lasten kwalificeren als *incidenteel* als deze zich maximaal drie jaar voordoen.
- *Structurele baten en lasten* zijn baten en lasten die zich langer dan drie jaar voordoen.

Eindresultaat primaire begroting 2023-2026

Formeel saldo van de primaire begroting 2023-2026

	2023	2024	2025	2026
Formeel saldo (voor kadernota 2023)	29.833	-16.691	-37.770	150.840
Mutatie kadernota	-22.035	-111.243	-150.408	-128.734
Formeel saldo na Kadernota 2023	**7.798**	**-127.934**	**-188.178**	**22.106**
Mutaties:				
Kapitaallasten	524.183	273.575	-46.290	-46.287
Belastingen en leges	351.524	351.524	351.524	351.524
Loonbegroting	-449.296	-449.296	-449.296	-449.296
Reserves	-380.651	-314.469	-236.438	-411.354
Voorzieningen	99.498	106.836	193.664	198.809
Verbonden partijen	-89.066	-104.066	-104.066	-104.066
Prijsverschillen	-575.128	-577.235	-577.235	-578.594
Overig	-129.546	-79.543	-80.902	82.113
Algemene uitkering	2.501.816	2.961.982	3.290.791	1.315.000
Totaal mutaties	**1.853.334**	**2.169.308**	**2.341.752**	**357.849**
Totaal formeel saldo (primaire begroting 2023)	**1.861.132**	**2.041.374**	**2.153.574**	**379.955**

Het formele saldo verbetert over de jaren heen tot en met jaar 2025. In 2026 verslechtert het formele saldo behoorlijk (het zogenaamde "gemeentelijk ravijnjaar").

Materieel saldo van de primaire begroting 2023-2026

	2023	2024	2025	2026
Formeel saldo (primaire begroting 2023)	1.861.132	2.041.374	2.153.574	379.955
Bij: in formeel saldo geraamde incidentele lasten	32.500	-	-	-
Af: in formeel saldo geraamde incidentele baten	-	-	-	-
Bij: in formeel saldo geraamde post onvoorzien	15.000	15.000	15.000	15.000
Materieel saldo (primaire begroting)	**1.908.632**	**2.056.374**	**2.168.574**	**394.955**

Voor een specificatie van geraamde incidentele lasten en baten wordt verwezen naar het onderdeel Uiteenzetting financiële positie.

Vergelijking met kadernota 2023

Het structurele meerjarenperspectief van de primaire begroting 2023-2026 ten opzichte van de prognose uit de kadernota 2023 is als volgt:

	2023	2024	2025	2026
Materieel saldo (primaire begroting)	1.908.632	2.056.374	2.168.574	394.955
Prognose materieel saldo kadernota 2023	55.298	-112.934	-173.178	37.106
Verschil	**1.853.334**	**2.169.308**	**2.341.752**	**357.849**

Algemene reserve

De Algemene reserve is primair ingesteld om incidentele tegenvallers op te vangen die niet binnen de lopende begroting kunnen worden opgelost. Rekening houdende met de door de gemeenteraad vastgestelde mutaties is de stand van de algemene reserve in meerjarenperspectief als volgt:

Algemene Reserve	2022	2023	2024	2025	2026
Beginstand	3.574	4.886	6.748	8.789	10.943
Resultaat jaarrekening 2021 incl bestemmingsvoorstel	1.707				
Lopende verplichtingen:					
- Doesburg energieneutraal (1e wijz 2020)	-275				
- herontwikkeling centrum Beinum (3e wijz. 2022)	-120				
formele begrotingssaldi 2023-2026		1.861	2.041	2.154	380
Eindstand	**4.886**	**6.748**	**8.789**	**10.943**	**11.322**

*bedragen * € 1.000*

Financiële samenvatting primaire begroting

In de kadernota 2023 is het financieel perspectief geactualiseerd ten opzichte van de IBB 2021. De verschillen ten opzichte van de kadernota 2023 en dus ook ten opzichte van de vorige begroting worden vooral veroorzaakt door de raming van de kostenstijgingen en de opbrengstenstijgingen en aanpassingen van de algemene uitkering uit het gemeentefonds op grond van indexatie en door volumeontwikkelingen. Met name het verloop van de algemene uitkering uit het gemeentefonds was anders dan waarmee bij de raming in de kadernota 2023 rekening was gehouden.

In de primaire begroting zijn de actuele ramingen van personeelskosten, afschrijvingen, reservemutaties en dotaties aan voorzieningen meegenomen. Afwijkingen ten opzichte van het voorliggende begrotingsjaar van groter dan € 25.000 worden toegelicht bij de betreffende programma's.

Toelichting eerste wijziging begroting 2023-2026

Doorrekening begrotingsvoorstellen

In dit hoofdstuk staan de uitkomsten samengevat van de integrale afweging. Het gaat hierbij om budget vragende maatregelen uit het collegeprogramma 2022-2026 "Doesburg op weg naar de toekomst" en een aantal additionele begrotingsvoorstellen die in het begrotingsproces integraal zijn afgewogen in relatie tot het formele en materiële saldo van de primitieve begroting. De financiële consequenties van deze voorstellen worden meegenomen in de eerste begrotingswijziging op de primitieve begroting 2023-2026.

Integrale afweging programmabegroting 2023-2026

Lijn	Maatregel	Bruto investering	Bijdragen	Netto investering	AT	Uitvoering	i/s	2023	2024	2025	2026
	BEGROTINGSVOORSTELLEN VANUIT HET CPR										
1.1	We realiseren 200 extra woningen.			0			i	75.000			
1.2	We komen met een verkeerscirculatieplan.			0			i	20.000			
1.4	We zorgen ervoor dat iedere wijk een toegankelijke ontmoetingsruimte in de buitenruimte heeft waar bewoners kunnen samenkomen. Een plek die uitnodigt tot ontmoeten, verbljven en bewegen.	100.000	0	100.000	10	2024	s			11.890	11.701
1.7	We geven uitvoering aan het al vastgestelde projectplan "Doesburg Energieneutraal 2030" met de daarin opgenomen werklijnen.			0			i	240.000			
1.7	We stellen een klimaatadaptatiestrategie vast voor de openbare ruimte en particuliere tuinen.			0			i	25.000			
2.1	Inventariseren en ordenen van voorliggende initiatieven ter bestrijding armoede.			0			i	25.000			
2.2	Onderzoek naar versterken bestaande ontmoettingsplekken en mogelijkheden Dagbesteding als algemene voorziening.			0			i	10.000			
2.2	We organiseren een conferentie met inwoners en deskundigen over eenzaamheid.			0			i	5.000			
2.3	Het opstellen van een uitvoeringsplan stimulering vrijwilligersinzet en versterking vrijwilligerspunt			0			i	25.000			
2.6	We realisreren 4 studieplekken.			0			i	6.000			
3.2	We maken de inzet van een retailmakelaar mogelijk.			0			i	25.000	25.000		
4.2	Er komt een meerjaren begroting van I&A.			0			i	50.000			
4.2	We maken een planning voor de versaasing en het verbeteren van de veiligheid en bijbehorende kosten inzichtelijk.			0			i	75.000			

4.2	We verhogen het opleidingsbudget en begeleidingsbudget.			0			s		60.000	60.000	60.000
4.2	We verminderen de kwetsbaarheid van de organisatie door het aanstellen van een projectleider om het gastheer model vorm te geven.			0			i	75.000			
4.5	Onderzoek over welke voorzieningen tot het basisvoorzieningenniveau binnen onze gemeente behoren en welke door de voorzieningen in de regio vervuld worden.			0			i	25.000			
4.6	We gaan opgavegericht werken.			0			i	25.000			
4.6	We maken een beleidskader gebaseerd op de participatieladder.			0			i	15.000			
	OVERIGE BEGROTINGSVOORSTELLEN										
1	ODRA			0			s	221.000	221.000	221.000	221.000
1	Openbaar groen			0			s	25.000	25.000	25.000	25.000
1	Japanse duizendknoop			0			i	50.000			
1	Schapenbegrazing			0			i	3.500	3.500		
2	Regionale samenwerking jeugdzorg regio Centraal Gelderland			0			s	23.073	23.073	23.073	23.073
3	Toerisme, evenementen en APV/Vergunningen			0			s	75.000	75.000	75.000	75.000
3	Gemeentelijke bijdrage doorontwikkeling ondernemersfonds / breed centrummanagement			0			i	10.000			
3	Hanzejaar 2023			0			i	50.000			
4	Versterking inkoopfunctie			0			s	53.000	53.000	53.000	53.000
4	Stadsfotograaf			0			i	3.000	3.000	3.000	
A	Vrij budget (10k per lijn)			0			i	40.000	40.000	40.000	
4	Aframing taakstelling			0			s	1.031.640	1.031.640	1.031.640	1.031.640
	Totaal	**100.000**	**0**	**100.000**				**2.306.213**	**1.560.213**	**1.543.603**	**1.500.414**

incidenteel	i	877.500	71.500	43.000	0
structureel	s	1.428.713	1.488.713	1.500.603	1.500.414
Totaal		**2.306.213**	**1.560.213**	**1.543.603**	**1.500.414**

Toelichting eerste wijziging begroting 2023-2026

Voor een toelichting op de begrotingsvoorstellen uit het collegeprogramma 2022-2026 worden verwezen naar ons P&C portaal https://doesburg.begrotingsapp.nl/collegeprogramma-2022-2026-doesburg-op-weg-naar-de-toekomst

De overige begrotingsvoorstellen worden hierna toegelicht:

ODRA

In het besluit "Overdracht VTH aan ODRA" heeft het college besloten om de werkzaamheden voor vergunningverlening, toezicht en handhaving met betrekking tot de BRIKS-taken per 1 oktober 2022 te mandateren aan de Omgevingsdienst Regio Arnhem. Hierbij is ook besloten om de extra structurele lasten voor 2023 en verder ad € 221.000 af te wegen bij de begroting 2023.

Door het overdragen van VTH aan ODRA verminderen we de kwetsbaarheid van de uitvoering van VTH voor Doesburgse inwoners en bedrijven, waarbij de continuïteit, kwaliteit en duurzaamheid van de werkzaamheden voor de Doesburgse klant is geborgd.

Openbaar groen

Het budget Openbaar groen is een verzameling van verschillende soorten kosten die worden gemaakt voor het openbaar groen. Hiervan wordt o.a. betaald: het onderhoud van natuurgrasveld SC Doesburg, kleine beplantingsprojecten, budget omvorming adoptiegroen, hanging baskets, verwerking groenafval buitenruimte, waterschapsbelasting groen. Op al deze onderdelen zien we jarenlang een toename van kosten zonder dat het budget voldoende mee beweegt. Meermalen is incidenteel hier op bijgeplust. Tijd om dit budget structureel bij te stellen, zodat ook waar nodig de kosten gedekt zijn voor het afsluiten van meerjaren contracten die op dit budget van toepassing zijn.

Japanse duizendknoop

Japanse Duizendknoop vormt een bedreiging voor funderingen, wegverhardingen, gebouwen, biodiversiteit. Niets doen zorgt ervoor dat de plant zich steeds meer verspreidt waardoor het financiële risico steeds groter wordt. In 2021 en 2022 hebben we de Japanse Duizendknoop bestreden, een groot deel van de werkzaamheden is afgerond. Met de bestrijding komen we op een aantal barrières die zorgen dat we de Japanse Duizendknoop niet volledig kunnen weghalen. Een voorbeeld is dat de Japanse Duizendknoop in de fundering van een woning zit. In zo'n geval hebben we de gekozen op die plek te isoleren met een wortelscherm en in het komende jaar de paar stengels die eruit komen met elektrocutie te bestrijden.In andere stukken is de bestrijding amper te doen: Op de Rooseveltsingel zit de Japanse Duizendknoop onder bomen en in/om de vleermuiskelder, deze barrières zijn te groot om een goede bestrijding in het wortelpakket uit te voeren. Hier kiezen we voor om de besmette plek te isoleren, en met elektrocutie de duizendknoop in toom te houden en hopelijk langzaam te laten verminderen. Daarnaast hebben we grond uit depot's over die nog moet worden weggehaald. Hiervan is de Japanse Duizendknoop weliswaar uit weg, maar het blijft grond die we niet zomaar willen uitrijden. Op een aantal stukken wordt de bestrijding nog herhaald, deze stukken worden volgend jaar pas opgeleverd. In 2023 verwachten we € 50.000 nodig te hebben. Daarna zal de grootste blijvende kostenpost de Rooseveltsingel zijn, maar zullen de kosten naar verwachting behapbaar en goed voorspelbaar zijn.

Schapenbegrazing

In 2020 zijn een aantal maatregelen genomen om te besparen op kosten. Eén daarvan is het stoppen met schapenbegrazing en overgaan op maaien en afvoeren als beheervorm waarbij werd ingeschat een besparing van € 7.000 te kunnen doorvoeren. De raad heeft destijds dit besluit uitgesteld door

incidenteel middelen te reserveren voor het instandhouden van schapenbegrazing. Indien hier verder niets aan verandert, vervalt per 2023 het budget voor schapenbegrazing. Een ondernemer die de schapenbegrazing erg waardeert, heeft aangegeven graag bij te dragen aan deze maatregel en heeft aangegeven deze voor 50% te sponsoren. Voor de overige 50% is nog budget nodig om schapenbegrazing in stand te houden.

Financieel betekent dit:
2023: € 3.500 (i)
2024: € 3.500 (i)

Regionale samenwerking jeugdzorg regio Centraal Gelderland
In de regio is afgesproken om een aantal zaken met betrekking tot de ontwikkelingen in de jeugdzorg gezamenlijk op te pakken met de 11 gemeenten, zodat de kosten hiervoor verdeeld kunnen worden (op basis van het aantal 0-18 jarigen in de gemeente). Voorheen werden deze kosten voor de regionale samenwerking gefinancierd door het Transformatiebudget van het Rijk. Deze middelen worden nu niet meer ter beschikking gesteld waardoor de gemeenten het zelf moeten bekostigen. Uitgaande van de regionale meerjarenbegroting jeugd 2023-2026 bedragen de kosten voor Doesburg € 23.073 per jaar.

Toerisme, evenementen en APV/Vergunningen
In de toekomstvisie is neergelegd dat Doesburg inzet op versterking van haar toerisme en dat toerisme en evenementen in balans zijn met het bewoonbaar zijn van de stad. Op het gebied van evenementen / vergunningen / apv / toerisme is personele versterking nodig met een integrale blik om de combinatie van evenementen, toerisme en bewoonbaarheid van de (binnen)stad goed tot zijn recht te laten komen en in balans door te ontwikkelen. Vanuit de adviseurs uit het veiligheidsveld worden aanbevelingen gedaan dit gebied binnen de gemeentelijke organisatie te versterken qua continuïteit en kwaliteit en integraliteit. Gemeente Doesburg wil de dienstverlening op dit gebied goed op peil en juridisch verantwoord hebben en houden en het haar inwoners gemakkelijk maken.

Gemeentelijke bijdrage doorontwikkeling ondernemersfonds / breed centrummanagement
Onder de paraplu van de pijler kwaltiteits toerisme hoort ook een bruisende binnenstad. Een historische stad, zonder bruisend winkelgebied met horeca en winkels is niet aantrekkelijk voor bezoekers en inwoners. De huidige samenwerkingsvorm “Stichting Centrum Belang Doesburg”stopt per 31-12-22. Om in te kunnen spelen op de huidige ontwikkelingen en problematiek dient er regie op het gebied te zijn. Leegstand, transformatie van een place to buy naar een place to be , met passende evenementen o.a. Een bruisend kernwinkelgebied is niet alleen van belang voor recreatieve bezoekers maar ook van groot belang voor onze eigen inwoners. De balans tussen wonen, werken en recreëren, Uiteindelijk is de binnenstad ook nog eens van belang voor een groot aantal banen. Door een professionele organisatie te vormen zorgen we voor een meer solide en toekomst bestendigere vorm van centrummanagement. De financiële borging zal bestaan uit meerdere geldstromen zoals een ondernemersfonds breed dat ook kent. (zie Leids Model). Funding door gemeente, ondernemers (niet alleen uit binnenstad) , en vastgoedeigenaren.

Hanzejaar 2023
We willen actief deel kunnen nemen aan het Hanzejaar 2023 in samenwerking met de ander Hanzesteden & Hanzesteden marketing. Ten einde economie en toerisme een impuls te geven. Er is door het college gekozen om mee te doen in de plan vorming en de marketing van het o.a. Iconisch programma dat bij alle Hanzesteden voorbij komt . We zullen ook cultuur, onderwijs, inwoners en

bedrijven (binnenstad) moeten betrekken wanneer we hiervan een succes willen maken. Een uitgelezen kans om ambassadeurs te creëren voor onze stad.

Versterking inkoopfunctie
Inkoop en aanbesteden vraagt, gezien de steeds complexer wordende regelgeving, steeds meer van de organisatie. Het vraagt om het goed aansluiten bij de inkoop in de primaire processen en strategische keuzes van de organisatie waarbij gespecialiseerde kennis, juiste werkprocessen en juiste verantwoording nodig zijn. De accountant heeft in 2021 een verklaring met beperking voor rechtmatigheid afgegeven die betrekking had op inkoop. Doesburg heeft tot op heden altijd zeer beperkte inkoopcapaciteit ingehuurd (8 uur). Gezien de toenemende complexiteit van beleidseisen aan inkooptrajecten (denk bv ook aan duurzaamheid en social return, inkoop met samenwerkingsverbanden), de toename aan eisen qua regelgeving en de gewenste rechtmatigheid, wil Doesburg inzetten op meer inkoopkwaliteit. Inkoop wil Doesburg ook efficiënt doen (goede prijs-kwaliteitverhouding met goede en heldere contracten, integraal en organisatiebreed en/of in slimme samenwerking met anderen).

Stadsfotograaf
Dit voorstel voeren wij op om 3 jaar jaarlijks aan stadsfotograaf aan te kunnen stellen.

Vrij programmabudget
Om de portefeuillehouders enige financiële speelruimte te geven stellen wij voor per programmalijn hiervoor gedurende 3 jaar € 10.000 per jaar per programmalijn beschikbaar te stellen.

Taakstelling
Gelet op de positieve uitkomsten van de programmabegroting 2023-2026 (met name dankzij de positieve gemeentefonds effecten die uit de mei circulaire 2022 zijn gebleken) is het niet nodig om invulling te geven aan de ingeboekte taakstelling. Deze kan vooralsnog komen te vervallen. Hierdoor ontstaat wel een fors tekort in de jaarschijf 2026. Dit heeft vooral te maken met nadelige gemeentefondsontwikkelingen die vanaf 2026 ontstaan, het zogenaamde ravijn jaar waar elke gemeente in Nederland mee te maken krijgt. Er is overigens druk vanuit de VNG richting het kabinet om te komen met een oplossing. Wij houden de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten.

Formeel saldo primitieve begroting 2023-2026

Exploitatie	Prim. Begr. 2023[2023]	Prim. Begr. 2024 [2023]	Prim. Begr. 2025 [2023]	Prim. Begr. 2026 [2023]
Lasten				
0.8 Overige baten en lasten	**1.664.557**	**2.105.962**	**2.518.543**	**534.637**
Baten				
0.8 Overige baten en lasten	**-196.575**	**64.588**	**364.969**	**154.682**
Resultaat	**-1.861.132**	**-2.041.374**	**-2.153.574**	**-379.955**

Financieel perspectief incusief de eerste wijziging 2023-2026

Hieronder treft u een overzicht aan van het meerjarige formele en materiële begrotingsresultaat. Zoals uit dit overzicht blijkt zijn de jaren 2023 tot en met 2025 op basis van de huidige inzichten materieel sluitend. De jaarschijf 2026 laat een materieel tekort zien van ruim € 1,2 miljoen euro.

	2023	2024	2025	2026
Formeel saldo primitief	1.861.132	2.041.374	2.153.574	379.955
Correctie 2026				-161.656
Saldo na correctie	1.861.132	2.041.374	2.153.574	218.299
Totaal alle voorstellen	2.306.213	1.560.213	1.543.603	1.500.414
Saldo	-445.081	481.161	609.971	-1.282.115

Materieel saldo	2023	2024	2025	2026
Formeel saldo	1.861.132	2.041.374	2.153.574	218.299
Incidentele baten en lasten:				
Post onvoorzien	15.000	15.000	15.000	15.000
Prof. vastgoedbeheer (IA 2021-2024)	30.000			
NME (amendement IA 2021-2024)	2.500			
Materieel saldo primitief	1.908.632	2.056.374	2.168.574	233.299
Totaal materiële voorstellen	-1.428.713	-1.488.713	-1.500.603	-1.500.414
Saldo	479.919	567.661	667.971	-1.267.115

Bestuurlijke structuur

Bestuurlijke structuur

Gemeenteraad

Stadspartij Doesburg (5 zetels)

- Dhr. D.J.C.A.M. (David) van Sommeren (fractievoorzitter)
- Dhr. A.P.E. (Appie) van der Beek
- Mevr. N.R.M. (Nicolette) Vree
- Dhr. G.A. (Gerard) Albers
- Dhr. R. (Rob) Kiburg

PvdA/GroenLinks (3 zetels)

- Mevr. M.E.C.S. (Marlies) de Groot (fractievoorzitter)
- Dhr. B.T. (Bart) Bauhuis
- Mevr. E. (Els) Meester

SP (2 zetels)

- Mevr. N.L.E. (Nicole) Hammink (fractievoorzitter)
- Mevr. H. (Heidy)Melissen

D66 (2 zetels)

- Dhr. H.R. (Henk) Westra (fractievoorzitter)
- Mevr. R.A. (Rabia) Tekin

VVD (2 zetels)

- Mevr. J.J.M. (Jolijn) van der Pool (fractievoorzitter)
- Dhr. H.W. (Hendrik) Vels

CDA (1 zetel)
- Dhr. W.T. (Wim) Robbertsen (fractievoorzitter)

College van burgemeester en wethouders 2022-2026

Van links naar rechts wethouders Stan Hillenaar, Rob Gossink en Birgit van Veldhuizen, gemeentesecretaris Peter Werkman en burgemeester Loes van der Meijs.

De samenstelling en portefeuilleverdeling van het college van burgemeester en wethouders is als volgt:

Burgemeester Loes van der Meijs
- Pijler 4 Bestuur en organisatie

Taakvelden:
- Bestuur
- Overhead
- Burgerzaken
- Openbare orde en veiligheid
- Crisisbeheersing en brandweer

Wethouder Birgit van Veldhuizen, stadspartij Doesburg (1 FTE)

- Pijler 1 Evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat

Taakvelden:
- Parkeerbelasting
- Verkeer en vervoer
- Parkeren
- Economische havens en waterwegen
- Openbaar vervoer
- Sportbeleid en activering
- Sportaccommodaties
- Media
- Openbaar groen en (openlucht) recreatie
- Riolering
- Afval
- Milieubeheer
- Begraafplaatsen en crematoria
- Ruimtelijke ordening
- Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)
- Wonen en bouwen

- Financiën
- Gemeentelijk vastgoed

Wethouder Rob Gossink (VVD) (1 FTE)

- Pijler 2 Verbindende en versterkende sociale aanpak

Taakvelden:
- Openbaar basisonderwijs
- Onderwijshuisvesting
- Onderwijsbeleid en leerlingenzaken
- Wijkteams
- Inkomensregelingen
- Begeleide participatie
- Arbeidsparticipatie
- Maatwerkvoorzieningen (WMO)
- Maatwerkdienstverlening 18+
- Maatwerkdienstverlening 18-
- Geëscaleerde zorg 18+
- Geëscaleerde zorg 18-
- Volksgezondheid

Wethouder Stan Hillenaar, CDA (0,5 FTE)

- Pijler 3 Kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie

Taakvelden:
- Recreatieve havens
- Economische ontwikkeling
- Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- Economische promotie

- Cultuurpresentatie, -productie en -participatie
- Musea
- Cultureel erfgoed
- Samenkracht en burgerparticipatie

Programma 1 Evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat

Korte beschrijving

Doesburg is woongemeente die door demografische ontwikkelingen, wensen van de bewoners en klimaatverandering continue met veranderingen te maken heeft. Veranderingen die van invloed zijn op o.a. de woningbouwbehoefte, de openbare ruimte en het voorzieningenniveau. De komende jaren worden gewerkt aan aantrekkelijke en evenwichtige woonlocaties en een voorzieningenniveau die aansluiten bij de huidige en toekomstige behoefte van onze (vergrijzende) inwoners. Ouderen, alsook kwetsbare inwoners met lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen dienen zoveel mogelijk in hun eigen leefomgeving te kunnen blijven wonen en zelfredzaam te zijn. Door het grote 'gat' tussen een hoog aantal sociale huurwoningen en dure koopwoningen wordt bij (her)ontwikkeling stevig op het middensegment ingezet. We willen vooral ook woningen realiseren voor starters en jonge gezinnen.

De komende jaren gaan we ook bepalen hoe wij hier met de openbare ruimte om willen gaan. Een prettige en veilige leefomgeving bevordert een gezonde leefstijl en maakt het mogelijk dat mensen voorzieningen kunnen bereiken en elkaar kunnen ontmoeten. We zorgen dus voor een veilig wegennet en fietsnetwerk, waar niet te hard gereden mag worden, we zorgen ervoor dat iedere wijk een toegankelijke ontmoetingsruimte in de buitenruimte heeft waar bewoners kunnen samenkomen om te ontmoeten, verblijven en te bewegen. Ook een vitale binnenstad en een toekomstbestendig en betaalbaar voorzieningenniveau zijn essentieel voor de leefbaarheid en financiële gezondheid van de stad. Naast een goede parkeercapaciteit in voor onze bewoners en bedrijven moet ook voorzien zijn in voldoende (centrale) parkeercapaciteit voor de bezoeker. Zowel per auto, per bus als per fiets.

Wat willen we bereiken?

L 1.1 Doesburg moet aantrekkelijk blijven voor jongeren, starters en gezinnen. We willen meer betaalbare koop- en huurwoningen met name voor deze doelgroepen.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 1.1 We realiseren 200 extra woningen.

Omschrijving (toelichting)

Doesburg moet aantrekkelijk blijven voor jongeren, starters en gezinnen. We willen meer betaalbare koop- en huurwoningen met name voor deze doelgroepen.

M 1.1 We realiseren mogelijkheden voor innovatieve nieuwe woonvormen.

Omschrijving (toelichting)

Er dient ruimte te zijn voor experimenten met creatieve woonvormen ook in het buitengebied, zoals tiny houses en meergeneratiewoningen.

M 1.1 We stellen een woningbouwstrategie per wijk op.

Omschrijving (toelichting)

Analyse van de gewenste woningvoorraad per wijk en richting geven aan de gewenste ontwikkelrichting bij nieuwbouw op het gebied van rood, groen en grijs.

Wat willen we bereiken?

L 1.2 De verkeersveiligheid is een belangrijk aandachtspunt. We willen in het verlengde hiervan daar waar dat mogelijk is binnen de bebouwde kom een maximale snelheid ingevoerd zien van 30 kilometer per uur.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 1.2 We creëren veiligere oversteekplaatsen.

Omschrijving (toelichting)

M 1.2 We komen met een inventarisatie van de wegencategoriën.

Omschrijving (toelichting)

M 1.2 We komen met een verkleerscirculatieplan.

Omschrijving (toelichting)

Wat willen we bereiken?

L 1.3 We willen een uitbreiding van het aantal beschikbare parkeerplaatsen en we willen ook hiervoor de mogelijkheden nader onderzocht hebben.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 1.3 We doen onderzoek naar de haalbaarheid van het realiseren van een (kostendekkende) gecentraliseerde parkeervoorziening(en) voor bezoekers van onze binnenstad.

Omschrijving (toelichting)

Opleveren onderzoek naar het centraliseren van parkeervoorzieningen in Doesburg.

M 1.3 We gaan kijken naar additionele parkeermogelijkheden buiten de singels voor zowel permanent als tijdelijk gebruik bij evenementen.

Omschrijving (toelichting)

M 1.3 We gaan nadrukkelijk kijken naar de mogelijkheden tot ondergronds en/of meerlaags parkeren eventueel in combinatie met het bouwen van woningen.

Omschrijving (toelichting)

Wat willen we bereiken?

L 1.4 We willen een kwaliteitsimpuls van het groen en de openbare ruimte in de wijken.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 1.4 We gaan bevorderen dat inwoners zich verantwoordelijk voelen voor hun eigen wijk en dat wijkbewoners bijvoorbeeld zelf het groenonderhoud voor hun rekening nemen.

Omschrijving (toelichting)

M 1.4 We zorgen ervoor dat iedere wijk een toegankelijke ontmoetingsruimte in de buitenruimte heeft waar bewoners kunnen samenkomen. Een plek die uitnodigt tot ontmoeten, verbljven en bewegen.

Omschrijving (toelichting)

In iedere wijk realiseren we in de buitenruimte een toegankelijke ontmoetingsruimte die uitnodigt tot ontmoeten, verblijven en bewegen.

Wat willen we bereiken?

L 1.5 We willen nog dit jaar (2023) de financiële, juridische en ruimtelijke haalbaarheid onderzocht zien om de sporthal Beumerskamp in een multifunctionele vorm toe te voegen aan het zwembad.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 1.5 We schakelen een externe deskundige in om het onderzoek (zwembad/sporthal) te doen en ons te voorzien van verdere advisering voor besluitvorming.

Omschrijving (toelichting)

Wat willen we bereiken?

L 1.6 De speeltuinen in Doesburg verdienen de aankomende jaren meer aandacht en we willen dat speeltuinen versneld worden opgewaardeerd in het verlengde van het eerder vastgestelde beleidsplan spelen en bewegen.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 1.6 We geven uitvoering aan het eerder vastgestelde beleidsplan "Spelen en bewegen" door middel van het opwaarderen van de speeltuinen.

Omschrijving (toelichting)

Wat willen we bereiken?

L 1.7 De energietransitie is ook in onze gemeente een belangrijk thema. We willen nadrukkelijk onze inwoners, bedrijven en instellingen en initiatieven vanuit de samenleving zo goed mogelijk ondersteunen en faciliteren.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 1.7 We geven uitvoering aan het al vastgestelde projectplan "Doesburg Energieneutraal 2030" met de daarin opgenomen werklijnen.

Omschrijving (toelichting)

M 1.7 We stellen een klimaatadaptatiestrategie vast voor de openbare ruimte en particuliere tuinen.

Omschrijving (toelichting)

Vastgestelde adaptatiestrategie (Uitwerking strategie, strategielijnen en projectthema´s).

Wat mag het kosten?

Exploitatie	Realisatie 2021	BGR 2022 na wijziging	Prim. Begr. 2023[2023]	Prim. Begr. 2024 [2023]	Prim. Begr. 2025 [2023]	Prim. Begr. 2026 [2023]
Lasten						
0.2 Burgerzaken	**289.269**	**297.813**	**299.038**	**297.813**	**297.813**	**297.813**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	**796.614**	**819.920**	**693.756**	**693.756**	**693.756**	**693.756**
1.2 Openbare orde en veiligheid	**253.082**	**293.776**	**277.026**	**277.026**	**277.026**	**277.026**
2.1 Verkeer en vervoer	**1.658.212**	**1.680.928**	**1.248.438**	**1.390.317**	**1.603.709**	**1.603.709**
2.2 Parkeren	**134.075**	**167.367**	**68.841**	**68.841**	**68.841**	**55.655**
2.5 Openbaar vervoer	**545**	**1.234**	**2.056**	**2.056**	**2.056**	**2.056**
5.1 Sportbeleid en activering	**278.160**	**261.111**	**266.111**	**269.111**	**274.111**	**274.111**
5.2 Sportaccommodaties	**601.115**	**666.357**	**672.509**	**678.509**	**678.509**	**678.509**
5.6 Media	**253.941**	**243.350**	**223.350**	**223.350**	**223.350**	**223.350**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**1.145.324**	**1.066.565**	**1.005.466**	**1.005.466**	**1.014.466**	**1.014.466**
7.2 Riolering	**446.265**	**560.542**	**717.955**	**709.623**	**697.246**	**689.532**
7.3 Afval	**1.237.568**	**1.234.232**	**1.234.232**	**1.234.232**	**1.234.232**	**1.234.232**
7.4 Milieubeheer	**789.182**	**1.147.833**	**389.433**	**389.433**	**389.433**	**389.433**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	**154.801**	**143.546**	**144.383**	**144.383**	**144.383**	**144.383**
8.1 Ruimte en leefomgeving	**368.627**	**295.927**	**215.926**	**231.926**	**231.926**	**231.926**
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	**613.165**	**0**	**3.227**	**3.227**	**3.227**	**3.227**
8.3 Wonen en bouwen	**481.095**	**830.368**	**449.953**	**525.953**	**570.353**	**570.353**
Totaal Lasten	**9.501.040**	**9.710.869**	**7.911.700**	**8.145.022**	**8.404.437**	**8.383.537**
Baten						
0.2 Burgerzaken	**137.340**	**137.081**	**139.917**	**139.917**	**139.917**	**139.917**
0.63 Parkeerbelasting	**451.597**	**541.439**	**569.226**	**569.226**	**569.226**	**569.226**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	**24.305**	**7.838**	**7.838**	**7.838**	**7.838**	**7.838**
1.2 Openbare orde en veiligheid	**21.599**	**14.648**	**15.213**	**15.213**	**15.213**	**15.213**
2.1 Verkeer en vervoer	**1.094.907**	**42.341**	**42.965**	**42.965**	**42.965**	**42.965**
2.2 Parkeren	**60.180**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
2.4 Economische havens en waterwegen	**0**	**149**	**149**	**149**	**149**	**149**
5.1 Sportbeleid en activering	**42.202**	**8.334**	**8.334**	**8.334**	**8.334**	**8.334**

Exploitatie	Realisatie 2021	BGR 2022 na wijziging	Prim. Begr. 2023[2023]	Prim. Begr. 2024 [2023]	Prim. Begr. 2025 [2023]	Prim. Begr. 2026 [2023]
5.2 Sportaccommodaties	**61.069**	**66.719**	**66.719**	**66.719**	**66.719**	**66.719**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**407**	**133**	**133**	**133**	**133**	**133**
7.2 Riolering	**1.118.289**	**1.229.415**	**1.302.527**	**1.302.527**	**1.302.527**	**1.302.527**
7.3 Afval	**1.919.813**	**1.783.821**	**1.875.006**	**1.875.006**	**1.875.006**	**1.875.006**
7.4 Milieubeheer	**157.919**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	**74.978**	**68.781**	**68.781**	**68.781**	**68.781**	**68.781**
8.1 Ruimte en leefomgeving	**207.689**	**29.044**	**847**	**847**	**847**	**847**
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	**738.334**	**3.964**	**3.964**	**3.964**	**3.964**	**3.964**
8.3 Wonen en bouwen	**444.672**	**347.448**	**367.341**	**367.341**	**367.341**	**367.341**
Totaal Baten	**6.555.298**	**4.281.155**	**4.468.960**	**4.468.960**	**4.468.960**	**4.468.960**
Resultaat	**-2.945.741**	**-5.429.714**	**-3.442.740**	**-3.676.062**	**-3.935.477**	**-3.914.577**

Toelichting op budgetafwijkingen

Taakveld 0.63 Parkeerbelasting: hogere baten € 27.787 (voordeel)

De hogere bate in 2023 volgt uit het vastgestelde technische uitgangspunt bij de Kadernota 2023 om de belastingen met 5,95% te verhogen.

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer: lagere lasten € 126.164 (voordeel)

De lagere last in 2023 betreft vooral een lagere bijdrage aan de "Veiligheid- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM)" . Dit is de bijdrage voor de regionale brandweer zoals opgenomen in de begroting van de VGGM. De kosten na herverdeling zijn voor de gemeente Doesburg lager.

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer: lagere lasten € 442.490 (voordeel)

De lagere last in 2023 ontstaat hoofdzakelijk enerzijds door lagere kapitaallasten wegen van € 240.000 en anderzijds door een lagere storting in de voorziening wegen van € 240.000. De lagere kapitaallasten ontstaan door het later gereed komen van wegenprojecten, waaronder de Angerloseweg en het rehabilitatieplan wegen. De lagere storting in de voorzienig ontstaat omdat bij de jaarrekening 2021 de voorziening wegen is omgezet in een reserve vanwege het ontbreken van een actueel onderhoudsplan. De doorwerking van dit besluit bij de jaarrekening 2021 op de begroting 2022 wordt vastgesteld bij de Integrale begrotingsbijstelling 2022.

Taakveld 2.2 Parkeren: lagere lasten € 98.526 (voordeel)

De lagere last in 2023 bestaat vooral uit eenmalige middelen voor een parkeeronderzoek van € 100.000. Bij de besluitvorming rondom de jaarrekening 2021 zijn deze eenmalig voor het jaar 2022 beschikbaar gesteld.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie: lagere lasten € 61.099 (voordeel)

De lagere last in 2023 zijn vooral de eenmalige middelen voor de bestrijding van de Japanse duizendknoop van € 62.000. Deze middelen zijn bij de Integrale begrotingsbijstelling 2021 (IBB)

overgeheveld naar 2022. Voor 2023 is bij de integrale afweging een incidenteel bedrag voor 2023 aangevraagd.

Taakveld 7.2 Riolering: hogere lasten € 157.413 (nadeel) / hogere baten € 73.112 (voordeel)
De hogere last in 2023 ontstaat vanwege de verrekening met de rioolvoorziening. De hogere bate in 2023 volgt uit het vastgestelde technische uitgangspunt bij de Kadernota 2023 om de belastingen met 5,95% te verhogen.

Taakveld 7.3 Afval: hogere baten € 91.185 (voordeel)
De hogere bate in 2023 volgt uit het vastgestelde technische uitgangspunt bij de Kadernota 2023 om de belastingen met 5,95% te verhogen. De begrote opbrengst voor afvalstoffenheffing is in dit taakveld verhoogd.

Taakveld 7.4 Milieubeheer: lagere lasten € 758.400 (voordeel)
De lagere last in 2023 ontstaat door budgetoverhevelingen uit 2021 en eerder. Dit is incidenteel geld. Hierin is o.a. een bedrag van € 200.000 opgenomen voor energie-armoede conform besluitvorming in de jaarrekening 2021.

Taakveld 8.1 Ruimte en leefomgeving: lagere lasten € 80.001 (voordeel) / lagere baten € 28.197 (nadeel)
De lagere last in 2023 betreft voor € 114.000 de eenmalige middelen in 2022 voor Centrum Beinum en de Halve Maanweg. Deze middelen zijn bij de besluitvorming rondom de Jaarrekening 2021 overgeheveld naar 2022. Voor het Centrum Beinum is bij de Integrale begrotingsbijstelling 2021 (IBB) eerder al € 40.000 overgeheveld naar 2022. De bijdrage aan de Groen Metropool is in 2023 € 49.000 hoger dan in 2022. Het nadeel op de baten ontstaat doordat in 2022 een subsidie is ontvangen voor het centrum Beinum.

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen: lagere lasten € 380.415 (voordeel)
De lagere last in 2023 betreft voor € 260.000 de implementatie van de omgevingswet. Deze middelen zijn bij de Integrale begrotingsbijstelling 2021 (IBB) overgeheveld naar 2022. De overige lagere last ad € 120.415 ontstaat door overhevelingen van kredieten voor de Vitale binnenstad naar 2023 en 2024, waardoor de kapitaallasten later gerealiseerd worden.

Beleidsindicatoren

Voor het toelichten van de maatschappelijke effecten in de begroting zijn gemeenten verplicht om de effecten van beleid toe te lichten aan de hand van een op Rijksniveau vastgestelde set aan beleidsindicatoren. In dit boekwerk zijn deze verplichte indicatoren opgenomen in de bijlage "beleidsindicatoren in perspectief". Door de indicatoren (en daarmee de ontwikkeling ervan) op deze wijze te presenteren, ontstaat er een overzichtelijk beeld van de cijfers. Het doel van deze indicatoren is dat de beleidsresultaten van de gemeenten onderling vergelijkbaarder worden.

Verbonden partijen

In de paragraaf Verbonden partijen vindt u een totaallijst met partijen waarmee Doesburg banden is aangegaan ter behartiging van bepaalde publieke belangen. De verbonden partijen die bijdragen aan de doelstellingen van het programma 1 Evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat worden hieronder toegelicht.

Veiligheid- en Gezondheidsregio Gelderland Midden

Het publieke belang
Veiligheid- en Gezondheidsregio Gelderland Midden is in 2002 ontstaan door een fusie van

Hulpverlening Arnhem en omstreken en de Regionale brandweer en de GGD West-Veluwe/Vallei. De gemeenschappelijke regeling verzorgt voor 16 gemeenten in de regio Midden Gelderland de regionale brandweer, ambulancezorg en volksgezondheid/GGD.

Veranderingen gedurende begrotingsjaar
Er worden geen veranderingen verwacht gedurende het begrotingsjaar 2023.

Beleidsvoornemens omtrent de verbonden partij
Het bestaande beleid voortzetten.

Ontwikkelingen en risico's
- De meerjarige effecten van het COVID-19 virus op de reguliere dienstverlening. Op dit moment worden onderkend preventie ten aanzien van kwetsbare groepen, advisering van hygiënemaatregelen, versterking infectieziektebestrijding, terug op niveau van reguliere diensten voor derden zoals reizigersvaccinaties en binden van medewerkers en vrijwilligers aan de organisatie.
- Naar aanleiding van de implementatie van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA) is een complexiteit met betrekking tot de positie van de vrijwilligers ontstaan. Op basis van de huidige wet- en regelgeving is het onderscheid tussen een brandweervrijwilliger en een brandweermedewerker nauwelijks te maken.
Hiermee heeft de invoering van WNRA een groot financieel risico op de betaalbaarheid van het huidige brandweermodel. Landelijk heeft een Denktank een oplossing voor deze ontstane situatie bedacht in de vorm van taakdifferentiatie. De financiële consequenties van de taakdifferentiatie worden nog nader geanalyseerd.
- Arbeidsontwikkelingen, waaronder een krappe arbeidsmarkt, vergrijzing en vitaliteit.
- Sterk toenemende ICT-lasten als gevolg van verdere digitalisering en plaats onafhankelijk werken. Meerdere (verouderde) systemen dienen op korte termijn vernieuwd te worden gebracht en toenemende gebruikerswensen gebaseerd op maatschappelijke ontwikkelingen zijn niet passend binnen de huidige ICT-budgetten.
- Door grote druk op (gemeentelijke)financiën en bij andere opdrachtgevers leidt tot continuïteitsrisico’s van niet door gemeentelijke bijdrage gefinancierde activiteiten.

De VGGM is ook verantwoord bij programma 2, in verband met Volksgezondheidszorg. In beide programma’s zijn dezelfde gegevens opgenomen.

Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)

Het publieke belang
Vanaf 1 april 2013 is Omgevingsdienst Regio Arnhem de uitvoeringsorganisatie voor meerdere VTH-taken van provincie Gelderland en gemeenten in de regio. Ook is de omgevingsdienst voor deze overheden het aanspreekpunt voor bouw- en milieuvraagstukken. Alle gemeenten binnen Gelderland hebben besloten om in totaal zeven omgevingsdiensten op te richten. Samen vormen zij het stelsel van Gelderse omgevingsdiensten. Deze omgevingsdiensten verzorgen namens gemeenten en provincie milieutaken op het gebied van vergunningverlening , toezicht en handhaving.
Omgevingsdienst Regio Arnhem is een van deze zeven omgevingsdiensten; Doesburg is samen met de gemeenten Arnhem, Lingewaard, Duiven, Westervoort, Rijnwaarden, Renkum , Overbetuwe, Rozendaal, Zevenaar en de Provincie Gelderland een van de partners van de Omgevingsdienst regio Arnhem.

Veranderingen gedurende begrotingsjaar
Er worden geen veranderingen verwacht gedurende het begrotingsjaar 2023.

Beleidsvoornemens omtrent de verbonden partij
Het bestaande beleid voortzetten. Hierbij wordt aangetekend dat het vanuit Doesburg de bedoeling is om niet alleen de huidige taken op het gebied van milieu maar ook nog taken op het gebied van bouwen te mandateren aan de
ODRA. We doen dit om de kwetsbaarheid van de gemeentelijke organisatie te verminderen. De gemeente Doesburg zal daarvoor in 2023 dan wel moeten betalen. In onderstaande bijdrage is dit niet opgenomen.

Ontwikkelingen en risico's
De inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt als risico beschouwd. Verder is het afwachten hoe de markt zich ontwikkelt n.a.v. de stikstof en PFAS problematiek en tot slot zijn de effecten van de corona crisis nu nog niet te overzien.

Groene metropool regio Arnhem - Nijmegen

Het publieke belang
Het gemeenschappelijk orgaan is een samenwerkingsverband dat de belangen behartigt van een deelnemende gemeenten in de regio. Dit kunnen individuele belangen zijn, maar ook regionale. Daarnaast voeren zij gemeenschappelijke taken uit voor de gemeenten in de regio.

Veranderingen gedurende begrotingsjaar
Er worden geen veranderingen verwacht gedurende het begrotingsjaar 2023.

Beleidsvoornemens omtrent de verbonden partij
Het bestaande beleid voortzetten.

Euregio Rhijn-Waal

Het openbaar belang
De Euregio Rijn-Waal heeft als belangrijkste doel de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van economie en maatschappij te verbeteren en te intensiveren. De euregio Rijn- Waal brengt partners bij elkaar om gezamenlijke initiatieven te starten en zo gebruik te maken van synergie-effecten.

Veranderingen gedurende begrotingsjaar
Er worden geen veranderingen verwacht gedurende het begrotingsjaar 2023.

Beleidsvoornemens omtrent de verbonden partij
Het bestaande beleid voortzetten

Circulus-Berkel B.V.

Het publieke belang
Circulus-Berkel verzorgt het afvalbeheer en verricht diensten in de openbare ruimte voor acht klantgemeenten, die ook aandeelhouder zijn. Het werkgebied van Circulus-Berkel bestaat uit de gemeenten Apeldoorn, Bronckhorst, Brummen, Deventer, Doesburg, Epe, Lochem, Zutphen en Voorst. Uitgangspunt bij hun activiteiten; individuele afspraken met gemeenten, met als gezamenlijk doel een duurzaam leefomgeving. Circulus-Berkel is in 2015 formeel gefuseerd uit Berkel Milieu N.V.

en Circulus B.V.. Daarvoor werkten deze twee bedrijven al zeer nauw met elkaar samen en was er al sprake van een personele fusie en een gezamenlijke directie.

Veranderingen gedurende begrotingsjaar
Er worden geen veranderingen verwacht gedurende het begrotingsjaar 2023.

Beleidsvoornemens omtrent de verbonden partij
Het bestaande beleid voortzetten

Ontwikkelingen en risico's
Circulus Berkel heeft een solvabiliteitsratio van ruim 25%, dit betekent dat zij beschikken over voldoende eigen vermogen om mogelijke tegenvallers op te vangen.

Verbonden partij	Bijdrage 2023	Percentage deelneming	Eigen vermogen	vreemd vermogen	Exploitatie-resultaat	verslagjaar
Veiligheid- en Gezondheidsregio Gelderland Midden	934.000	1,70%	9.615.000	63.229.000	1.730.000	2021
Omgevingsdienst Regio Arnhem	145.000	4,00%	1.014.500	4.756.400	82.100	2021
Groene Metropool Arnhem-Nijmegen	93.000	1,60%	331.012	1.364.396	331.000	2021
Euregio Rhijn-Waal	3.175	n.v.t.	1.750.313	3.337.598	-12.346	2021
Circulus-Berkel BV	257 aandelen	2,44%	16.142.268	37.406.372	1.469.343	2021

Programma 2 Verbindende en versterkende sociale aanpak

Korte beschrijving

Eén van de drie pijlers van de Toekomstvisie Doesburg is een meer verbindende en versterkende sociale aanpak gericht op het verbeteren van de positie, draagkracht en vitaliteit van Doesburgse inwoners. Dat is dan ook als leidraad genomen voor de komende jaren. Een nieuwe koers in het sociaal domein moet leiden tot meer sociale cohesie in de wijken en dus meer betrokkenheid van de inwoners bij elkaar, meer participatie van inwoners met meer inclusie, minder eenzaamheid, tijdige aanpak van (het ontstaan van) armoede- en schuldenproblematiek en een afname van het gebruik van zorgvoorzieningen. De belangrijkste speerpunten voor de komende collegeperiode zijn:

- Het versterken van de sociale basis van Doesburg, o.a. door te zorgen voor voldoende ontmoetingsmogelijkheden in de wijken, zowel binnen als buiten. Voor het slagen van de transformatie in het sociaal domein zullen we de focus meer gaan leggen op het collectieve en het zelforganiserende vermogen van onze inwoners, naast de individuele zorg en ondersteuning voor de mensen die dat echt nodig hebben. We willen dat buurtgericht gaan doen omdat dat de beste schaal is voor het versterken van de onderlinge relaties. Het vrijwilligerswerk kan hieraan ondersteunend zijn. Op deze manier kan eenzaamheid worden tegengegaan.

- Blijven inzetten op preventie en vroegsignalering, zodat problemen voorkomen of op tijd gesignaleerd worden. Vaak beginnen problemen in de jeugd en worden ze van generatie op generatie overgedragen. Een kansrijke start in de eerste levensfase van een kind, goed onderwijs en een helpende hand bij beginnende problematiek (zoals verlies van inkomen of

werk, opvoedingsvraagstukken, huisvestingsproblematiek) kan erger voorkomen en tegelijk inzet van kostbare voorzieningen uit Participatiewet, WMO en Jeugdwet verminderen. Een goede samenwerking tussen de verschillende organisaties die actief zijn in Doesburg en het zelforganiserende vermogen is daarbij cruciaal.

- Zorgen voor bestaanszekerheid. Bestaanszekerheid is een basisbehoefte en daarom het fundament van de samenleving. Pas als er perspectief is op het gebied van basale levensbehoeften, komen mensen uit de overlevingsmodus en kan er gestart worden met de opbouw en het benutten van kansen. Wij willen armoede bestrijden en doen dit bij voorkeur door mensen (met een bijstandsuitkering) aan het werk te helpen. Door de huidige krapte op de arbeidsmarkt zien wij (nieuwe) kansen voor inwoners die nog niet werkfit zijn. Deze groep kan, voor zover mogelijk, gestimuleerd worden vrijwilligerswerk te doen en/of al dan niet met extra begeleiding naar regulier werk of dagbesteding toegeleid worden. Ook het aanpakken van multiproblematiek in gezinnen door het bieden van maatwerk is hierbij belangrijk.
- Uitgaan van positieve gezondheid, waarbij niet de ziekte of de beperkingen van iemand centraal staan, maar de behoefte en de mogelijkheden van mensen uitgangspunt zijn. Positieve gezondheid verbindt het sociale domein met het fysieke domein door veel aandacht te schenken aan de woonomgeving, openbare ruimte, groen in de wijk, wandelroutes, sport- en speelmogelijkheden, toevallige ontmoetingen, (wijk)activiteiten, leefstijl, mobiliteit, technologie.

Wat willen we bereiken?

L 2.1 We werken voortvarend aan de "Notitie Koers verleggen" en de daarin vastgelegde actielijnen, waarbij koersverlegging, preventie, ontschotting, gebruikmaking van de kracht van de samenleving en inclusie belangrijke uitgangspunten zijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 2.1 Inventariseren en ordenen van voorliggende initiatieven ter bestrijding armoede.

Omschrijving (toelichting)

Voor mensen met een krappe beurs zijn er verschillende voorzieningen en initiatieven. Deze zijn nog niet goed op elkaar afgestemd. Het ordenen van de voorzieningen helpt om deze effectiever te laten zijn.

M 2.1 We blijven inzetten op preventie en vroegsignalering.

Omschrijving (toelichting)

M 2.1 We gaan de sociale basis versterken.

Omschrijving (toelichting)

M 2.1 We stimuleren positieve gezondheid.

Omschrijving (toelichting)

M 2.1 We zorgen voor bestaanszekerheid.

Omschrijving (toelichting)

Wat willen we bereiken?

L 2.2 Eenzaamheid is een groeiend probleem en moet ook in Doesburg stevig worden aangepakt.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 2.2 Onderzoek naar versterken bestaande ontmoettingsplekken en mogelijkheden Dagbesteding als algemene voorziening.

Omschrijving (toelichting)

Onderlinge ontmoeting is belangrijk voor mensen die moeite hebben om mee te doen in de samenleving. De huidige ontmoetingsplekken worden versterkt. Daarnaast worden de mogelijkheden voor Dagbesteding als Algemene Voorziening wordt onderzocht.

M 2.2 We organiseren een conferentie met inwoners en deskundigen over eenzaamheid.

Omschrijving (toelichting)

Wat willen we bereiken?

L 2.3 Wij willen dat vrijwilligers goed worden ondersteund en dat verenigingen beter bij elkaar worden gebracht. We willen de bestaande vrijwilligerssteunpunten beter ondersteunen en opwaarderen en een centraal informatiepunt inrichten.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 2.3 Het opstellen van een uitvoeringsplan stimulering vrijwilligersinzet en versterking vrijwilligerspunt

Omschrijving (toelichting)

Om de Vrijwillige Inzet te bevorderen en goed te verbinden met de opgaven in het Sociaal Domein wordt een plan opgesteld.

Wat willen we bereiken?

L 2.4 Iedereen kan meedoen. Op maat gemaakt werk ook voor mensen die in de bijstand zitten kan een goed middel zijn om mensen te activeren en meer zingeving aan hun leven te geven. We willen een positieve en meer creatieve invulling.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 2.4 Meer inwoners hebben passende dagbesteding qua arbeidsmatige-, maatschappelijke- of sociale inzet (tegenprestatie).

Omschrijving (toelichting)

Zowel voor mensen met een zorgbehoefte als afstand tot de arbeidsmarkt is het hebben van passende dagbesteding belangrijk. Dit kan nut hebben ter bestrijding van eenzaamheid als het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt. Mensen worden hiertoe gestimuleerd.

M 2.4 Opstarten van DWOB (Doesburgs Werk- en Ontwikkel Bedrijf).

Omschrijving (toelichting)

Voor de inwoners die nog net niet werkfit zijn, maar wel kunnen meedraaien in een werkritme, biedt leefomgeving mogelijkheden om deze inwoners te laten meelopen. Vervolgens wordt samen met Circulus Berkel de verbinding gelegd met uitstroommogelijkheden.

M 2.4 We werken bij interne vacatures actief aan inclusie en regelen waar nodig goede begeleiding.

Omschrijving (toelichting)

Bij vacatures zoeken we actief naar mogelijkheden voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en regelen de noodzakelijke begeleiding voor de uitvoering van het werk en de slaagkans te vergroten.

Wat willen we bereiken?

L 2.5 We willen graag dat meerjarige contracten afgesloten worden met maatschappelijke organisaties. Dit bevordert de continuïteit.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 2.5 We brengen in kaart welke kortdurende contracten we hebben en we bezien of we deze contracten een meerjarig karakter kunnen geven.

Omschrijving (toelichting)

Wat willen we bereiken?

L 2.6 We willen voldoende studiewerkplekken voor studenten. We willen voldoende flexibele studieplekken realiseren waar iedereen terecht kan, bijvoorbeeld op het stadhuis.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 2.6 We realiseren 4 studieplekken.

Omschrijving (toelichting)

Wat mag het kosten?

Exploitatie	Realisatie 2021	BGR 2022 na wijziging	Prim. Begr. 2023[2023]	Prim. Begr. 2024 [2023]	Prim. Begr. 2025 [2023]	Prim. Begr. 2026 [2023]
Lasten						
4.1 Openbaar basisonderwijs	**568**	**600**	**600**	**600**	**600**	**600**
4.2 Onderwijshuisvesting	**168.933**	**164.612**	**156.670**	**156.670**	**156.670**	**153.258**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	**942.652**	**1.034.926**	**768.769**	**820.821**	**914.865**	**972.467**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**996.584**	**1.115.608**	**1.097.496**	**1.097.496**	**1.097.496**	**1.076.809**
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	**636.656**	**671.010**	**719.010**	**719.010**	**719.010**	**719.010**
6.3 Inkomensregelingen	**5.754.983**	**5.877.047**	**5.877.047**	**5.877.047**	**5.877.047**	**5.877.047**
6.4 WSW en beschut werk	**1.709.494**	**1.749.435**	**1.685.335**	**1.666.735**	**1.609.035**	**1.626.035**
6.5 Arbeidsparticipatie	**865.906**	**930.605**	**950.439**	**950.439**	**950.439**	**950.439**
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	**562.657**	**561.229**	**561.229**	**579.326**	**594.949**	**609.535**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	**3.044.990**	**3.279.825**	**3.622.819**	**3.622.819**	**3.622.819**	**3.622.819**
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	**3.989.015**	**5.154.699**	**5.146.691**	**5.146.691**	**5.168.691**	**5.168.691**
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	**95.181**	**103.344**	**103.344**	**103.344**	**103.344**	**103.344**
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	**27.545**	**28.070**	**28.070**	**28.070**	**28.070**	**28.070**
7.1 Volksgezondheid	**365.260**	**375.384**	**428.884**	**428.884**	**428.884**	**428.884**
Totaal Lasten	**19.160.424**	**21.046.394**	**21.146.403**	**21.197.952**	**21.271.919**	**21.337.008**
Baten						
4.2 Onderwijshuisvesting	**11.277**	**11.300**	**11.300**	**11.300**	**11.300**	**11.300**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	**333.808**	**350.000**	**30.000**	**5.000**	**5.000**	**5.000**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**12.160**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.3 Inkomensregelingen	**4.627.536**	**4.389.979**	**4.369.979**	**4.389.979**	**4.389.979**	**4.389.979**
6.5 Arbeidsparticipatie	**127.716**	**180.978**	**180.978**	**180.978**	**180.978**	**180.978**
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	**263.871**	**8.296**	**8.296**	**8.296**	**8.296**	**8.296**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	**152.401**	**92.170**	**352.664**	**352.664**	**352.664**	**352.664**
Totaal Baten	**5.528.769**	**5.032.723**	**4.953.217**	**4.948.217**	**4.948.217**	**4.948.217**
Resultaat	**-13.631.655**	**-16.013.671**	**-16.193.186**	**-16.249.735**	**-16.323.702**	**-16.388.791**

Toelichting op budgetafwijkingen

Taakveld 4.3 : Onderwijsbeleid en leerlingenzaken: lagere lasten € 266.157 (voordeel) / lagere baten € 320.000 (nadeel)

De lagere last in 2023 bestaat voor € 320.000 uit lasten voor het "Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOA)". Hier tegenover staat een lagere bate voor hetzelfde bedrag. De Rijksbeschikking voor het GOA loopt in 2022 af. Inmiddels is duidelijk dat er voor 2023 en verder ook middelen beschikbaar komen voor dit beleid. Deze middelen worden bij een eerstvolgende begrotingswijziging budgetneutraal toegevoegd.
Daarnaast is er een hogere last in 2023 voor het "Routegebonden Doelgroepenvervoer" van ca. € 52.521. Dit zijn de bij de kadernota 2023 (A12) toegevoegde middelen voor dit onderwerp.

Taakveld 6:2: Toegang en eerstelijnsvoorzieningen: hogere lasten € 48.000 (nadeel)

De hogere last in 2023 betreft de bij de kadernota 2023 (A9) toegevoegde middelen voor dit onderwerp. Dit zijn de lasten voor "Versterking gemeentelijke dienstverlening n.a.v. de parlementaire ondervragingscommissie kinderopvangtoeslag (POK)".

Taakveld 6:4: WSW en beschut werk: lagere lasten € 64.100 (voordeel)

De lagere last in 2023 betreft een lagere bijdrage aan Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal-Gelderland (MGR)

Taakveld 6:71: Maatwerkdienstverlening 18+: hogere lasten € 342.994 (nadeel) / hogere baten € 260.494 (voordeel)

De lagere last in 2023 bestaat voor € 260.494 uit lasten voor het "Ambulantiseringsmiddelen". Hier tegenover staat een bate voor hetzelfde bedrag. Dit betreft de bij de kadernota 2023 (A4 en B1) toegevoegde middelen voor dit onderwerp.
Daarnaast is er een hogere last in 2023 voor het "WMO Huishoudelijke hulp" van € 120.000. Dit zijn de bij de kadernota 2023 (A10) toegevoegde middelen voor dit onderwerp.
Verder is er een lagere last in 2023 voor schuldhulpverlening van € 37.500. Dit zijn de middelen voor vroegsignalering die bij de Integrale begrotingsbijstelling 2021 (IBB) zijn overgeheveld naar 2022.

Taakveld 7:1: Volksgezondheid: hogere lasten € 53.500 (nadeel)

De hogere last in 2023 betreft vooral een hogere bijdrage aan de "Veiligheid- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM)" . Dit is de bijdrage voor de openbare- en jeugdgezondheidszorg welke in de begroting van de VGGM is opgenomen.

Beleidsindicatoren

Voor het toelichten van de maatschappelijke effecten in de begroting zijn gemeenten verplicht om de effecten van beleid toe te lichten aan de hand van een op Rijksniveau vastgestelde set aan beleidsindicatoren. In dit boekwerk zijn deze verplichte indicatoren opgenomen in de bijlage "beleidsindicatoren in perspectief". Door de indicatoren (en daarmee de ontwikkeling ervan) op deze wijze te presenteren, ontstaat er een overzichtelijk beeld van de cijfers. Het doel van deze indicatoren is dat de beleidsresultaten van de gemeenten onderling vergelijkbaarder worden.

Verbonden partijen

In de paragraaf Verbonden partijen vindt u een totaallijst met partijen waarmee Doesburg banden is aangegaan ter behartiging van bepaalde publieke belangen. De verbonden partijen die bijdragen aan de doelstellingen van het programma 2 Verbindende en versterkende sociale aanpak worden hieronder toegelicht.

Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (DRAN)

Het openbaar belang
De vervoersorganisatie is ingesteld ter gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers met betrekking tot het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een kwalitatief hoogwaardig, herkenbaar, efficiënt en eenvoudig te gebruiken doelgroepenvervoer. Hierbij wordt rekening gehouden met de mogelijkh4eden van reizigers en hun sociale netwerk en wordt erop toegezien dat het aanvullend vervoer ook in het buitengebied en de kleine kernen voldoende gewaarborgd is en dat het vervoer optimale aansluiting heeft op het openbaar/vervoer/netwerk.

Veranderingen gedurende begrotingsjaar
Er worden geen veranderingen verwacht gedurende het begrotingsjaar 2023.

Beleidsvoornemens omtrent de verbonden partij
Het bestaande beleid voortzetten.

Ontwikkelingen en risico's
Het risico voor onze gemeente is van financiële aard, als de beoogde efficiencyvoordelen niet worden behaald of als meerdere gemeenten uit deze regio vervoersstromen gaan onttrekken aan deze regeling.

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal-Gelderland (MGR)

Het openbaar belang
De MGR (Modulaire Gemeenschappelijke Regeling) biedt een algemeen kader voor samenwerking op het gebied van het sociaal domein binnen de regio Centraal-Gelderland en voorziet in samenwerkingsmodules. Er wordt deelgenomen aan de modules: Inkoop, Werkgevers Service Punt (WSP) en Werkgeverschap Sociale Werkvoorziening (WgSW).

Veranderingen gedurende begrotingsjaar
Er worden geen veranderingen verwacht gedurende het begrotingsjaar 2023.

Beleidsvoornemens omtrent de verbonden partij
Het bestaande beleid voortzetten.

Ontwikkelingen en risico's
De MGR begint steeds duidelijker vorm te krijgen. In een dienstverleningsovereenkomst zijn afspraken gemaakt over de uitvoering en aansturing van taken door de MGR. De MGR beschikt over verschillende bestemmingsreserves om de risico's binnen de modules op te vangen. Met de MGR is een open einde systematiek afgesproken. In de regeling is opgenomen dat in de jaarrekening de kosten per module na aftrek van de inkomsten, worden verdeeld over de deelnemende gemeenten volgens de geldende kostenverdeelsleutel. Alle voordelen maar ook nadelen komen ten gunste/ ten laste van de deelnemende gemeenten. Tot op heden zijn er alleen positieve exploitatieresultaten behaald, derhalve is het risico voor onze gemeente beperkt.

Veiligheid- en Gezondheidsregio Gelderland Midden

De VGGM is ook verantwoord bij programma 1, in verband met veiligheid. Hier is ook de tekstuele toelichting opgenomen. In beide programma’s zijn dezelfde gegevens opgenomen.

	Bijdrage 2023	Percentage deelneming	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Exploitatie resultaat	Verslagjaar
Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (DRAN)						
Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal-Gelderland (MGR)						
Veiligheid- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM)	€ 934.000	1,7%	€ 9.615.000	€ 63.229.000	€ 1.730.000	2021

Verbonden partij	Bijdrage 2023	Percentage deelneming	Eigen vermogen	vreemd vermogen	Exploitatie-resultaat	verslagjaar
Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (DRAN)	592.385	-	-	13.001.000	3.951.000	2020
Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal-Gelderland (MGR)	1.532.441	-	699.000	4.362.000	-	2021
Veiligheid- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM)	934.000	1,70%	9.615.000	63.229.000	1.730.000	2021

Programma 3 Kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie

Korte beschrijving

Kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie zijn één van de drie pijlers waarop we de komende jaren volop inzetten. Toerisme en recreatie willen we op een kwalitatieve manier verder ontwikkelen, in balans met de leefomgeving, economie, cultuur en natuur. Dit doen we door middel van het opstellen van een toeristische visie met uitvoeringsprogramma en een economische visie met uitvoeringsplan. De binnenstad moet een evenwichtig aanbod van voorzieningen hebben om bruisend en levendig te kunnen zijn en blijven. We willen daarom leegstand zoveel mogelijk voorkomen door een goede bezetting van winkelpanden in stand te houden.

Wat willen we bereiken?

L 3.1 We willen een bruisende, levendige Binnenstad en we willen in dit kader dat de bestaande evenementen worden behouden en optimaal vanuit de gemeente worden ondersteund.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 3.1 Toeristen betalen mee aan de voorzieningen.

Omschrijving (toelichting)

We doen onderzoek naar het laten meebetalen van toeristen aan voorzieningen en voeren conrete maatregelen op basis van het onderzoek, uit.

M 3.1 We ontwikkelen de passantenhaven door.

Omschrijving (toelichting)

We vervangen het voorzieningengebouw zodanig dat de gebruikers dit goed, schoon, heel en veilig kunnen gebruiken.
We vervangen het betaalsysteem in de haven ter verhoging van de gebruiksvriendelijkheid, maar ook voor een groter toepassingsbereik met als gevolg hogere opbrengsten.
We realiseren een dijktrap zodat de binnenstad veiliger en via een aantrekkelijke looproute te bereiken is.
We richten het buitenterrein van de haven aantrekkelijk in.
We beleggen het beheer van de passantenhaven bij derden, waardoor op beheerkosten (inhuur havenmeester) kan worden bespaard, maar ook kunnen de overheadkosten daardoor omlaag.

M 3.1 We realiseren een goede ondersteuning voor de vrijwilligers die zich inzetten op toeristisch vlak.

Omschrijving (toelichting)

M 3.1 We stellen een toeristische visie 2023 - 2028 op.

Omschrijving (toelichting)

We maken via een interactief proces met de stad een integrale toeristische visie.

M 3.1 We stellen een uitvoeringsprogramma vanuit de toeristische visie op.

Omschrijving (toelichting)

We stellen een uitvoeringsplan kwaliteitstoerisme op, evalueren dat jaarlijks en stellen waar nodig de uitvoering bij.

M 3.1 We verbeteren de bewegwijzering voor toeristen.

Omschrijving (toelichting)

Er wordt een plan gemaakt voor een goede toeristische bewegwijzering en de bebording wordt hierop aangepast en geuniformeerd.

Wat willen we bereiken?

L 3.2 Om een goed ondernemersklimaat te stimuleren, bedrijven te behouden en leegstand te voorkomen zal er actiever worden ingezet op acquisitie en een ondersteunende rol vanuit de gemeente.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 3.2 We komen met een voorstel voor de opvolging van de SCBD.

Omschrijving (toelichting)

M 3.2 We maken de inzet van een retailmakelaar mogelijk.

Omschrijving (toelichting)

We financieren een retailmakelaar om een goede bezetting van winkelpanden in stand te houden.

M 3.2 We stellen een economische visie op.

Omschrijving (toelichting)

We maken, via een beperkt interactief proces met een aantal belanghebbenden, een korte maar krachtige economische visie en een uitvoeringplan met heldere prioriteiten (concrete activiteiten) voor de komende vier jaren.

Wat willen we bereiken?

L 3.3 De VVV dient in Doesburg te worden behouden en vanuit de gemeente te worden ondersteund.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 3.3 De rol en de ondersteuning van de VVV betrekken we bij het opstellen van de toeristische visie.

Omschrijving (toelichting)

Wat mag het kosten?

Exploitatie	Realisatie 2021	BGR 2022 na wijziging	Prim. Begr. 2023[2023]	Prim. Begr. 2024 [2023]	Prim. Begr. 2025 [2023]	Prim. Begr. 2026 [2023]
Lasten						
2.3 Recreatieve havens	**111.586**	**114.289**	**116.856**	**116.856**	**116.856**	**116.856**
3.1 Economische ontwikkeling	**142.178**	**150.044**	**150.044**	**150.044**	**150.044**	**150.044**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**66.183**	**12.372**	**13.372**	**13.372**	**13.372**	**13.372**
3.4 Economische promotie	**222.870**	**313.034**	**216.212**	**216.212**	**216.212**	**216.212**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	**57.951**	**69.540**	**49.540**	**49.540**	**49.540**	**49.540**
5.4 Musea	**173.694**	**139.128**	**187.839**	**187.839**	**187.839**	**187.839**
5.5 Cultureel erfgoed	**126.493**	**110.506**	**162.243**	**162.243**	**162.243**	**162.243**
Totaal Lasten	**900.955**	**908.913**	**896.106**	**896.106**	**896.106**	**896.106**
Baten						
2.3 Recreatieve havens	**54.885**	**64.246**	**114.246**	**114.246**	**114.246**	**114.246**
3.1 Economische ontwikkeling	**40.000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**3.653**	**7.828**	**7.828**	**7.828**	**7.828**	**7.828**
3.4 Economische promotie	**422.019**	**429.910**	**429.910**	**429.910**	**429.910**	**429.910**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
5.4 Musea	**20.475**	**20.725**	**20.725**	**20.725**	**20.725**	**20.725**
5.5 Cultureel erfgoed	**23.478**	**11.529**	**30.348**	**30.348**	**30.348**	**30.348**
Totaal Baten	**564.510**	**534.238**	**603.057**	**603.057**	**603.057**	**603.057**
Resultaat	**-336.446**	**-374.675**	**-293.049**	**-293.049**	**-293.049**	**-293.049**

Toelichting op budgetafwijkingen

Taakveld 2.3 Recreatieve havens: hogere baten € 50.000 (voordeel)

In 2022 is bij de begrotingsbehandeling op 4 november bij de afweging van de voorstellen (C9) éénmalig de bate voor 2022 met € 50.000 verlaagd. Dit is in 2022 verwerkt in de 1e begrotingswijziging.

Taakveld 3.4 Economische promotie: lagere lasten € 96.822 (voordeel)

De lagere last in 2023 bestaat vooral uit eenmalige middelen voor het opstellen van de toeristische

visie. Bij de besluitvorming rondom de jaarrekening 2021 zijn deze eenmalig voor het jaar 2022 beschikbaar gesteld.

Taakveld 5.4 Musea: hogere lasten € 48.711 (nadeel)
De hogere last in betreft een hogere bijdrage aan het Streekarchivariaat De Liemers & Doesburg (SALD) voor € 12.000. Daarnaast zijn de lasten in 2023 € 30.000 hoger, omdat de verkoop van de Nieuwstraat 2-4 (Integrale afweging begroting 2021-2024) nog niet is gerealiseerd.
Het restant aan hogere lasten zijn de verwachte hogere energiekosten.

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed: hogere lasten € 51.737 (nadeel) / hogere baten € 18.819 (voordeel)
De hogere last in 2023 ontstaat voor € 18.819 door een storting in de voorziening groot onderhoud voor het restauratiefonds. op basis van de recentelijke beschikking van de provincie Gelderland. Hiertegenover staat een hogere bate voor hetzelfde bedrag zijnde de ontvangen provincie van de provincie Gelderland. In 2022 zijn zowel de last al de bate niet begroot. Daarnaast zijn er diverse hogere lasten waaronder € 10.000 voor monumentenzorg. Dit zijn de bij kadernota 2023 (A1) toegevoegde middelen voor dit onderwerp.

Beleidsindicatoren

Voor het toelichten van de maatschappelijke effecten in de begroting zijn gemeenten verplicht om de effecten van beleid toe te lichten aan de hand van een op Rijksniveau vastgestelde set aan beleidsindicatoren. In dit boekwerk zijn deze verplichte indicatoren opgenomen in de bijlage "beleidsindicatoren in perspectief". Door de indicatoren (en daarmee de ontwikkeling ervan) op deze wijze te presenteren, ontstaat er een overzichtelijk beeld van de cijfers. Het doel van deze indicatoren is dat de beleidsresultaten van de gemeenten onderling vergelijkbaarder worden.

Verbonden partijen

In de paragraaf Verbonden partijen vindt u een totaallijst met partijen waarmee Doesburg banden is aangegaan ter behartiging van bepaalde publieke belangen. De verbonden partijen die bijdragen aan de doelstellingen van het programma 3 Kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie worden hieronder toegelicht.

Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg

Het publieke belang
Het Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg is een in 1959 gestart samenwerkingsverband dat de archieven beheert van de gemeenten Doesburg, Duiven, Westervoort en Zevenaar. De kosten van het Streekarchivariaat worden over de deelnemende gemeenten verdeeld op basis van inwoners en naar rato van werktijden. Het percentage deelneming is berekend aan de hand van het aandeel in de totale kosten.

Veranderingen gedurende begrotingsjaar
Er worden geen veranderingen verwacht gedurende het begrotingsjaar 2023.

Beleidsvoornemens omtrent de verbonden partij
Het bestaande beleid voortzetten

Ontwikkelingen en risico's
Eventuele tekorten worden verhaald op de deelnemende gemeenten. De financiële omvang van de regeling is echter relatief klein en het risico wordt op nihil geschat.

Verbonden partij	Bijdrage 2023	Percentage deelneming	Eigen vermogen	vreemd vermogen	Exploitatie-resultaat	verslagjaar
Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg	76.171	18,60%	1.589	95.415	-798	2021

Programma 4 Bestuur en organisatie

Korte beschrijving

Vanuit de bedrijfsvoering van de gemeente Doesburg zijn we voortdurend bezig om samen met de collega's resultaten te boeken voor de stad, zijn inwoners, bedrijven en instellingen. Met de focus op de onderwerpen uit de Toekomstvisie, de steeds toenemende hoeveelheid taken en rollen en de complexiteit ervan in combinatie met een steeds krapper wordende arbeidsmarkt willen we een sterke, gerichte samenwerking met collega's in de regio realiseren. We willen ons verbinden aan een partner waar we vanuit vertrouwen mee samenwerken en elkaar versterken. Om dit waar te kunnen maken, werkt Bedrijfsvoering aan drie hoofdthema's in de komende periode:

- het versterken van de ambtelijke organisatie;
- aantrekkelijk werkgeverschap;
- beheer en processen op orde.

Wat willen we bereiken?

L 4.1 We willen de bestuurlijke zelfstandigheid van Doesburg behouden.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 4.1 We gaan vol inzetten op de realisering van onze toekomstvisie.

Omschrijving (toelichting)

Wat willen we bereiken?

L 4.2 We brengen de basis op orde.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 4.2 Er komt een meerjaren begroting van I&A.

Omschrijving (toelichting)

We willen financieel beter kunnen plannen daarom stellen we een meerjarenbegroting op.

M 4.2 We maken een planning voor de versaasing en het verbeteren van de veiligheid en bijbehorende kosten inzichtelijk.

Omschrijving (toelichting)

Het werken in de cloud wordt meer en meer afgedwongen door de markt. Onze applicaties zullen dus ook meer in de cloud draaien. Dit zijn doorgaans duurdere oplossingen dan het on- premise draaien. Daarnaast is cybersecurity een issue dat steeds meer aandacht vraagt en inzet van middelen.

M 4.2 We verhogen het opleidingsbudget en begeleidingsbudget.

Omschrijving (toelichting)

We vergroten de mogelijkheden voor nieuwe onervaren medewerkers / medewerkers met afstand tot arbeidsmarkt om te groeien in en het werk en noodzakelijke vakopleidingen te volgen en vaardigheden te leren. Dit geldt ook voor zittend personeel.

M 4.2 We verminderen de kwetsbaarheid van de organisatie door het aanstellen van een projectleider om het gastheer model vorm te geven.

Omschrijving (toelichting)

We zorgen voor besluitvorming over het gastheerschap en zorgen voor overdracht van gestandaardiseerde uitvoerende processen naar de gastheer zodanig dat de kwetsbaarheid vermindert.

Wat willen we bereiken?

L 4.3 We willen een adequate ambtelijke huisvesting realiseren gekoppeld aan de toekomstplannen voor de ontwikkeling van de ambtelijke organisatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 4.3 We zorgen voor besluitvorming en over adequate huisvesting voor het ambtelijke apparaat en de realisatie ervan.

Omschrijving (toelichting)

In samenwerking met een externe partij worden er scenario's gemaakt, besluitvorming voorgelegd aan college en raad en wordt de verbeterde huisvesting gerealiseerd en aanpassing van MJOP.

Wat willen we bereiken?

L 4.4 We willen ruimte binnen de bestaande begroting creëren.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 4.4 Om ruimte binnen de bestaande begroting te creëren gaan we de inkomsten- en uitgavenkant doorlichten, mede in relatie tot de toekomstvisie.

Omschrijving (toelichting)

M 4.4 We brengen onze verplichte en autonome begrotingsposten concreter in beeld.

Omschrijving (toelichting)

M 4.4 We zorgen voor een materieel sluitende (meerjaren)begroting.

Omschrijving (toelichting)

Wat willen we bereiken?

L 4.5 We willen kritisch kijken naar ons voorzieningenniveau in relatie tot onze toekomstvisie. Er zullen scherpere keuzes gemaakt moeten worden in welke voorzieningen wel passen en welke niet.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 4.5 Geactualiseerde subsidieverordening met passages over maatschappelijke doelen.

Omschrijving (toelichting)

De subsidieverordening wordt verrijkt met de bijdrage aan maatschappelijke doelen. Zodat de gesubsidieerde partners binnen hun inzet gevraagd kan worden ook bij te dragen aan andere doelen.

M 4.5 Onderzoek over welke voorzieningen tot het basisvoorzieningenniveau binnen onze gemeente behoren en welke door de voorzieningen in de regio vervuld worden.

Omschrijving (toelichting)

Besluit basisvoorzieningenniveau Doesburg.

M 4.5 We gaan het jeugd- en jongerenwerk volgens de huidige inzichten vormgegeven, waarbij bekeken zal worden of een zelfstandig jongerencentrum nog bij deze vraag past. We willen kijken naar een beter alternatief.

Omschrijving (toelichting)

M 4.5 We willen analoog aan het recycleplein kijken of onze voorzieningen regionaal beter kunnen worden benut, waardoor wellicht ook financiële voordelen ontstaan voor de exploitatie ervan.

Omschrijving (toelichting)

Wat willen we bereiken?

L 4.6 We willen de inwoners en bedrijven en maatschappelijke organisaties meer dan voorheen een stevige positie geven in de beleidsontwikkeling en uitvoering.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 4.6 We gaan opgavegericht werken.

Omschrijving (toelichting)

M 4.6 We maken een beleidskader gebaseerd op de participatieladder.

Omschrijving (toelichting)

M 4.6 We ontwikkelen het werken via participatieve trajecten door.

Omschrijving (toelichting)

We stellen een participatie visie op .
We scholen medewerkers en bestuur in het werken in partipatietrajecten en het bijbehorende gedachtengoed.
We zetten extra menskracht in op het organiseren van participatie en faciliteren dit ook digitaal.

Wat mag het kosten?

Exploitatie	Realisatie 2021	BGR 2022 na wijziging	Prim. Begr. 2023[2023]	Prim. Begr. 2024 [2023]	Prim. Begr. 2025 [2023]	Prim. Begr. 2026 [2023]
Lasten						
0.1 Bestuur	**932.227**	**928.596**	**933.154**	**977.054**	**977.054**	**977.054**
0.10 Mutaties reserves	**1.266.932**	**5.496.286**	**912.257**	**912.257**	**1.087.173**	**1.087.173**
0.4 Overhead	**5.470.953**	**5.366.392**	**5.958.583**	**5.887.479**	**5.968.569**	**5.915.739**
0.5 Treasury	**4.567**	**3.398**	**3.398**	**3.398**	**3.398**	**3.398**
Totaal Lasten	**7.674.679**	**11.794.672**	**7.807.392**	**7.780.188**	**8.036.194**	**7.983.364**
Baten						
0.1 Bestuur	**573.696**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
0.10 Mutaties reserves	**2.790.962**	**7.905.274**	**829.836**	**828.314**	**1.081.261**	**906.345**
0.4 Overhead	**149.274**	**692**	**733**	**733**	**733**	**733**
0.5 Treasury	**247.085**	**274.366**	**269.435**	**264.473**	**264.473**	**264.473**
Totaal Baten	**3.761.017**	**8.180.332**	**1.100.004**	**1.093.520**	**1.346.467**	**1.171.551**
Resultaat	**-3.913.662**	**-3.614.340**	**-6.707.388**	**-6.686.668**	**-6.689.727**	**-6.811.813**

Toelichting op budgetafwijkingen

Taakveld 0.10 Mutatie reserves: lagere lasten € 4.584.029 (voordeel) / lagere baten € 7.075.438 (nadeel)

De ramingen van de reguliere stortingen (zijn hier lasten) in en de reguliere onttrekkingen (zijn hier baten) aan de reserves zijn opgenomen in de primaire begroting van 2023. In de gewijzigde begroting van 2022 zijn ook de éénmalige stortingen en onttrekkingen opgenomen. Deze éénmalige stortingen en onttrekkingen hebben bijv. betrekking op (investerings)projecten en op inhuur ten laste van daarvoor ingestelde bestemmingsreserves. Met name deze éénmalige reservemutaties zorgen op dit taakveld voor afwijkingen in de lasten en baten van de primaire raming 2023 ten opzichte van de lasten en baten van de gewijzigde begroting 2022.

Taakveld 0.4 overhead: hogere lasten € 592.191 (nadeel)

De hogere last in 2023 betreft voor afgerond € 451.000 salariskosten. Daarnaast zijn er de volgende lastenstijgingen:
* energiekosten € 20.000
* ICT kosten € 70.000 (Kadernota 2023, nummer A2)
* kosten Wet Open Overheid € 88.000 (Kadernota, 2023, nummer A3)
* rentekosten langlopende lening € 20.000
* bezwaar en beroep € 12.000 (Kadernota 202, nummer A6)
* bijdrage VNG € 13.000

Daarnaast is er een lagere last voor kapitaallasten van € 82.000, waaronder het stadhuis .

Beleidsindicatoren

Voor het toelichten van de maatschappelijke effecten in de begroting zijn gemeenten verplicht om de effecten van beleid toe te lichten aan de hand van een op Rijksniveau vastgestelde set aan beleidsindicatoren. In dit boekwerk zijn deze verplichte indicatoren opgenomen in de bijlage "beleidsindicatoren in perspectief". Door de indicatoren (en daarmee de ontwikkeling ervan) op deze wijze te presenteren, ontstaat er een overzichtelijk beeld van de cijfers. Het doel van deze indicatoren is dat de beleidsresultaten van de gemeenten onderling vergelijkbaarder worden.

Verbonden partijen

In de paragraaf Verbonden partijen vindt u een totaallijst met partijen waarmee Doesburg banden is aangegaan ter behartiging van bepaalde publieke belangen. De verbonden partijen die bijdragen aan de doelstellingen van het programma 4 Bestuur en organisatie worden hieronder toegelicht.

BNG Bank

Het openbaar belang
BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Gelet op de wijze waarop BNG Bank het openbaar belang behartigt wordt het aandelenbezit gezien als een duurzame belegging.

Veranderingen gedurende begrotingsjaar
Er worden geen veranderingen verwacht gedurende het begrotingsjaar 2023.

Beleidsvoornemens omtrent de verbonden partij
Het bestaande beleid voortzetten.

Ontwikkelingen en risico's
Doordat de BNG als sectorbank actief is binnen de publieke sector loopt zij minder risico dan commerciële banken.

Alliander N.V.

Het publieke belang
Alliander N.V. is de holding van een netwerkbedrijf. De dochterbedrijven zijn netbeheerders voor het transport van (duurzame) energie. De Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) uit 2007 verplicht energiebedrijven tot een volledige splitsing. In 2009 is het productie- en leveringsbedrijf Nuon Energy afgesplitst en verkocht aan het Zweedse Vattenfall. De naam N.V. Nuon is gewijzigd in Alliander N.V.

Bij de verkoop van de aandelen Nuon zijn wij eigenaar geworden van een aantal aandelen Alliander N.V., dat gelijk is aan het verkochte aantal aandelen N.V. Nuon.

Veranderingen gedurende begrotingsjaar
Er worden geen veranderingen verwacht gedurende het begrotingsjaar 2023.

Beleidsvoornemens omtrent de verbonden partij
Het bestaande beleid voortzetten.

Ontwikkelingen en risico's
Het financiële risico beperkt tot het ingelegde bedrag.

Vitens

Het publieke belang
Onze gemeente is samen met nog 70 andere gemeenten, de provincies Gelderland en Overijssel en de N.V. Nuon aandeelhouder van Vitens. Vitens is het waterbedrijf voor ruim 4 miljoen mensen en bedrijven in Friesland, Overijssel, Flevoland, Gelderland en Utrecht.

Veranderingen gedurende begrotingsjaar
Er worden geen veranderingen verwacht gedurende het begrotingsjaar 2023.

Beleidsvoornemens omtrent de verbonden partij
Het bestaande beleid voortzetten.

Ontwikkelingen en risico's
Het drinkwaterbedrijf Vitens zal naar verwachting geen dividend uitkeren vanwege de noodzaak van grote investeringen in de komende jaren. Ook hier beperkt het risico zich tot het ingelegde bedrag.

Verbonden partij	Bijdrage 2023	Percentage deelneming	Eigen vermogen	vreemd vermogen	Exploitatie-resultaat	verslagjaar
BNG	27.612	0,10%	5.062 miljoen	143.995 miljoen	236 miljoen	2021
Alliander NV	172.952	0,10%	4.470 miljoen	5.739 miljoen	242 miljoen	2021
Vitens	17.843	0,24%	600,3 miljoen	1387,8 miljoen	19,4 miljoen	2021

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Op basis van artikel 8 van het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) wordt hieronder een overzicht gegeven van de kosten van overhead en het bedrag dat is opgenomen voor de vennootschapsbelasting dat in de primaire begroting is opgenomen.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Op basis van art. 8 van het Besluit Begroting & Verantwoording Provincie en gemeenten (BBV) wordt hieronder een overzicht gegeven van de kosten van overhead en het bedrag voor vennootschapsbelasting dat in de primaire begroting is opgenomen:

Kengetallen	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Kosten voor overhead (saldo uitgaven/inkomsten TV 0.4)	5.322	5.366	5.958	5.887	5.969	5.916
bedrag heffing vennootschapsbelasting	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

(bedragen x € 1.000)

Algemene dekkingsmiddelen

Exploitatie	Realisatie 2021	BGR 2022 na wijziging	Prim. Begr. 2023[2023]	Prim. Begr. 2024 [2023]	Prim. Begr. 2025 [2023]	Prim. Begr. 2026 [2023]
Lasten						
0.61 OZB woningen	**187.924**	**167.023**	**167.023**	**167.023**	**167.023**	**167.023**
0.62 OZB niet-woningen	**15.012**	**5.475**	**5.475**	**5.475**	**5.475**	**5.475**
0.64 Belastingen overig	**96.540**	**101.560**	**76.560**	**76.560**	**76.560**	**76.560**
0.8 Overige baten en lasten	**293.328**	**881.203**	**1.249.207**	**1.693.219**	**2.107.159**	**123.253**
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	**40.831**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Lasten	**633.634**	**1.155.261**	**1.498.265**	**1.942.277**	**2.356.217**	**372.311**
Baten						
0.61 OZB woningen	**1.751.360**	**1.712.436**	**1.814.326**	**1.814.326**	**1.814.326**	**1.814.326**
0.62 OZB niet-woningen	**452.069**	**458.889**	**486.193**	**486.193**	**486.193**	**486.193**
0.64 Belastingen overig	**631.901**	**169.445**	**175.684**	**175.684**	**175.684**	**175.684**
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	**22.024.185**	**24.246.891**	**25.855.000**	**26.307.000**	**26.757.000**	**24.988.000**
0.8 Overige baten en lasten	**285.180**	**0**	**-196.575**	**64.588**	**364.969**	**154.682**
Totaal Baten	**25.144.694**	**26.587.661**	**28.134.628**	**28.847.791**	**29.598.172**	**27.618.885**
Resultaat	**24.511.060**	**25.432.400**	**26.636.363**	**26.905.514**	**27.241.955**	**27.246.574**

Toelichting op budgetafwijkingen

Taakveld 0.61 OZB woningen: baten € 101.890 (voordelig)

De hogere bate in 2023 volgt uit het vastgestelde technische uitgangspunt bij de Kadernota 2023 om de belastingen met 5,95% te verhogen.

Taakveld 0.62 OZB niet-woningen: baten € 27.304 (voordelig)

De hogere bate in 2023 volgt uit het vastgestelde technische uitgangspunt bij de Kadernota 2023 om de belastingen met 5,95% te verhogen.

Taakveld 0.64 Belasting overig: lasten € 25.000 (voordelig)

De lagere last in 2023 betreft eenmalige middelen voor Stichting Centrum Belang Doesburg (SCBD).

Bij de besluitvorming rondom de jaarrekening 2021 zijn deze eenmalig voor het jaar 2022 beschikbaar gesteld.

Taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds: Baten €1.608.109 (voordeel)
De raming van de algemene uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de meicirculaire 2022.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten: Lasten € 368.004 (nadelig) / baten € 196.575 nadelig)
De hogere last in 2023 bestaat uit een positiever begrotingsresultaat van € 993.000. Daarnaast is er een stelpost opgenomen voor indexatie van de prijzen van € 425.000 (Kadernota 2023). Er is in 2023 een lagere last van € 1.050.000. deze bestaat voornamelijk uit een bezuinigingstaakstelling waartoe voor € 800.000 is besloten in de Kadernota 2023 (B2). Voor 2023 is bij de integrale afweging een voorstel opgenomen om de taakstelling ongedaan te maken.

De lagere bate in 2023 is een deel van het begrotingsresultaat 2023 dat als negatieve bate is verantwoord. Het formele saldo van de begroting 2023 is € 1.861.143 Dit bestaat uit een last van € 1.664.557 en een negatieve bate van € 196.575.

Paragrafen

Paragraaf A - Lokale heffingen

Paragraaf A | Lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf is gebaseerd op het beleid tot en met de kadernota 2023 en bevat informatie over de gemeentelijke belastingen. De gemeentelijke belastingen zijn te onderscheiden in drie typen belastingen. De algemene belastingen, de bestemmingsheffingen en retributies. Na de algemene uitkering uit het gemeentefonds zijn dit de belangrijkste inkomstenbronnen van de gemeente.

De opbrengsten van de algemene belastingen komen ten goede aan de algemene middelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten van deze belastingen niet gelabeld zijn maar voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen kunnen worden ingezet. De onroerende-zaakbelastingen (verder OZB), hondenbelasting en de parkeerbelasting behoren tot deze categorie. Bestemmingsheffingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten zijn bestemd voor specifieke voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. Onder deze categorie vallen de afvalstoffen- en de rioolheffing. Retributies worden geheven als de gemeente een specifieke dienst verleent. De leges vormen de belangrijkste retributies in de gemeente Doesburg. Voor bestemmingsheffingen en retributies geldt dat er geen winst gemaakt mag worden. De opbrengst mag daarom niet hoger zijn dan de kosten die gemaakt moeten worden om de dienst te verlenen.

Algemeen

We kennen een gesloten belastingstelsel. Dit betekent dat een gemeente een belasting alleen kan heffen als de wet daar nadrukkelijk de bevoegdheid toe geeft. Het beleid betreffende de gemeentelijke belastingen is o.a. opgenomen in de volgende documenten:

- Landelijke wet- en regelgeving;
- Diverse belastingverordeningen;
- Watertakenplan Olburgen (WTPO 2018-2022).

Onroerende-zaakbelastingen

Onder de naam ‘onroerende-zaakbelastingen’ worden een gebruikers- en eigenarenbelasting geheven. Voor woningen wordt alleen een eigenarenbelasting geheven. Op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) wordt ieder jaar van elk object de waarde vastgesteld. De waarde vormt de grondslag voor de berekening van de OZB aanslagen. Ontwikkelingen in de waarde als gevolg van de jaarlijkse herwaardering worden gecompenseerd via het tarief.
De tarieven OZB voor 2023 zijn voorlopig vastgesteld rekening houdend met de marktontwikkeling zoals die op dit moment van schrijven bekend is in Doesburg.
De definitieve OZB tarieven worden bepaald op basis van de daadwerkelijke waardeontwikkeling in Doesburg. Deze definitieve waardeontwikkeling is later dit jaar bekend. Dan kunnen de definitieve tarieven OZB berekend worden. Deze tarieven worden vastgesteld in de raadsvergadering van december 2022.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing wordt geheven om de kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval te dekken. Deze heffing mag maximaal kostendekkend zijn. In Doesburg is de afvalstoffenheffing gebaseerd op Diftar (gedifferentieerde tarieven). Huishoudens betalen een vast deel en een variabel deel. Het vaste deel is voor alle huishoudens gelijk en moet de vaste kosten dekken. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten voor (ondergrondse) containers, het recycleplein en inzamel- en verwerkingskosten. Het variabele deel bestaat uit het aantal keren dat de groene container aan de weg wordt gezet of de afvalzak in de ondergrondse restafvalcontainer wordt gedeponeerd.
Vanaf 1 januari 2019 wordt het restafval in een ondergrondse container aangeboden. Dit wordt ook wel 'gespiegeld inzamelen' genoemd. Standaard zijn de ondergrondse restafvalcontainers uitgevoerd met een trommel voor 60 liter afvalzakken. Op 16 locaties verspreid door de stad zijn deze containers uitgevoerd met een trommel voor zowel 60 liter als 30 liter afvalzakken. De oude grijze minicontainer voor restafval kan gebruikt worden om het oud papier (gratis) aan te bieden. Alleen huishoudens in het buitengebied houden de grijze mini-container voor het aanbieden van restafval omdat in het buitengebied geen ondergrondse restafvalcontainers zijn geplaatst. De tarieven voor de grijze minicontainers voor restafval blijven daarom in de belastingverordening staan.
Huishoudens in de binnenstad of van hoogbouw kunnen ook een groene minicontainer krijgen voor het GFT (Groente-, Fruit- en Tuinafval). Voorwaarde is dat deze container op eigen terrein wordt geplaatst. Voor GFT kunnen huishoudens uit 2 containerformaten kiezen: 140 liter of 240 liter.
Huishoudens kunnen daarnaast ook gebruik maken van een oranje minicontainer voor PDM (Plastic-, Metaal- en Drankenverpakkingen). Ook deze minicontainer moet op eigen terrein worden geplaatst. Het aanbieden van deze container is gratis.
Op het recycleplein aan de Parallelweg Den Helder kan grof huishoudelijk afval tegen betaling worden aangeboden, zoals kapot en/of versleten meubilair, bouw- en sloopafval, gips en hout. Maar liefst 18 afvalstromen kunnen er gratis worden gebracht, zoals snoeiafval tot 500kg, bakolie en frituurvet, harde kunststoffen en piepschuim.
Voor begrotingsjaar 2023 is besloten om de tarieven met de algemene stijging (kadernota) van 5,95% te verhogen zodat 100% kostendekking bereikt kan worden.

Rioolheffing

De gemeente kan naast de zorg voor het riool ook voorzieningen bekostigen die het mogelijk maken in te spelen op de zorg voor het hemel- en grondwater binnen de gemeente. Op 22 februari 2018 is het Watertakenplan Olburgen 2018–2022 door de gemeenteraad vastgesteld. Er is daarbij gekozen voor de financieringsvariant dotaties midden. Dat wil zeggen dat de rioleringsvoorzieningen op middellange termijn worden gebruikt om de tarieven geleidelijk te laten stijgen.

Uitgangspunt voor de bepaling van het tarief voor de rioolheffing is 100% kostendekking op grond van het vastgestelde watertakenplan. Hiermee komt het tarief voor de rioolheffing voor 2023 op € 2,45 per m3 (afval)water. Dit is een stijging van 5,95% ten opzichte van het tarief 2022 (€2,31 per m3).

Hondenbelasting

De tarieven voor de hondenbelasting worden jaarlijks uitsluitend met de algemene stijging (kadernota) verhoogd. Voor 2023 bedraagt deze algemene verhoging 5,95%. We kiezen voor een oplopend tarief per hond om ongebreidelde aanschaf van honden te ontmoedigen.

Parkeerbelastingen

De tarieven voor de parkeerbelastingen worden jaarlijks verhoogd met de algemene stijging (kadernota). Voor 2023 bedraagt deze algemene verhoging 5,95%. Dit jaar zijn evenals in 2022 de parkeertarieven in de parkeerautomaten niet meegenomen omdat een beperkte procentuele verhoging van de tarieven nu eenmaal lastig is door te voeren in de parkeerautomaten. Uitgangspunt voor deze paragraaf is de primaire begroting 2023.

Toeristenbelasting

De tarieven voor de toeristenbelasting worden jaarlijks doorgerekend met de algemene stijging (kadernota) van 5,95%. Uitgangspunt voor deze paragraaf is de primaire begroting 2023.

Leges

De leges zijn belastingen die de gemeente kan heffen voor het verstrekken van diensten. Er mag geen winst worden gemaakt. Kruissubsidiëring in de legesverordening is wel toegestaan. Onder kruissubsidiëring wordt verstaan: het hoger vaststellen van tarieven van leges voor sommige diensten om daarmee de tarieven voor andere diensten laag te kunnen houden. Uit de hieronder ingevoegde tabel onder leges blijkt dat er inderdaad geen winst wordt gemaakt op de leges. Uitgangspunt voor deze paragraaf is de primaire begroting 2023.

Kostendekkendheid

Hieronder is inzichtelijk gemaakt hoe bij de berekening van de tarieven wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijden. Dit hebben we gedaan voor de tarieven van belastingen die hoogstens kostendekkend mogen zijn. Dit overzicht van kostendekkende tarieven ziet er voor 2023 als volgt uit:

Leges / Titel	Onderwerp	Taakveld	Toe te rekenen lasten	Toe te rekenen baten	Dekking in %
Titel 1	**Algemene dienstverlening**				
	Basisregistratie personen (BRP)	0.2 Burgerzaken	139.156	5.043	4%
	Naturalisatie en optie	0.2 Burgerzaken	8.960	3.656	41%
	Rijbewijzen	0.2 Burgerzaken	84.702	37.201	44%
	Reisdocumenten	0.2 Burgerzaken	54.284	52.203	96%
	Burgerlijke stand	0.2 Burgerzaken	33.149	22.315	67%
	Overige burgerzaken	0.2 Burgerzaken	163.103	2.907	2%
	Verklaring Omtrent Gedrag (COVOG)	0.2 Burgerzaken	2.728	9.594	352%
	Gehandicaptenkaart en parkeren	0.2 Burgerzaken	8.324	6.804	82%
	Totaal titel 1		**494.407**	**139.723**	**28%**
Titel 2	**Omgevingsvergunning**				
		8.3 Wonen en Bouwen	358.234	353.444	99%
	Totaal titel 2		**358.234**	**353.444**	**99%**
Titel 3	**Dienstverlening (vallend onder de Europese dienstenrichtlijn)**				
	Uitvoering bijzondere wetten	1.2 Openbare orde en veiligheid	75.323	2.970	4%
	Algemene plaatselijke verordening	1.2 Openbare orde en veiligheid	122.331	7.087	3%
	Totaal titel 3:		**197.655**	**10.057**	**5%**
	Totaal (titels 1,2 en 3)		**1.050.295**	**503.224**	**48%**

	Lijkbezorgingsrechten	Taakveld	Lasten	Baten	Dekking in %
		7.5 Begraafplaatsen	138.451		
		0.4 Overhead	5.932		
		Opbrengsten belastingen		67.247	
		Overige opbrengsten		1.534	
	Totaal		**144.383**	**68.781**	**48%**

	Afvalstoffenheffing	Taakveld	Lasten	Baten	Dekking in %
		7.3 Afval	1.234.232		
		0.4 Overhead incl btw en rente	425.426		
		2.1 Straatreiniging	153.804		
		6.3 Kwijtschelding	67.155		
		7.3 Opbrengst belastingen		1.623.704	
		7.3 Overige opbrengsten		251.302	
	Totaal		**1.880.617**	**1.875.006**	**100%**

	Marktgeld	Taakveld	Lasten	Baten	Dekking in %
		3.1 Economische ontwikkeling	13.372		
		0.4 Overhead	6.597		
		Opbrengst marktgelden		7.828	
	Totaal		**19.969**	**7.828**	**39%**
	Rioolheffing	**Taakveld**	**Lasten**	**Baten**	**Dekking in %**
		7.2 Riolering	717.955		
		0.4 Overhead incl btw en rente	278.378		
		2.1 Straatreiniging	153.804		
		6.3 Kwijtschelding	67.155		
		7.2 Opbrengst heffingen		1.301.883	
		7.2 Overige opbrengsten		-	
	Totaal		**1.217.292**	**1.301.883**	**107%**

Lokale lastendruk

Het onderstaande overzicht geeft de berekende belastingdruk voor Doesburg 2023. Het gaat hierbij om de onroerende-zaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Deze worden gerekend tot de zogenaamde gemeentelijke woonlasten.

De volgende uitgangspunten gelden bij de vergelijking van de belastingdruk van 2023 met die van 2022:

- onderscheid tussen huur en koop bij meerpersoonshuishoudens;
- de gemiddelde WOZ-waarde in 2022 definitief: €247.000 x 0,1321% (tarief woningen 2022) = €326 (gemiddelde OZB bedrag per huishouden);
- de gemiddelde WOZ-waarde in 2023 voorlopig: €269.000 (gemiddelde waarde 2022 + 8,95%);
- gemiddeld voorlopig tarief 2023 bij algemene stijging van 5,95% en marktontwikkeling van 8,95% (0,1321 / 0,097) is 0,1281;
- waterverbruik 125 m3 en 16 aanbiedingen 60 liter trommel ondergrondse container en 8 aanbiedingen 140 liter GFT container.

De belastingdruk voor de bewoners ziet er in 2023 ten opzichte van 2022 dan als volgt uit:

Jaar	Meerpersoonshuishouden	OZB	Afval	Riool	Totaal
2022	in een huurhuis	-	292	288	580
2022	in een koophuis	326	292	288	906
2023	in een huurhuis	-	310	306	617
2023	in een koophuis	344	310	306	961

Kwijtscheldingsbeleid

In de belastingverordeningen is geregeld dat kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen alleen verleend kan worden voor de afvalstoffenheffing, het onderhoudsrecht van graven, de rioolheffing en de OZB. Kwijtschelding wordt verleend op basis van de rijksnormen. De kwijtscheldingsnorm is 100% van de bijstandsnorm. In de begroting 2023 is een budget van €149.242 (exclusief uitvoeringskosten) opgenomen om uitvoering te kunnen geven aan het beleid.

Opbrengsten

Voor de belangrijkste gemeentelijke belastingen zien de primaire ramingen voor 2023 in vergelijking met 2022 (inclusief begrotingswijzigingen 2022) er als volgt uit:

Belastingsoort	Bedrag 2022	Bedrag 2023
OZB - Eigenaar woningen	1.710.616	1.812.398
OZB - Eigenaar niet woningen	278.575	295.150
OZB - Gebruiker niet woningen	180.314	191.043
Afvalstoffenheffing	1.532.519	1.623.704
Rioolheffing	1.228.771	1.301.883
Hondenbelasting	54.127	57.348
Parkeerheffingen	366.290	388.084
Toeristenbelasting	408.006	408.006
Leges:		
Algemene dienstverlening	334.339	354.232
Omgevingsvergunning	19.985	21.174
Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn	260.834	269.752

Ontwikkeling tarief

De inwoners van de gemeente krijgen jaarlijks een aanslag gemeentelijke belastingen. Voor de beoordeling van de lastendruk zijn de tarieven dan ook van groot belang.

Naast volumeontwikkelingen (bijvoorbeeld toename aantal woningen) en kostenontwikkelingen (bijvoorbeeld inzameling- en verwerkingsprijzen afval) is uitgegaan van een indexering van de tarieven 2022 met 5,95%. Samengevat hanteren we de volgende uitgangspunten voor de belastingen:

- de tarieven stijgen in principe met 5,95%;
- volumeontwikkelingen worden meegenomen;
- afvalstoffenheffing en rioolheffing worden kostendekkend geraamd.

Belastingsoort	Tarief 2022	Tarief 2023	Percentage
OZB voor woningen:			
Stijging marktniveau woningen 8,95% t.o.v.5,95% (kadernota) is per saldo daling van 3%			
- tarief eigenaar per €1000 woz-waarde	0,1321%	0,1281%	-3%
Stijging marktniveau niet-woningen 0% t.o.v.5,95% (kadernota) is per saldo stijging van 5,95%			
- tarief eigenaar per € 1000 woz-waarde	0,2210%	0,2342%	5,95%
- tarief gebruiker per € 1000 woz-waarde	0,1605%	0,1701%	5,95%
Afvalstoffenheffing vastrecht:	226	240	5,95%
- vastrechtbedrag per jaar			
Afvalstoffenheffing per aanbieding:			
- 240 liter container restafval	10,85	11,50	5,95%
- 240 liter container GFT	4,90	5,20	5,95%
- 140 liter container restafval	6,35	6,75	5,95%
- ondergrondse container 30 liter restafval	1,35	1,45	5,95%
- ondergrondse container 60 liter restafval	2,70	2,85	5,95%
- een container voor plastic-, metaal- en drankenverpakkingen (PMD)	0,00	0,00	0%
Rioolheffing:			
- per m3 waterverbruik	2,31	2,45	5,95%
Hondenbelasting			
- 1e hond	49,35	53,00	5,95%
- 2e hond	73,65	78,00	5,95%
- iedere volgende hond	110,80	118,00	5,95%
- hondenkennel			
Toeristenbelasting			
- algemeen tarief	1,60	1,60	0%
- hotel/bed & breakfast of airbnb	2,55	2,55	0%

Paragraaf B - Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Paragraaf B | Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Het weerstandsvermogen is gebaseerd op de primaire begroting 2023-2026 tenzij anders is vermeld in deze paragraaf.
Het weerstandsvermogen is toereikend als er voldoende mogelijkheden zijn om financiële tegenvallers op te kunnen vangen. Hiervan is dus sprake als het saldo tussen de weerstandscapaciteit en de risico's positief is.

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te kunnen afdekken. Er wordt onderscheid gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Onder incidentele weerstandscapaciteit wordt verstaan de capaciteit die de gemeente heeft om éénmalige financiële

tegenvallers op te vangen. Onder structurele weerstandscapaciteit worden de middelen begrepen die permanent inzetbaar zijn om tegenvallers op te vangen.

De weerstandscapaciteit van onze gemeente is:

De weerstandcapaciteit van onze gemeente is:

Onderdeel	Bedrag
Structurele weerstandscapaciteit	
onbenutte belastingcapaciteit	811.780
Totaal structurele weerstandscapaciteit	**811.780**
Incidentele weerstandscapaciteit	
Algemene reserve	4.886.464
Bestemmingsreserve decentralisaties	0
Stille reserve materiële bezittingen (tellen niet mee)	0
Stille reserve financiële bezittingen (tellen niet mee)	0
Onvoorzien	15.000
Totaal incidentele weerstandcapaciteit	**4.901.464**

Onbenutte belastingcapaciteit
De onbenutte belastingcapaciteit is voor onze gemeente berekend op afgerond € 812.000 (€74 per inwoner, uitgaande van 10.970 inwoners in 2022).

Afvalstoffenheffingen:
De opbrengst van de afvalstoffenheffing is gebaseerd op 100% kostendekking . Conform de regelgeving in het kader van het BBV moeten opbrengsten die hiervoor worden geheven, daar ook voor bestemd blijven. Er is daarom bij dit onderdeel geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit.

Rioolheffingen:
De opbrengst voor de rioolheffing is gebaseerd op 100% kostendekking op grond van het in 2018 vastgestelde watertakenplan. Conform de regelgeving in het kader van het BBV moeten opbrengsten die hiervoor worden geheven, daar ook voor bestemd blijven. Daarom is er ook bij deze heffing geen sprake is van onbenutte belastingcapaciteit.

Onroerende zaakbelasting:
Op basis van de gemiddelde OZB belastingdruk in Gelderland (2022: €275 per inwoner) en de OZB belastingdruk in de gemeente Doesburg (2022: €201) is er sprake van een onbenutte belastingcapaciteit van ca. €74 per inwoner. Dit geeft een totale OZB capaciteit van afgerond €812.000.

Algemene reserve
De totale beschikbare algemene reserve bedraagt eind 2022 € 4.886.464 Daarbij is rekening is gehouden met de door de raad besloten mutaties.

Stille reserves
Onder een stille reserve wordt verstaan het (positieve) verschil tussen de actuele waarde en de boekwaarde van een niet-bedrijfsgebonden vaste activa. Een niet-bedrijfsgebonden actief zou kunnen

worden afgestoten zonder dat het functioneren van de organisatie van de gemeente Doesburg in het gedrang komt. Bij verkoop van dergelijke bezittingen ontstaan dus boekwinsten, die eenmalig vrij inzetbaar zijn. Er wordt onderscheid gemaakt tussen stille reserves in materiële bezittingen en stille reserves in financiële bezittingen.

Het stadhuis, het stadsarchief, de brandweerkazerne, de stadswerf en alle onderwijsgebouwen zijn buiten beschouwing gelaten omdat deze bezittingen wel tot de bedrijfsgebonden vaste activa worden gerekend. Deze activa zijn namelijk voor het goed functioneren van de organisatie van belang. De genoemde actuele waarden zijn gebaseerd op WOZ-waarden (waardepeildatum 1-1-2021). In het overzicht zijn uitsluitend de objecten meegenomen waarvan de WOZ-waarde minimaal € 45.000 hoger ligt dan de boekwaarde. Omdat de mogelijkheden tot het feitelijk te gelde maken van deze stille reserves beperkt worden geacht, wordt in de berekening van de weerstandscapaciteit geen rekening meer gehouden met de berekende stille reserve in materiële bezittingen.

Objectnr.	Activanr.	Omschrijving	Boekwaarde	Actuele waarde	Saldo
1128	144	Clubhuis harmonie Burg. Nahuyssingel 2	25.490	98.000	72.510
1275	-	Parkeerplaats de Bleek, Burg. Flugi van Aspermontlaan	-	583.000	583.000
2126	98	Sporthal/sportzaal Armgardstraat 2a	-	187.000	187.000
3929	417	Sportterrein Looijersweg 2	34.577	1.005.000	970.423
4227/4489	-	Sportzaal Wilgenstraat 2 en peuterspeelzaal	-	317.000	317.000
4490	249	Sporthal Beumerskamp, Breedestraat 39	-	945.000	945.000
5832	-	Clubhuis speeltuinvereniging Kindervreugd, Marijkelaan 1	-	233.000	233.000
8675	-	Oranjesingel 22, grond, perceel 1	-	81.000	81.000
8676	418	Oranjesingel 22, grond, perceel 2	-	336.000	336.000
Totaal			**60.067**	**3.785.000**	**3.724.933**

Stille reserves in financiële bezittingen:
Onder de financiële bezittingen worden de deelnemingen in bedrijven verstaan. Als er sprake is van een aanmerkelijk voordelig verschil tussen de boekwaarde van de deelnemingen en de potentiële verkoopwaarde van de deelnemingen, dan is sprake van een stille reserve in financiële bezittingen. Op dit moment beschikt onze gemeente over de navolgende stille reserves in financiële bezittingen:

Stille reserves in financiële bezittingen

Op dit moment beschikt onze gemeente over de navolgende stille reserves in financiële bezittingen:

Omschrijving	Boekwaarde	Opbrengstwaarde	Saldo
Aandelen BNG	69.030	2.531.000	2.461.970
Aandelen Alliander	8.168	5.811.000	5.802.832
Aandelen Vitens	1.997	1.440.720	1.438.723
Aandelen Circules-Berkel BV	22.235	393.865	371.630
Totaal	**101.430**	**10.176.585**	**10.075.155**

De opbrengstwaarde is gebaseerd op eigen vermogen van de betreffende onderneming en het procentueel aandeel van onze gemeente in het aandelenkapitaal.

Omschrijving	Boekwaarde	Deelnemings%	Boekwaarde
BNG	5.062.000.000	0,05%	2.531.000
Alliander	4.470.000.000	0,13%	5.811.000
Vitens	600.300.000	0,24%	1.440.720
Circules-Berkel BV	16.142.000	2,44%	393.865

Omdat de verhandelbaarheid van de genoemde aandelen zeer beperkt is, wordt in de berekening van de weerstandscapaciteit daarom geen rekening gehouden met deze berekende stille reserve.

1097
0

Onvoorzien

De post onvoorzien is vastgesteld op een bedrag van €15.000.

Inventarisatie van de risico's

Een risico is een kans op het optreden van een gebeurtenis met een nadelig financieel gevolg. De risico’s die relevant zijn voor het weerstandsvermogen zijn die risico’s die niet op een andere manier zijn ondervangen (bijvoorbeeld via verzekeringen of via gevormde voorzieningen). Doen deze risico’s zich voor dan moeten de nadelige financiële effecten hiervan ondervangen worden via het weerstandsvermogen.
Risico wordt vaak als volgt gedefinieerd: Risico = Kans x Gevolg
Een risico is groter wanneer de kans van optreden en de gevolgen van optreden groter zijn. Een groot gevolg gecombineerd met een minimale kans wordt in het algemeen als niet belangrijk beschouwd, net als een grote kans met een minimaal gevolg. Afhankelijk van de kans en het gevolg kan een risico op vier manieren worden aangepakt:

- Voorkomen: één of beide van de factoren kans en gevolg wegnemen;
- Verminderen: één of beide van de factoren kans en gevolg afzwakken;
- Uitbesteden: risico's onderbrengen bij verzekeraars;
- Accepteren: alleen bij zeer kleine kans en/ of zeer kleine gevolgen

Structurele risico’s

Inkomensdeel WWB (BUIG):
Het maximale risico is met ingang van de begroting 2014 niet meer volledig afgedekt. Dit betekent dat het gevolg afgerond €300.000 bedraagt, gebaseerd op 7,5% van het inkomensdeel. Het inkomensdeel voor de primaire begroting 2023-2026 is gebaseerd op de realisatie over 2020. Daarbij is er rekening gehouden met een afdekking van €100.000 door middel van een storting in de bestemmingsreserve BUIG. We houden rekening met 25% van het gevolg, te weten €75.000.

Fluctuaties gemeentefonds:
De algemene uitkering van het gemeentefonds maakt 60% uit van de gemeentelijke inkomstenbronnen. Dit betekent dat de financiële positie van de gemeente in sterke mate afhankelijk is van de ontwikkelingen binnen het gemeentefonds. Nadelige gemeentefondsontwikkelingen kunnen de financiële positie van de gemeente behoorlijk onder druk zetten. De algemene uitkering uit het gemeentefonds is in de primaire begroting 2023 geraamd op € 25,9 miljoen. Het maximale risico wordt geschat op 3% van dit bedrag, afgerond € 750.000. Er kunnen immers fluctuaties optreden door de onderuitputting op rijksuitgaven, die via het principe van trap-op-trap-af ook gevolgen hebben voor het gemeentefonds.

Incidentele risico's
Verleende gemeentegaranties en aan derden verstrekte geldleningen:
De gemeente Doesburg heeft een aantal waarborgen verstrekt voor nog uitstaande geldleningen van derden, waaronder:

Verleende gemeentegaranties en aan derden verstrekte geldleningen

De gemeente Doesburg heeft een aantal waarborgen verstrekt voor nog uitstaande geldleningen van derden, waaronder

Geldnemer	Restantbedrag per 31-12-2021	Risicoprofiel	Kwalificatie
Zorggroep attent	169.989	middel	
Gestichten van Weldadigheid	2.005.992	laag	
Totaal	**2.175.981**	**10%**	**217.598**

Aan derden verstrekte geldleningen

Daarnaast heeft onze gemeente een aantal leningen verstrekt aan derden. Aan de terugontvangst van deze leningen zijn bepaalde risico's verbonden. Dit betreft met name de volgende leningen

Geldnemer	Restantbedrag per 31-12-2021	Risicoprofiel	Kwalificatie
Woonservice Ijsselland	1.140.210	laag	
Zwembad Den Helder*	689.690	laag	
Tennisvereniging TVD2002**	294.900	middel	
Totaal	**2.124.800**	**5%**	**106.240**

*)deels verstrekt met hypothecaire zekerheid

**) formeel in 2019 getransporteerd; voor volledigheid wel meegenomen

De kwalificatie van de aan het zwembad verstrekte geldleningen wordt laag ingeschat vanwege de onderstaande calculatie:

Zwembad Den Helder	Bedrag
Totale restantschuld per 31 december 2021	689.690
Executiewaarde zwembad (80% van de WOZ waarde €1.556.000, per peildatum 1-1-2020)	1.244.800
Maximaal risico	0

Verbonden partijen

Onze gemeente neemt deel aan diverse verbonden partijen. Een overzicht hiervan is terug te vinden in de paragraaf “Verbonden partijen”. De deelname aan deze partijen brengt bepaalde risico’s met zich mee. Rekening wordt gehouden met een maximaal risico van € 500.000 en een kans van 10%.

Bouwgrondexploitatie

Bij het opstellen van grondexploitaties wordt ingespeeld op mogelijke risico’s. Gedurende de uitvoering van het project kunnen echter risico’s manifest worden die vooraf niet of niet juist zijn ingeschat. Dit kan met name het geval zijn bij exploitaties die zich over een langere periode van meerdere jaren uitstrekken. De risico’s kunnen worden onderverdeeld in gebied gerelateerde risico’s (bodem, archeologie e.d.) en marktrisico’s (economische ontwikkelingen, maatschappelijke ontwikkelingen e.d.). Het risicobedrag wordt grofweg ingeschat op 20% van de boekwaarde per 31 december 2021.
Binnen Doesburg hebben we op dit moment te maken met 2 grexen. Beiden bevinden zich in de eindfase. Bij een verwacht negatief eindresultaat vormen we zoals gebruikelijk een voozieningen.

Financiële kwalificatie risico's

In de navolgende tabel worden de hiervoor genoemde risico's van een financiële kwalificatie voorzien:

Structurele risico's	Kans	Maximaal risico	kans x financieel gevolg
Fluctuaties gemeentefonds	3%	25.000.000	750.000
Open einde regelingen sociaal domein	50%	750.000	375.000
Hogere energieprijzen	75%	150.000	112.500
Totaal		**25.750.000**	**1.125.000**

Incidentele risico's	Kans	Maximaal risico	kans x financieel gevolg
Verleende gemeentegaranties	10%	2.401.197	240.120
Verleende geldleningen	5%	2.124.800	106.240
Verbonden partijen	10%	500.000	50.000
Algemene risico's bouwgrondexploitaties	20%	150.000	30.000
Totaal		**5.175.997**	**426.360**

Berekening weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen is de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen. Bij weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin de gemeente in staat is om middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder haar hele beleid om te hoeven gooien. Weerstandsvermogen bestaat uit een dynamische en een statische component. Het dynamische weerstandsvermogen kan worden berekend door de structurele risico's in mindering te brengen op de structurele weerstandscapaciteit. Het statische weerstandsvermogen kan worden berekend door de incidentele risico's af te trekken van de incidentele weerstandcapaciteit. Als de uitkomst positief is dan is er sprake van voldoende weerstandsvermogen.

Dynamisch weerstandsvermogen:	Bedrag
Structurele weerstandscapaciteit	811.780
Structurele risico's	1.125.000
Saldo (tekort)	-313.220

Statisch weerstandsvermogen:	Bedrag
Incidentele weerstandscapaciteit	4.901.464
af: incidentele risico's	426.360
Saldo (overschot)	4.475.104

Op basis van de huidige inzichten kan dus geconcludeerd worden dat de structurele weerstandscapaciteit niet toereikend is. De incidentele weerstandscapaciteit is ruim toereikend.

Indien de maximale omvang van de incidentele risico's (meest negatieve scenario) wordt afgezet tegen de incidentele weerstandscapaciteit, dan is de uitkomst als volgt:

Maximale incidentele risico's t.o.v. de incidentele weerstandscapaciteit:	Bedrag
Incidentele weerstandscapaciteit	4.901.464
af: incidentele gevolgen (maximale incidentele risico's)	5.175.997
Saldo (overschot)	-274.533

Kengetallen

De onderstaande kengetallen zijn ingevolge artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) opgenomen. De kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente Doesburg. Onder de tabel vindt u een korte toelichting en duiding van de kengetallen. Op de volgende pagina staat een schematische weergave met een uitleg per kengetal opgesteld door het ministerie van Binnenlandse zaken en Koningsrelaties.

Op het kengetal structurele belastingcapaciteit scoort de gemeente Doesburg 'gemiddeld' bij de provincie Gelderland als toezichthouder. Alle andere kengetallen kwalificeren als 'goed'. De gemeente Doesburg heeft namelijk veel eigen vermogen en geen schulden. Daarnaast hebben we een lage grondpositie waardoor we weinig risico lopen met grondexploitaties. Ons materieel begrotingssaldo is positief. Dit houdt in dat de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten. Daarnaast is er nog voldoende belastingcapaciteit.

Verloop van de kengetallen op grond van de primaire begroting 2023-2026:

Kengetallen	W2021	B2023	B2024	B2025	B2026
Netto schuldquote	-11,1%	26,9%	15,6%	5,7%	-5,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd met verstrekte leningen	-0,1%	38,1%	26,6%	16,5%	5,6%
Solvabiliteitsrisico	68,4%	47,3%	52,5%	58,2%	65,2%
Grondexploitatie	0,4%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%
Structurele exploitatieruimte	5,2%	0,3%	0,3%	0,1%	0,1%
Belastingcapaciteit	111,0%	107,5%	107,5%	107,5%	107,5%

Paragraaf C - Onderhoud kapitaalgoederen

Paragraaf C | Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt voor de kapitaalgoederen wegen, riolering, water, groen, gebouwen, openbare verlichting en speelgelegenheden achtereenvolgens aandacht geschonken aan:

- het beleidskader
- het beheer
- actuele ontwikkelingen
- kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren
- de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties

C.1 Wegen

1.1 Het beleidskader

De gemeente heeft de plicht een openbare weg te onderhouden (art. 15 Wegenwet), met uitzondering van rijkswegen en provinciale wegen. Verder kan de gemeente, als wegbeheerder, aansprakelijk worden gesteld op basis van het Burgerlijk Wetboek. Er zijn daarvoor twee mogelijke vormen:

risicoaansprakelijkheid (art. 6:174 BW) en schuldaansprakelijkheid (art. 6:162 BW). Bij schuldaansprakelijkheid moet het slachtoffer bewijzen dat de wegbeheerder een fout heeft gemaakt. Er moet sprake zijn van een gebrek aan de weg. Bij risicoaansprakelijkheid hoeft dit bewijs niet te worden geleverd.

Vanwege zowel de onderhoudsplicht als de mogelijke aansprakelijkheidstelling is het voor de gemeente van belang haar wegen goed te onderhouden. Leidraad voor onderhoud wegen is de systematiek voor rationeel wegbeheer (publicatie 147) van het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (CROW). Dit is het nationaal kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte. Als de gemeente werkt volgens deze richtlijnen, kan zij aantonen dat wegen naar behoren wordt onderhouden.

In 2017 is het Beleidsplan Wegen vastgesteld, waarin wet- en regelgeving, lokale ambities en dergelijke zijn vertaald in kaders. Zo is er onder andere vastgesteld dat Doesburg werkt met beeldkwaliteiten, conform de Nota Ruimtelijke Kwaliteit (NRK). In genoemd beleidsplan is onder andere vastgesteld dat zal worden gewerkt aan een wegenlegger en een rehabilitatieplan.

1.2 Het beheer

In 2017 is het beheerplan Wegen vastgesteld. In dit beheerplan wordt de (gewenste) werkwijze beschreven ten aanzien van beheer en onderhoud. Het wegenareaal wordt bijgehouden in een geautomatiseerd (beheer)systeem. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen zaken als het materiaal, de functie en de (beeld)kwaliteit. Door middel van een inspectie wordt frequent de huidige staat van het areaal in beeld gebracht. Op basis van een maatregelpakket wordt een planning voor de korte termijn door de beheersoftware gegeneerd; met een maatregeltoets worden de feitelijke werkzaamheden vorm gegeven in een onderhoudsplan. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar groot onderhoud en klein onderhoud.

Groot onderhoud betreft voorziene werkzaamheden, voorvloeiend uit de inspectie. Bij klein onderhoud is er een budget van een bepaalde omvang vastgesteld. Dit omdat de ervaring leert dat een beperkt deel van de werkzaamheden zich moeilijk laten voorspellen. Daarnaast wordt gekeken of werkzaamheden integraal opgepakt kunnen worden. Dit wil zeggen dat samen met andere producten (bijvoorbeeld riolering) projecten worden gevormd of dat ze met andere voorgenomen projecten kunnen meeliften.

Bij voortduring wordt gewerkt aan een budget voor de lange termijn, zodat in de begroting rekening gehouden kan worden met toekomstige pieken. Voor dit budget moeten voor de beheersoftware nog de onderhoudscycli met de bijbehorende maatregel en bedragen worden geformuleerd. Hetzelfde geldt voor de rehabilitatiekosten, de kosten voor het in z’n geheel vervanging van de weg, inclusief fundering.

1.3 Actuele ontwikkelingen

Bij het beleidsplan en het beheerplan is vastgesteld dat de kwaliteit van de beheergegevens moet worden verbeterd. Enerzijds betreft dit uitdetaillering areaalinformatie, anderzijds betreft dit onderhoudscycli en rehabilitaties. De wegenlegger is een wettelijk verplicht plan (artikel 27 Wegenwet) en regelt de openbaarheid en onderhoudsplicht van de wegen buiten de bebouwde kom. Deze is gereed en vastgesteld door het bevoegde gezag, namelijk de Gedeputeerde Staten van Provincie Gelderland. Hiervoor was het nodig om eerst de bebouwde komgrenzen (in het kader van de

Wegenverkeerswet) te actualiseren. De vaststelling hiervan, door de Raad, heeft in 2021 plaatsgevonden. In 2022 zal een schouw van het wegenareaal uitgevoerd worden, waarmee tot een realistisch plan van rehabilitaties van de wegen gekomen kan worden.

. In het kader van duurzaamheid zal er gekeken moeten worden naar energie- en materiaalgebruik. Voor wegen zou in het kader hiervan gekeken kunnen worden of asfalt met een bepaalde mate van wegdekreflectie toegepast kan worden, bijvoorbeeld op kruisingen; dit ter vervanging van openbare verlichting.

1.4 Kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren

De omvang van het gemeentelijke wegennet bedraagt ongeveer 351.000 m2 verharding. Hiervan is ca. 134.000 m2 asfalt (hoofdzakelijk rijwegen en fietspaden) en ca. 217.000 m2 elementenverharding (hoofdzakelijk woonstraten en voet- en fietspaden).

C.2 Riolering

2.1 Het beleidskader

De Wet Milieubeheer biedt het wettelijke kader voor de gemeentelijke rioleringstaak. Hierin wordt de gemeente verplicht een plan op te stellen waarin wordt aangegeven op welke wijze de gemeente haar watertaken wil uitvoering en bekostigen. Daarnaast zijn in het door de gemeenteraad vastgestelde **Watertakenplan Olburgen 2018-2022 (WTPO)** een aantal (nieuwe) watertaken en doelen vastgelegd. Dit watertakenplan is samen met de gemeenten Rheden, Bronckhorst en het Waterschap Rijn en IJssel opgesteld. Er is een gezamenlijke visie opgesteld in dit plan voor de riolering en zuivering. In het WTPO is het beleid en de (investerings)planning opgenomen voor de periode 2018 t/m 2022.

De belangrijkste doelen zijn:

- Een effectieve en efficiënte inzameling, transporteren van afval-hemel en grondwater voor een bijdrage aan een **goede volksgezondheid**.
- Een effectieve en efficiënte (afval)waterketen door **samenwerken** met (buur)gemeenten, waterschap en andere partijen.
- Het leveren van een bijdrage aan een meer **circulaire economie** door samen met bedrijven en andere partners te werken aan het terugwinnen van energie en grondstoffen uit afvalwater.
- Het voorkomen van **wateroverlast**;
- Het beperken van nadelige gevolgen voor het **milieu**;
- Een goede **dienstverlening** aan burgers en bedrijven op het gebied van water en riolering.

Het beleid is gericht op:

- zo min mogelijk **maatschappelijke kosten** voor burgers en bedrijven, ofwel doelmatigheid;
- zo min mogelijk **overlast** voor de omgeving;
- waar mogelijk toepassen van **duurzame oplossingen** en technieken.

Eind 2022 verloopt Het Watertakenplan Olburgen, Het nieuwe watertakenplan heeft een andere opzet, passend bij de ‘nieuwe documenten’ van de Omgevingswet. Met de Omgevingswet vervalt de plicht voor een gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Gemeenten en waterschap houden wel de zorgtaken voor water, riolering en zuivering. Beleid, plannen en planningen blijven nodig, maar hoeven niet meer apart vastgesteld te worden. Dit wordt onderdeel van de ‘nieuwe documenten’ van de Omgevingswet. Voor gemeenten zijn dat de omgevingsvisie, het omgevingsplan en de programma’s. Het waterschap heeft het waterbeheerprogramma en de waterschapsverordening. Het nieuwe watertakenplan heeft drie onderdelen:

• een visie op water die opgenomen kan worden in de omgevingsvisie.
• een voorstel voor regels in het omgevingsplan
• een water-/rioleringsprogramma met een kostendekkingsplan ter onderbouwing van de rioolheffing en begroting.

Het watertakenplan wordt afgekort als WTPO. De stijl van dit WTPO is anders dan van een regulier beleidsplan. Het is een werkdocument, waarvan teksten (later) verwerkt kunnen worden in de omgevingsvisie en het omgevingsplan.
Inhoudelijk gezien wordt het beleid van het WTPO uit 2018 vrijwel ongewijzigd voortgezet. We stellen dan ook voor om het huidige watertakenplan 2018-2022 te verlengen totdat ´de omgevingswet van kracht wordt. Dit nieuwe
WTPO 2023-2027 voegt daar twee dingen aan toe:

• voorstel hoe dit beleid kan worden verwerkt in de omgevingsvisie en (de regels van) het omgevingsplan;
• actualisatie van het uitvoeringsprogramma en kostendekkingsplan voor de komende periode.

Status
In tegenstelling tot voorgaand WTPO is dit watertakenplan (nog) geen ‘vastgesteld beleid’. De visie en regels worden pas vastgesteld bij opname in de omgevingsvisie en het omgevingsplan. Tot die tijd geldt het ‘oude’ WTPO en de gemeentelijke verordeningen die sindsdien zijn vastgesteld.
Het programma en bijbehorend kostendekkingsplan gelden al wel vanaf 2023. Het programma is de ‘uitvoeringsagenda’ voor de komende jaren. Het kostendekkingsplan is de basis voor de meerjarenbegrotingen en de rioolheffing. Deze worden jaarlijks vastgesteld door de gemeenteraad. Dit WTPO bevat geen programma of kostendekkingsplan voor het waterschap.

2.2 Het beheer

Het beheer en onderhoud zijn afgestemd op genoemde doelen die in het WTPO zijn opgenomen en vinden met behulp van een geautomatiseerd rioolbeheersysteem plaats. Het dagelijkse beheer en onderhoud van de rioolgemalen en het gangbaar houden van het rioleringssysteem door middel van reiniging en inspectie is daarmee een belangrijk element.

Daarnaast is een belangrijk hulpmiddel het **regionaal meetsysteem**. Hierin werken negen gemeenten (Bronckhorst, Lochem, Montferland, Zutphen, Oude IJsselstreek, Oost Gelre, Aalten, Doesburg en Arnhem) samen met Waterschap Rijn en IJssel. Er wordt gemeten maar ook geanalyseerd waardoor meer/beter inzicht wordt verkregen in het functioneren van het rioleringsstelsel.

Samenwerken is belangrijk, (afval)water houdt zich niet aan gemeentegrenzen. Het regionaal meetsysteem past naadloos in de gemeentelijke opgave die in het bestuursakkoord water (BAW 2011) is opgenomen. Hierin is vastgelegd dat de meerkosten van het product riolering minder mogen stijgen (€380 miljoen in 2020 t.o.v. 2010). De drie K’s (**K**osten,**K**waliteit en **K**wetsbaarheid) zijn daarbij leidend. Steekwoorden zijn daarbij: kennisuitwisseling, toekomstbestendigheid, klimaatontwikkelingen.

Aspecten waar gemeenten en waterschap mee worden geconfronteerd. Het regionaal meetsysteem helpt ons daarbij met behoud van de eigen autonomie.

Ons eigen **RTC (Real Time Control),** maakt deel uit van het regionale meetsysteem. Met het RTC kan het afvalwater bij hevige regenval worden gestuurd. Dit vindt plaats door middel van drie beweegbare schuiven waardoor het rioolstelsel in verschillende compartimenten worden verdeeld. Hiermee wordt optimaal gebruikt gemaakt van de berging van het rioolstelsel en worden water op straatsituaties en het aantal rioolwater-overstorten (op het oppervlaktewater bij hevige regenval) beperkt.

In het nieuwe op te stellen watertakenplan en kostendekkingsplan zullen budget reserveren om diverse rioolgemalen te renoveren maar ook de drukrioolunits in het buitengebied zijn toe aan renovatie op het gebied van de mechanische en elektrotechnische installaties. Het gemaal aan de halve maanweg zal omgebouwd naar een dubbelspompsgemaal vanwege de bouw van de appartementencomplex aan de halve maanweg.

2.3 Actuele ontwikkelingen

In 2011 is het **bestuursakkoord Water (BAW)** ondertekend. Een belangrijk element van het akkoord is het intensiveren van de samenwerken binnen de waterketen. De waterketen betreft de infrastructuur voor het winnen, de productie en de distributie van drinkwater en vervolgens het transport, de zuivering en de lozing van gezuiverd afvalwater op het oppervlaktewater. Uitgangspunt is dat de verschillende onderdelen (waterwinning, transport en zuivering rioolwater en het oppervlaktewater) beter op elkaar worden afgestemd en meer gaan samenwerken. Beter samenwerken in de waterketen moet tevens leiden tot lagere kosten. De doelstelling is drieledig:

- het realiseren van een landelijke kostenbesparing van structureel in 2020 van 380 miljoen op de jaarlijkse kosten;
- het verminderen van de kwetsbaarheid;
- het vergroten van de kwaliteit van dienstverlening, beleidskeuzes en innovatievermogen

Doesburg maakt deel uit van het in 2014 opgerichte **AWT Olburgen** (Afvalwaterteam). In het AWTO werken de gemeenten Rheden, Bronckhorst en Doesburg gezamenlijk met het waterschap Rijn en IJssel aan de doelstelling van het BAW. Daarnaast werken wij in dezelfde samenstelling in de **OAS Olburgen** (Optimalisatie Afvalwater Systeem). Omdat problematiek breder is dat alleen afvalwater is recent de naam gewijzigd in **Waterteam Olburgen (WTO).**

Samen met onze partners van het Waterteam Olburgen geven we vorm aan de intenties van het **BAW** en de opgestelde visie van het afvalwaterteam Olburgen. Het **WatertakenPlan Olburgen (WTPO)** is in februari 2018 vastgesteld door de gemeenteraad.

Doesburg heeft in 2016 en in de zomer van 2018 hinder gehad van **Wateroverlast** door hevige regenval. De klachten zijn geïnventariseerd en er hebben een aantal bewonersavonden plaatsgevonden om met bewoners te praten over de situatie bij hun in de straat. Er heeft een quick-scan plaats gevonden om te onderzoeken of er op korte termijn mogelijkheden zijn om de wateroverlast in de toekomst te verminderen. Als vervolg op de quick-scan is er in het eerste kwartaal van 2018 een **hemelwaterstructuurplan (HWSP)** opgesteld voor de oude binnenstad. In het HWSP is het stelsel hydraulisch doorgerekend en zijn een aantal concrete maatregelen aangegeven om de wateroverlast in de binnenstad te beperken.

In 2018 is gestart met de uitvoering van maatregelen die die wateroverlast moet beperken. Gestart is met het afkoppelen van het regenwater in de Meipoortwal, vervangen van het riool en aanleggen van een regenwaterriool in de Windmolenstraat. Tevens is en een regenwaterriool in de Hogestraat, Koepoortstraat, Bergstraat, een deel van de Meipoortstraat en de Gasthuisstraat aangelegd en zijn ook deels de bestaande riolen vervangen.

In het kernwinkelgebied (Kerkstraat, Ooipoortstraat en Meipoortstraat) zullen - gelijktijdig met de revitalisatie van dit gebied - maatregelen worden uitgevoerd in de vorm van het afkoppelen van regenwater.

In 2021 is er een systeemanalyse stedelijk water uitgevoerd (voormalig Basisrioleringsplan). In de analyse is gekeken naar de robuustheid van ons rioleringssysteem in combinatie met het oppervlaktewater. Uit de analyse is gebleken dat er op enkele plaatsen in Doesburg kans is op water op straat bij hevige toekomstige buien. In het nieuw op te stellen watertakenplan, waarmee dit jaar gestart zal worden zullen deze risico in plannen omgezet gaan worden. Dus nog meer regenwater afkoppelen van het rioleringsstelsel

Verder zullen alle aankomende ontwikkelingen klimaat adaptief en klimaat robuust ingericht moeten gaan worden. Dit om zoveel mogelijk rekening te houden met de klimaatontwikkelingen die er spelen. Dus waar mogelijk afkoppelen van regenwater door middel van een regenwaterriool, regenwater infiltreren in de bodem of regenwater bergen in de openbare ruimte. Dit ter voorkoming van wateroverlast en het zoveel mogelijk voor komen van droogte.

2.4 Kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren

De kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren met betrekking tot riolering zijn verwerkt in het WTPO 2018-2022.

C.3 Water

3.1 Het beleidskader

Uitgangspunt is het streven naar een betrouwbaar en duurzaam watersysteem. Met name ruimte voor water in relatie tot de ruimtelijke ordening vraagt nadere aandacht. Hiervoor is in 2003 de watertoets in het leven geroepen. Het is een wettelijke verplichting bij bestemmingsplan procedures. Het wettelijke kader is vastgelegd in het besluit ruimtelijke ordening (BRO) van 2008. De watertoets is belangrijk in het gehele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten.

Met de komst van de waterwet en het daarmee wegvallen van verschillende vergunningen treedt een belangrijke wijziging op in de samenwerkingsrelatie tussen de gemeente en de waterbeheerder (Rijkswaterstaat en/of waterschap). Deze wijziging vraagt een andere manier van (samen)werken. Samenwerken op basis van afspraken in plaats van op basis van vergunningvoorschriften.

Het verbeteren van de waterkwaliteit en het begrip “stedelijke wateropgaaf” zijn zaken waarmee provincie en waterschap nadrukkelijk aandacht vragen voor het op orde brengen van het watersysteem. Aandachtspunten zijn hierbij: extra waterbergend vermogen (ruimte voor water), op een andere wijze omgaan met regenwater, de capaciteit van het rioleringsstelsel en de veiligheid van onze burgers.

Waterbeheer zal daarmee in de toekomst steeds meer een gezamenlijk proces van alle overheden worden. Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen zullen steeds meer samenwerking (moeten) zoeken. Naast alle gestelde doelen en nieuwe wetgeving springt het samenwerken wel het meest in het oog. Een sectorale benadering zoals in het verleden plaatsvond, verdwijnt. Een integrale benadering komt daar voor in de plaats. Water houdt zich immers niet aan gemeente- en nationale grenzen.

Sinds 2015 moet het oppervlaktewater aan een aantal ecologische- en waterkwaliteitsnormen voldoen. Het betreft de zogenaamde Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Hoofddoel van de KRW is het beschermen van grond- en oppervlaktewater. De bescherming van waterbronnen is een uitgangspunt voor de KRW. Voor het bereiken van deze doelen is een organisatie opgezet afgestemd op de stroomgebieden. Oost-Gelderland valt daarbij onder het stroomgebied Rijn-Oost wat loopt van Zuid Drenthe tot Arnhem. Ook Niedersachsen en Nordrhein-Westfalen behoren tot het stroomgebied Rijn-Oost. Voor Doesburg zijn geen fysieke maatregelen nodig voor de KRW, omdat de vuilemissie vanuit de riolering al is aangepakt (basisinspanning) en er geen specifieke waterkwaliteitsdoelen gelden. Bronnen die nog wel aandacht vragen (m.b.t. de KRW) zijn het beleid voor bouwmaterialen, de wijze van onkruidbestrijding en het opsporen van foutieve aansluitingen in de gescheiden stelsels.

3.2 Het beheer

Het oppervlaktewater in de binnenstad (stadsgrachten), de Molenvelden en De Ooi is al geruime tijd in beheer bij het Waterschap Rijn en IJssel. Al deze wateren zijn in de periode 2005-2008 gebaggerd. Onder de Koepoortdijk is in 2010 een nieuwe (grotere) duiker aangebracht. De oude duiker was voor een deel ingestort en functioneerde niet meer. Om de doorstroming te verbeteren en kroosvorming terug te dringen heeft de beheerder, Waterschap Rijn en IJssel, in 2012 een aantal maatregelen getroffen. Onder de B. Ubbinkweg is een nieuwe duiker aangelegd en is een verdeelwerk gemaakt die voor een betere waterverdeling van de stadsgrachten zorgt. In het Noordelijk Molenveld zijn op enkele locaties zogenaamde kroosslurpers aangebracht. De waterpartijen in Beinum zijn eveneens in beheer bij het Waterschap Rijn en IJssel.

3.3 Actuele ontwikkelingen

Daar waar het watersysteem deel uit maakt van (verbeterd) gescheiden rioolstelsel vragen **foutieve aansluitingen** een speciale aandacht. Het betreft hier het stelsel in Beinum en Campstede. Foutieve aansluiting zijn vuilwaterhuisaansluitleidingen aangesloten op het regenwatersysteem dan wel regenwaterleidingen die zijn aangesloten op het vuilwatersysteem. De eerste kunnen de waterkwaliteit in negatieve zin aantasten. De laatste kunnen zorgen voor een capaciteitsprobleem doordat te veel regenwater in het vuilwatersysteem van de riolering terecht komt.

Door het herstellen van de foute aansluiting komt er meer regenwater in de vijvers. Meer regenwater in de vijvers kan de waterkwaliteit en de doorstroming verbeteren. Het onderzoek naar de foutieve aansluitingen voor Molengaarde en Leigraafseweg (1e fase) is afgerond en de desbetreffende aansluiting zijn hersteld. Momenteel is het onderzoek naar foutieve aansluitingen opgeschaald naar het overige deel van Beinum. Dit als deelproject van het project Optimalisatie watersysteem Beinum.De foutieve aansluitingen zijn in kaart gebracht en dienen nu nog hersteld te gaan worden.

Om de doorstroming in het watersysteem (stadsgrachten) van de oude stad te verbeteren zijn recent 5 **duikers** vervangen door grotere en beluchte exemplaren. Hiermee is een belangrijke stap gezet voor een betere doorstroming van het watersysteem.

Samen met het Waterschap Rijn en IJssel wordt er gewerkt aan een plan voor het **optimaliseren van het watersysteem in Beinum (Naar buiten in Beinum)**. De vijvers in Beinum zijn meer dan 40 jaar oud en zijn aan een renovatie toe. Daarbij staat de huidige constructie ook ter discussie. Ook de doorstroming van het watersysteem moet worden aangepakt. Het project “Naar buiten in Beinum” beoogt naast het verbeteren van het watersysteem ook het versterken van de groenstructuur en leefomgeving.

In verband hiermee zal het onderzoek naar foutieve aansluitingen verder worden opgeschaald. De renovatie moet leiden tot een verbetering van de waterkwaliteit en minder kroosvorming. Uitgangspunt voor de renovatie is een toekomstbestendig en duurzaam watersysteem wat de leefomgeving van onze burgers ten goede komt.

Deltaprogramma: Het deltaprogramma is een nationaal programma. Het doel van het Deltaprogramma is Nederland nu en in de toekomst beschermen tegen overstromingen, zorgen voor voldoende zoetwater en de inrichting van het land klimaatbestendig maken. Rijksoverheid, provincies, waterschappen en gemeenten werken hiervoor samen met inbreng van maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven. Dat is de kern van het deltaprogramma. Er is een deltacommissie en een deltacommissaris die verantwoordelijk is voor het opstellen en uitvoeren van het deltaprogramma. Ieder jaar op **Prinsjesdag** verschijnt een nieuwe editie van het Deltaprogramma, die vooruitkijkt naar volgende jaar.

In het **deltaprogramma** wordt o.a. een nieuwe normering voor waterveiligheid ontwikkeld en uitgewerkt. De huidige overschrijdingskansnorm voor dijken wordt vervangen door een overstromingskansnorm op basis van een risicobenadering, waarbij de kans op een overstroming en het gevolg van een overstroming beide in beeld komen. Voor de toekomst kan dat betekenen dat dijkverhoging achterwege blijft maar dat er ruimtelijke maatregelen moeten worden genomen of dat de maatregelen rond een overstroming worden verbeterd waardoor de gevolgschade kan worden teruggebracht.

De provincie Gelderland heeft samen met de regio (IJsselgemeenten en overige partners) het rapport **Kansrijke strategieën** Waal, Merwede en IJssel Zuid opgesteld. De provincie is de trekker van het zogenaamde **regioproces**. Samen met de regio, de gemeenten die langs de IJssel liggen, waterschappen, natuurbeschermingsorganisaties, de stedendriehoek en de veiligheidsregio zijn verschillende strategieën bekeken voor het deltaprogramma in onze regio (IJssel Zuid loopt van Arnhem tot Deventer).

3.4 Kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren

Onze 1.286 ha. grote gemeente bestaat voor ongeveer 107 ha. (8,3%) uit oppervlaktewater. Hiervan bestaat ongeveer 87% uit rivieren en kanalen en is in beheer bij derden (Rijkswaterstaat en Waterschap Rijn IJssel). De overige 13% bestaat uit stedelijk water (stadsgrachten en dergelijke) dat in beheer is bij het Waterschap Rijn en IJssel.

De zorg voor kwaliteit van het oppervlaktewater ligt primair bij de beheerder, het Waterschap Rijn en IJssel. Ook de gemeente Doesburg speelt hier echter een rol in. Het betreft dan aspecten op het gebied van ruimtelijke ordening en doorstroming.

C.1a

Civiele Kunstwerken.

In de openbare ruimte van Doesburg bevinden zich verschillende civiele kunstwerken. Civiele kunstwerken zijn meestal aangelegd om de infrastructuur te ondersteunen. Dit kan het afwikkelen van verkeer (bruggen) over een watergang zijn, maar bijvoorbeeld ook het keren van grond of water. In het beheerplan civiele kunstwerken zijn de duikers niet meegenomen aangezien deze zijn opgenomen in het Watertakenplan (vGRP). Het beheerplan is bedoeld om het beheer en onderhoud aan de civiele kunstwerken voor de komende vijf jaar op een efficiënte wijze voort te zetten en waar mogelijk te verbeteren en een gemiddeld jaarbudget te bepalen op basis van een langjarig gemiddelde. Het primaire doel is de kunstwerken op het gewenste onderhoudsniveau te brengen en te houden.

Bij de integrale afweging kadernota 2021 is budget aangevraagd en toegekend voor het onderhoud en instandhouding civiele kunstwerken.

- Jaarlijks beheer en (klein en groot) onderhoud van onze civiele kunstwerken (bruggen, tunnels, kademuren, steigers, overkluizingen en grond- en/of waterkerende constructies) in de openbare ruimte conform het beheerplan civiele kunstwerken 2020-2024.

Met als doel ;

1. Wettelijke zorgplicht als (vaar)wegbeheerder voor een veilige openbare ruimte.
2. Veiligheid van (vaar)weggebruikers.
3. Voorkomen dat we in toekomst voor vroegtijdige vervanging en onvoorziene uitgaven komen te staan a.g.v. achterstallig onderhoud.

Toelichting financiën ;

Ten behoeve van een structureel beheer en onderhoud van onze civiele kunstwerken (onderhoudsniveau 3: redelijke conditie) is in de periode 2020-2024 € 322.614 nodig. Dit komt neer op een bedrag van (gemiddeld) € 65.000 per jaar aan onderhoudskosten. Dit is incl. de inspectie, reiniging en instandhouding van de objecten.

Een doorkijk tot 2030 laat zien dat in totaal 6 civiele kunstwerken vervangen moeten worden. De totale vervangingswaarde van deze objecten is €700.000 incl. 10% risicoreservering. De theoretische piek van de vervanging ligt tussen 2023-2025. Door klein onderhoudsmaatregelen is deze theoretische piek uit te stellen, maar vanaf 2023 zal rekening moeten worden gehouden met jaarlijkse kapitaalslasten van ca. €17.500 per jaar.

Formeel dient het beheerplan nog wel te worden vastgesteld door het college en de raad, najaar 2022 zal dit in procedure worden gebracht waarbij gelijktijdig een uitvoeringsprogramma voor beheer en vervanging zal worden opgesteld waarbij deze najaar 2022 aan college kan worden aangeboden.

In het kader van rationeel beheer zal de totale inventaris civiele kunstwerken worden opgenomen in het beheerpakket voor de openbare ruimte.

C.4 Groen

4.1 Het beleidskader

Het Groenstructuurplan 2013 en het Bomenbeleidsplan 2014 vormen het gemeentelijk beleidskader ten aanzien van het stedelijk groen en geven richting aan het na te streven eindbeeld. De gemeente Doesburg wenst via het Groenstructuurplan en Bomenbeleidsplan haar beleid aangaande het stedelijk groen nader te structureren in met name te ontwikkelen bebouwingslocaties. Beide beleidsplannen dienen een stelselmatige inrichting en doelgericht beheer van de Openbare Ruimte.

4.2 Het beheer

De visie voor het beheer van het openbaar groen moet zijn vastgelegd in een beleidsdocument waarin de structuur en kwaliteit zijn omschreven en een beheerplan waarin de uitvoering en de kosten worden verantwoord. Een hulpmiddel hierbij is het gemeentelijke groenbeheersysteem. Het groenbeheerplan is in 2013 opgesteld en dient geactualiseerd te worden.

Ten behoeve van de uitvoering ”buiten“ zijn onderhoudsbestekken gemaakt die uitgaan van het beheer op “beeldkwaliteit”. Ingaande 1 januari 2016 is het beheer van het openbaar groen ondergebracht bij Circulus Berkel en maakt dit werk onderdeel uit van de overeenkomst die de gemeente heeft met Circulus Berkel. Het toezicht op de uitvoering van het werk en de kwaliteit hiervan is belegd bij het team Stadsbeheer. Uitvoeringsprogramma?s van het onderhoud spelen een belangrijke rol in het beheer van de openbare ruimte. De hoofdgroepen in het beheer kunnen als volgt worden omschreven:

- groenbeheer door de gemeente en Circulus Berkel door middel van een samenwerkingsovereenkomst
- beheer van gazons en bermen door Circulus Berkel door middel van een samenwerkingsovereenkomst
- beheer van sportvelden door aannemer door middel van uitbesteding
- boombeheer door gemeente en aannemer door middel van uitbesteding

4.3 Actuele ontwikkelingen

Via een samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente Doesburg en Circulus Berkel wordt momenteel het openbaar groen binnen de gemeente beheerd. De huidige populatie SW-medewerkers blijven werkzaam in Doesburg en er wordt fors uitvoering gegeven aan het begrip Social Return.

Het voorliggende beheerplan voorziet in een kwaliteitsslag in het centrum en de centra in de wijken. Hiervoor is in 2018 begonnen met het opstellen van een groenrenovatieplan voor alle wijken in de gemeente Doesburg met een extra accent voor de wijk Beinum door middel van het project Naar Buiten in Beinum. Vervolgens kan dit plan gefaseerd uitgevoerd gaan worden waarbij rekening gehouden wordt met het omvormen van groen, waar dit gewenst is, naar gazon dan wel vaste planten. De weg zoals deze nu is ingezet, wordt in 2023 doorgezet.

Bomen vormen een belangrijk onderdeel van onze groenstructuur. De gemeente heeft voor dit onderdeel een wettelijke zorgplicht. De achterstand in de onderhoudstoestand is in 2022 verder aangepakt door boomonderhoud in de wijken Binnenstad en Beinum. De inhaalslag wordt gecontinueerd om het bomenbestand naar het gewenste en vereiste kwaliteitsniveau te brengen.

Er wordt een inhaalslag gemaakt om het beheerplan te actualiseren om zodoende snel in te kunnen spelen op wensen die betrekking hebben op de beheermethodiek en het verder optimaliseren van de kosten. Wel is een groot gedeelte van de boomsoort essen aangetast door de essentaksterfte. Dat heeft vooral grote consequenties voor de essenlanen in het buitengebied. Momenteel is geen budget beschikbaar om deze lanen te vervangen. Daar waar nodig snoeien we deze lanen extra in verband met dood hout.

4.4 Kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren

Het openbaar groen omvat ca. 55 hectare. Hiervan hoort ongeveer 2 hectare bij de voetbalvelden aan de Oranjesingel waarvan 1 natuurgrasveld wordt onderhouden door Gemeente Doesburg en 1 kunstgrasveld wordt onderhouden door Sportclub Doesburg. Daarnaast is 2 hectare omgevormd naar tennisbanen. Effectief heeft de Gemeente Doesburg ongeveer 51 hectare openbaar groen in beheer. Het totale bomenbestand dat de gemeente in beheer heeft, beslaat afgerond 5.400 stuks.

C.5 Gebouwen

5.1 Schoolgebouwen

5.1.1. Het beleidskader

De verordening voorziening onderwijshuisvesting vormt het beleidskader voor het beheer van schoolgebouwen.

5.1.2 Het beheer

De schoolbesturen zijn als bevoegd gezag verantwoordelijk voor de uitvoering van het binnen- en buitenonderhoud aan de basisscholen. Zij ontvangen hiervoor rechtstreeks een rijksvergoeding.

5.1.3 Actuele ontwikkelingen

Het schoolgebouw aan de Begoniastraat (locatie Horizon Ooi) heeft geen onderwijsbestemming meer en is in eigendom weer overgedragen aan de gemeente. Voor dit pand wordt gekeken welke bestemming het meest passend is.

5.1.4 Kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren

De gemeentelijk schoolgebouwen zijn:

- Wetelaar
- Horizon Stad

- Anne Frankschool

5.2 Overige gemeentelijke gebouwen

5.2.1 Het beleidskader

Eind 2020 is de strategische koers voor het gemeentelijk vastgoed vastgesteld. Deze strategische koers, biedt een duidelijk kader voor de vraag waarom Doesburg vastgoed in haar bezit heeft. De gemeente Doesburg heeft vastgoed in bezit:

- Omdat het bijdraagt in het bereiken van beleidsdoelen. Bijvoorbeeld door huisvesting te bieden aan maatschappelijke activiteiten en organisaties;
- Voor het verlenen van excellente dienstverlening aan onze burgers die bovendien laagdrempelig en goed toegankelijk is. We werken vanuit het principe één-loket voor alle vragen. Daar hoort bij één balie en ook goede werkplekken voor onze medewerkers en faciliteiten voor medewerkers van andere hulporganisaties;
- Om de historische waarden te behouden, zowel op het gebied van de collectieve kwaliteit en aantrekkingskracht van de binnenstad als op het gebied van individuele monumentale gebouwen.

De strategische koers is kader stellend, waardoor raad en college zicht hebben en houden op het lange termijn perspectief als zij keuzes maken over gebouwen. Ook investeringsbesluiten worden daardoor minder ad hoc genomen.

5.2.2 Het beheer

Het meerjarig onderhoudsplan (MJOP) gemeentelijke gebouwen bevat het kader voor het beheer van het gemeentelijk vastgoed. In het onderhoudsbeheerplan wordt hoofdzakelijk uitgegaan van een kwaliteitsniveau 2. Dit kwaliteitsniveau staat gelijk aan goed onderhoud. Uitzondering hierop zijn de sportaccommodaties en het gebouw van de Harmonie. Hiervoor geldt momenteel kwaliteitsniveau 4, matige conditie. Het verouderingsproces heeft het element duidelijk in zijn greep. De functievervulling van elementen is incidenteel in gevaar. Het gebouw kan nog wel veilig en gezond in gebruikt worden genomen. Reden hiervoor is de strategische koers gemeentelijk vastgoed en de keuze die gemaakt wordt voor de sportaccommodaties.

Het MJOP is in 2016 vastgesteld. Het huidige onderhoudsplan dateert uit 2017. Het MJOP wordt jaarlijks bijgewerkt en om de 4 jaar geactualiseerd. In 2021 zou de eerst volgende actualisatie hebben moeten plaatsvinden. Dat is echter niet gelukt omdat eerst een keuze gemaakt moet worden in de uitwerking Lijn-1 van de strategische koers (huisvestingsvraagstuk). De actualisatie van het MJOP staat nu gepland voor eind 2022 en beslaat dan de periode 2023-2032. Dan is ook de gewenste dotatie aan de voorziening bekend die samen met het MJOP 2023-2032 ter vaststelling wordt aangeboden aan de Raad.

Het MJOP is ondergebracht in een geautomatiseerd beheersysteem. Dit dynamisch beheerprogramma geeft voor elk object afzonderlijk de beheersmatige informatie weer. Een MJOP is in de basis ook altijd een dynamisch document, dat jaarlijks op basis van gerealiseerd onderhoud wordt bijgesteld.

5.2.3 Actuele ontwikkelingen

Er wordt gewerkt aan een uitwerking van de strategische koers in twee lijnen. De eerste lijn heeft te maken met de huisvesting van de ambtelijke organisatie. De tweede lijn gaat over de huisvesting van maatschappelijke organisaties. De lijnen zijn uitgewerkt op basis van de vastgestelde strategische koers gemeentelijk vastgoed. Zodra een keuze is gemaakt over de uitgewerkte scenario's zal een nieuw MJOP ter vaststelling worden aangeboden aan de gemeenteraad. Dit gebeurt waarschijnlijk in de tweede helft 2022.

Er loopt een onderzoek naar de herstructurering van de binnensport-accommodaties. In afwachting van de keuze over herstructurering worden de sportaccommodaties om die reden beheerd op kwaliteitsniveau 3/4.

Het stadhuis, met name het monumentale gedeelte, zou vanaf 2021 worden gerestaureerd en verduurzaamd. Onder andere de vochtproblematiek aan de buiten muren zou worden opgelost. Hiervoor is een provinciale subsidie beschikbaar gesteld. De uitvoering is niet gestart omdat de gemeentelijke investeringsbijdrage niet beschikbaar is gesteld. Gevolg is dat een deel van de provinciale subsidie moet worden teruggestort.

Voor het instandhouden van de rijksmonumenten in eigendom van de gemeente is rijkssubsidie verkregen vanuit de stimuleringsregeling instandhouding monumenten (SIM). Deze SIM wordt om de 6 jaar geactualiseerd. Voor de toren van de Martinikerk is in 2022 een nieuwe aanvraag gedaan voor de periode 2023-2028. Voor de overige rijksmonumenten in eigendom van de gemeente loopt de SIM-subsidie nog een jaar langer door. In 2023 zal hiervoor een nieuwe aanvraag worden gedaan.
In het kader van duurzaamheid wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed.

5.2.4 Kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren

Gebouw	**Adres**	**Bouwjaar**	**b.v.o . in m²**	**Kwaliteitniveau**
Stadhuis	Philippus Gastelaarsstraat 2	1475	3433	2
Sporthal	Breedestraat 39	1980	2719	4
Gymzaal	Wilgenstraat 2	1973	491	4
Gymzaal	Armgardstraat 22a	1976	491	4
Mauritskazerne	Halve Maanweg 3	1994	1090	2
Stads- en streekarchief	Nieuwstraat 4	1907	943	2
Jongerencentrum	De Linie 2	2006	796	2
De Harmonie	Burgemeester Nahuyssingel 2a	1970	338	4
Martinitoren	Markt 2	1960	504	2
Poortgebouw	Meipoortwal 3	1815	61	2

Baarhuisje	Meipoortwal 3	1873	20	2
Grafmonument	Meipoortwal 3	nb.		5
Stadswerf	Parallelweg Den Helder 2	2017	832	2
Gebouw De Linie (huur)	De Linie 4 (incl. bibliotheek)	2006	1279	2

C. 6 Openbare verlichting

6.1 Het beleidskader

De openbare verlichting (OV) draagt bij aan een sociaal veilige, verkeersveilige en leefbare situatie tijdens de duisternis (circa 4.100 uur per jaar = 47% van het jaar). Medio 2015 is het beleidsplan openbare verlichting vastgesteld en eind 2016 het beheerplan. In het vastgestelde beleid is onder andere besloten dat er zal worden gewerkt met beeldkwaliteiten, dat er speciale verlichting in de binnenstad wordt aangebracht en dat er zal worden gewerkt aan energiebesparing. In het beheerplan is beschreven hoe het beheer wordt vorm gegeven. Het betreft exploitatielasten (met name energiekosten), publieke taak (o.a. beleidsontwikkeling), kort cyclisch onderhoud (dagelijks beheer en onderhoud) en lang cyclisch onderhoud (met name vervangingen).

6.2 Het beheer

Het beheer en onderhoud zijn afgestemd op het genoemde beleidskader. De gemeente is als wegbeheerder aansprakelijk voor schade aan de openbare verlichting, als deze niet voldoet aan de eisen die men daaraan in de gegeven omstandigheden mag stellen. Wettelijk is niet vastgelegd aan welke kwaliteit de openbare verlichting moet voldoen. Daarom is de “Richtlijn voor Openbare Verlichting (ROVL 2011)” van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSVV) richtinggevend. Afwijken kan, mits gemotiveerd. In het beleidsplan is aangegeven dat de gemeente ten aanzien van de lichtsterkte afwijkt van de ROVL. Toepassing zou leiden tot meer licht en tot meer energieverbruik.

Het onderhoud van de openbare verlichting wordt uitgevoerd door een extern bedrijf. Het contract omvat een periodieke controle op basis van klachtenregistratie, aan de hand waarvan kapotte lampen worden vervangen en andere kleine gebreken worden hersteld. Daarnaast zorgt dit bedrijf voor de noodzakelijke uitbreidingen en de instandhouding op de langere termijn. Het beheer en onderhoud van de openbare verlichting is een doorlopend proces, waarbij de gemeente samen met het externe bedrijf werkt aan verbetering van het rendement van de openbare verlichting.

6.3 Actuele ontwikkelingen

Eerder is door het college het Beheerplan openbare verlichting 2017-2024 vastgesteld, inclusief een vervangingsplan. Het uitvoeringsplan is enigszins aangepast om werk met werk te kunnen maken, dit betreft bijvoorbeeld de PeGe-woningen, Bergstraat en Windmolenstraat. Omdat de aanpassing invloed heeft gehad op de resterende beschikbare middelen wordt momenteel gewerkt aan een aanpassing van het uitvoeringsplan. Met het (aangepaste) beheerplan wordt o.a. gezorgd voor een

verdere uitvoering van het vervangingsplan, zodat o.a. de minder zuinige bestaande armaturen worden vervangen door zuinige led-armaturen.

Door de uitvoering van het beheerplan tot nog toe zijn de hoofdwegen en De Ooi voorzien van led-armaturen. Tevens wordt hiermee ook vormgegeven aan de standaardisatie van de verlichtingsmaterialen.

In de afgelopen jaren is verder gewerkt aan een optimalisatie van de coördinatie. Dat wil zeggen dat de oneindige overeenkomst met een onderhoudspartij is vervangen door een werkwijze waarbij frequent een raambestek op de markt wordt gezet. Daarmee wordt invulling gegeven aan de inkoopregels. Tegelijkertijd is ook het informatiemanagement verbeterd, er wordt nu geen gebruik meer gemaakt van de software van de (voormalige) onderhoudspartij, maar de gemeente heeft onafhankelijke software aangeschaft en gegevens opgewerkt.

Verder is inmiddels gestart met het vormgeven van de installatieverantwoordelijkheid in het kader van het Besluit Elektrische Installaties, zodat de elektrotechnische installaties veilig zijn. Ten aanzien van het verbeteren van de energiekosten wordt meegelift op een gemeentebreed project, om hierin meer inzicht te krijgen.

6.4 Kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren

De omvang van het openbare verlichtingsnet binnen de gemeente bedraagt ongeveer 2.500 lichtmasten. In Doesburg staan een kleine 300 masten langs achterpaden; deze zijn eigendom van Woonservice IJsselland. Minder dan 4% van het geheel bestaat uit klassieke verlichting (binnenstad).

Door de periodieke controle worden over het algemeen tijdig gebreken onderkend. Daarnaast is het beleid de afgelopen jaren gericht op het vervangen van de oude hoog vermogende armaturen door dimbare energiezuinige laag vermogende armaturen (veelal led). Het moment van in- en uitschakelen van de openbare verlichting wordt extern centraal geregeld. Dit betekent in de praktijk dat, wanneer de situatie daarom vraagt, de OV aan dan wel uit zal gaan.

Via de OV-kabel wordt een signaal meegezonden die zorgt voor de avond- en nachtschakeling. Voor Doesburg is de nachtschakeling ingesteld op 22.00 uur. Uit oogpunt van (sociale) veiligheid is voor de nieuwe energiezuinige armaturen afgezien van een avond- en nachtschakeling. In het kader van energiebesparing/reductie CO2-uitstoot zal nagegaan worden of het wenselijk is deze situatie te handhaven.

Het energieverbruik is gedaald ondanks dat het aantal lichtmasten de laatste jaren is toegenomen. Dit is met name toe te schrijven aan het toenemende gebruik van energiezuinige armaturen. Dit resulteert in een afname van het gemiddelde energieverbruik per lichtpunt.

C. 7 Speelgelegenheid

7.1 Het beleidskader

Tot op heden wordt gewerkt met de door de gemeenteraad vastgestelde beheervisie (2007-2009) voor speelgelegenheden, waarin onder andere verschillende onderhoudsniveaus zijn vastgesteld.

In 2017 heeft een evaluatie van het speelbeleid plaatsgevonden. De output is gebruikt voor het in 2018 vastgestelde beleidsplan. Met het vaststellen van het beleidsplan is ook besloten eerst een pilot uit te voeren met dit beleid. Naar aanleiding van de pilot zal waar nodig het beleidsplan aangepast worden en vervolgens zal het beheerplan worden opgesteld.

Het beleidskader is een vertaling van het geldende wet- en regelgeving op dit onderdeel. De belangrijkste zijn:

- Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS)
- NEN-EN 1176;
- NEN-EN 1177.

Het WAS is in 1997 inwerking getreden en stelt eisen aan de producent en beheerder van speeltoestellen. De hoofdeis voor de beheerder luidt: de beheerder van een speeltoestel dient er voor te zorgen dat het toestel zodanig is geïnstalleerd, gemonteerd en zodanig is beproefd, geïnspecteerd, onderhouden en van opschriften is voorzien, dat er bij gebruik geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid van personen bestaat.

7.2 Het beheer

Het beheer en onderhoud dient te voldoen aan de door de raad vastgestelde beleidskaders, waaronder de genoemde wet- en regelgeving. Om daaraan te voldoen is het beheer als volgt vorm gegeven:

- *Publieke taak,* bestaande uit onder andere: beleidsontwikkeling, advisering en procesmanagement;
- *Dagelijks onderhoud*, bestaande uit onder andere: controleren op zichtbare gevaren, herstel vernielingen, bijhouden ondergronden en bijhouden gegevens in beheersoftware;
- *Kort cyclisch onderhoud*, onder andere bestaande uit:
    - frequente inspectie van speeltoestellen, -aanleidingen en ondergronden, met vastlegging van de resultaten (in de beheersoftware) en - indien noodzakelijk - uitvoering van reparaties;
    - groot onderhoud: verven van toestellen en vervangen zand in zandbakken;
- *Lang cyclisch onderhoud*, bestaande uit:
    - vervangen van toestellen, -aanleidingen en ondergronden.

7.3 Actuele ontwikkelingen

In 2018 is een nieuw beleidsplan opgesteld. Met het vaststellen van het beleidsplan is ook besloten eerst een pilot uit te voeren met dit beleid. Na aanleiding van de pilot zal waar nodig het beleidsplan aangepast worden. Vervolgens zal het beheerplan worden opgesteld.

7.4 Kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren

De gemeente verzorgt van 44 speelgelegenheden het beheer, onderhoud en vervanging. Het aantal toestellen op die speelgelegenheden bedraagt op dit moment 348 stuks.

Paragraaf D - Financiering

In de paragraaf financiering moet tenminste het beleid van het risicobeheer en van de financieringsportefeuille worden behandeld.

Bij financiering gaat het om de vraag hoe de gemeente regelt dat ze steeds voldoende geld heeft om alle rekeningen te kunnen betalen. Dreigt de gemeente tijdelijk te weinig 'in kas' te hebben, dan moet er bij geleend worden. Heeft de gemeente tijdelijk teveel 'in kas', dan is ze verplicht dit geld uit te zetten bij het Rijk door middel van Schatkistbankieren. Al deze activiteiten leiden ertoe dat de gemeente een financieringsportefeuille c.q. financieringspositie heeft. Deze moet worden beheerd om de kosten en risico's te beperken.

De kaders voor de uitoefening van de treasuryfunctie zijn door de gemeenteraad bepaald in artikel 15 van de financiële verordening 2020. De uitoefening van de treasuryfunctie die is opgedragen aan het college van B&W behelst op hoofdlijnen de navolgende activiteiten:

- het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden om de programma's binnen de door de raad vastgestelde kaders van de begroting uit te kunnen voeren;
- het beheersen van de risico's verbonden aan de financieringsfunctie zoals renterisico's, koersrisico's en kredietrisico's;
- het zo veel mogelijk beperken van de kosten van de leningen en het bereiken van een voldoende rendement op de uitzettingen;
- het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.

Beleidsvoornemens t.a.v. risicobeheer

In het kader van risicobeheer worden de navolgende uitgangspunten gehanteerd:

Kasgeldlimiet

Met de instelling van een kasgeldlimiet wordt het renterisico op de korte financiering beperkt. Voor de korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn. Fluctuaties in de korte rente hebben immers direct invloed op de rentelasten. Zoals uit het onderstaande blijkt, wordt de kasgeldlimiet op begrotingsbasis en in meerjarenperspectief overschreden. Ten tijde van de uitvoering zal strak gestuurd worden op het kasgeld limiet en indien noodzakelijk zal er externe financiering aangetrokken worden.

De kasgeldlimiet geeft het bedrag aan dat van overheidswege maximaal gefinancierd mag worden met kort geld. Aan de hand van de primitief begrote kasgeldlimiet en het begrote primitieve financieringssaldo kan vervolgens de kasgeldlimietruimte berkend worden:

	2023	2024	2025	2026
Begrotingstotaal (uitgaven excl. primair resultaat)	36.766.993	37.027.267	37.618.014	37.609.373
Percentage regeling	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
Kasgeldlimiet	3.125.194	3.147.318	3.197.531	3.196.797
Geraamd financieringssaldo (+=overschot -/-= tekort)	-12.945.795	-9.319.101	-6.071.802	-2.226.435
Kasgeldlimietruimte	**-9.820.600**	**-6.171.783**	**-2.874.271**	**970.361**

Financieringssaldo

Het omzetten van kortlopende geldleningen in langlopende geldleningen (consolidatie) is door het ontbreken van opgenomen langlopende geldleningen en door het positieve financieringssaldo niet aan de orde. Of er eventueel geconsolideerd moet worden, wordt jaarlijks bezien in relatie tot de voorgenomen investeringen.

Het financieringssaldo is per 1 januari als volgt berekend:

	2023	2024	2025	2026
Boekwaarde investeringen	36.004.117	34.943.248	33.646.029	32.037.858
Uitgeleende langlopende geldleningen	5.138.307	5.138.307	5.138.307	5.138.307
A: Totaal te financieren vaste activa	**41.142.424**	**40.081.555**	**38.784.336**	**37.176.165**
Algemene reserve	4.886.464	6.747.596	8.788.970	10.942.544
Bestemmingsreserves	18.887.282	19.053.646	19.059.558	19.240.386
Voorzieningen	2.022.883	3.161.212	3.664.006	4.166.800
opgenomen langlopende geldleningen	2.400.000	1.800.000	1.200.000	600.000
B: Totaal voor financiering beschikbare vaste passiva	**28.196.629**	**30.762.454**	**32.712.534**	**34.949.730**
(B-A) Financieringssaldo (+ is overschot; -/- is tekort)	**-12.945.795**	**-9.319.101**	**-6.071.802**	**-2.226.435**
	tekort	tekort	tekort	tekort

Renterisiconorm

Uit het onderstaande overzicht blijkt dat onze gemeente in 2022-2026 ruimschoots aan de renterisiconorm voldoet.

Renterisiconorm

Ter beperking van het gevaar van ongewenste renteschommelingenis in het kader van de Wet FIDO/Ruddo een zogenaamde renterisiconorm van toepassing:

		2023	2024	2025	2026
(1)	Renteherzieningen	0	0	0	
(2)	Aflossingen	600.000	600.000	600.000	600.000
(3)	Renterisico (1+2)	600.000	600.000	600.000	600.000
(4)	Renterisiconorm	7.479.747	7.584.034	7.762.260	7.718.474
(5a)=(4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	6.879.747	6.984.034	7.162.260	7.118.474
(5b)=(3>4)	Ruimte boven renterisiconorm				

Berekening renterisiconorm

		2023	2024	2025	2026
(4a)	begrotingstotaal (uitgaven excl. Primair resultaat)	37.398.734	37.920.171	38.811.299	38.592.371
(4b)	percentageregeling	20%	20%	20%	20%
(4)=(4a x 4b/100%)	Renterisiconorm	7.479.747	7.584.034	7.762.260	7.718.474

Leningen en garanties

Bij het verstrekken van leningen op grond van de publieke taak worden zo mogelijk zekerheden of garanties geëist. In het treasurystatuut van de gemeente Doesburg is bepaald dat leningen of garanties op grond van de publieke taak kunnen worden verstrekt aan door het college van B&W / de raad goedgekeurde derde partijen. Ter beperking van financiële risico's wordt een aantal criteria gehanteerd, waaraan verzoeken tot het verstrekken van geldleningen en het verlenen van garanties minimaal moeten voldoen:

- een aanvraag dient vergezeld te gaan van de meest recent vastgestelde begroting en jaarrekening;
- de current ratio (verhouding vlottende activa: vlottende passiva) moet minimaal 1 zijn (liquiditeit);
- de verhouding vaste passiva: vaste activa moet minimaal 100% zijn (solvabiliteitspositie);
- de begroting moet minimaal vier jaar aansluitend materieel in evenwicht zijn. Dit betekent dat geen incidentele baten mogen worden gebruikt voor de dekking van structurele lasten;
- de investeringslasten waarvoor de financiering wordt gevraagd moet in meerjarenperspectief binnen de exploitatie kunnen worden opgevangen.

Uitzettingen

Door het Rijk is bepaald dat het uitzetten van overtollige geldmiddelen uitsluitend mag geschieden bij het Rijk zelf, het zogenaamde Schatkistbankieren.

Valutarisico en koers- en kredietrisico

Valutarisicobeheer

Valutarisico's worden uitgesloten door uitsluitend leningen te verstekken, aan te gaan of te garanderen in euro's.

Koers- en kredietrisicobeheer

De gemeente maakte bij uitzettingen uitsluitend gebruik van rekening courant, spaarrekening, daggeld, deposito's, obligaties en garantieproducten. De hoofdsom blijft bij dergelijke uitzettingen in tact mits gekozen wordt voor een tegenpartij met een hoge kredietwaardigheid. De facto is dit nu met name het Rijk, doordat overtollige geldmiddelen uitsluitend mogen worden uitgezet via Schatkistbankieren.

Beleidsvoornemens tav de financieringsportefeuille

Er zijn vooralsnog geen bijzondere beleidsvoornemens voorzien t.a.v. de financieringsportefeuille. Mogelijk moet - om in de toekomstige financieringsbehoefte te voorzien - vreemd vermogen worden aangetrokken door de gemeente Doesburg. Dit zal met name het geval zijn als er de komende jaren flink geïnvesteerd gaat worden. Het momentum is daarvoor gunstig, vooral gelet op de historisch lage rentestand.

Rente

Onze rentevisie hebben wij ontleend aan de economische verwachtingen en de rentevisie van de Bank Nederlandse Gemeenten. Mede op basis hiervan hebben wij in deze programmabegroting 2023-2026 de navolgende rentepercentages verwerkt:

Financieringstekort (rentelast kasgeld 1 maand) 0,00%
Financieringsoverschot (rentebaat deposito 1 maand) 0,00%
Rente eigen financieringsmiddelen (bespaarde rente) 0,00%
Rente lang geld (lang geld gelijk 25 jaar) 1,89%

Rentekosten verbonden aan de financieringsfunctie

De commissie BBV beveelt aan om inzicht te geven in de manier waarop het saldo van de rentelasten in de programmabegroting aan de programma's en taakvelden wordt toegerekend. In de primaire begroting 2023-2026 zijn bij Programma 5 op het Taakveld 0.5 Treasury de navolgende rentelasten en rentebaten begroot:

Renteresultaat

Rentekosten verbonden aan de financieringsfunctie

De commissie BBV beveelt aan om inzicht te geven in de manier waarop het saldo van de rentelasten in de programmabegroting aan de programma's en taakvelden wordt toegerekend.

Rentelasten worden in principe door middel van de rente-omslagmethode toegerekend aan de verschillende programma's en taakvelden. In de primaire begroting 2023-2026 zijn echter geen rentelasten opgenomen.

In de primaire begroting 2023-2026 zijn bij Programma 5 op het Taakveld 0.5 Treasury de navolgende rentelasten en rentebaten begroot:

Taakveld 0.5 Treasury Programma 5, renteresultaat	2023	2024	2025	2026
(A) Externe rentelasten over kortlopende en langlopende leningen (betreffende rente- en beheer SVN leningen)	3	3	3	3
(B) Externe rentebaten over kortlopende en langlopende leningen (rente over uitgezette geldleningen, incl. rente SVN leningen)	57	53	47	47
(C) (=A-/-B) saldo rentelasten en rentebaten	-54	-50	-44	-44
(D) Rente door te berekenen aan grondexploitaties	-	-	-	-
(E) Rente toe te rekenen aan het eigen vermogen	-	-	-	-
(F) (=C+D+E) Totaal raming aan de taakvelden toe te rekenen rente	-	-	-	-
(G) Aan de taakvelden toe te rekenen d.m.v. de rente-omslagsystematiek	-	-	-	-
(H) (=F-/-G) Verwacht renteresultaat bij Programma 5 op Taakveld 0.5 Treasur (-/- is rente-voordeel en + is een rentenadeel)	-54	-50	-44	-44

Recapitulatie Taakveld 0.5 Treasury Programma 5 rente en dividend	2023	2024	2025	2026
Rentelasten Taakveld 0.5 Treasury (zie A)	3	3	3	3
Totaal lasten Taakveld 0.5 Treasury	**3**	**3**	**3**	**3**
Rentebaten Taakveld 0.5 Treasury (zie A)	54	50	44	44
Dividendbaten Taakveld 0.5Treasury (zie B)	218	218	218	218
Totaal baten Taakveld 0.5 Treasury	**272**	**268**	**262**	**262**

Langlopende leningen

De gemeente Doesburg heeft op 1-9-2022 een langlopende leningen van € 2.400.000 opgenomen om te voorzien in de financieringsbehoefte.

Paragraaf E - Bedrijfsvoering

Paragraaf E | Bedrijfsvoering

Vanuit de bedrijfsvoering van de gemeente Doesburg zijn we voortdurend bezig om samen met de collega's resultaten te boeken voor de stad, zijn inwoners, bedrijven en instellingen.
Met de focus op de onderwerpen uit de Toekomstvisie, de steeds toenemende hoeveelheid taken en rollen en de complexiteit ervan in combinatie met een steeds krapper wordende arbeidsmarkt willen we een sterke, gerichte samenwerking met collega's in de regio realiseren. We willen ons verbinden aan een partner waar we vanuit vertrouwen mee samenwerken en elkaar versterken. Om dit waar te kunnen maken, werkt Bedrijfsvoering aan drie hoofdthema's in de komende periode:

1. het versterken van de ambtelijke organisatie;
2. aantrekkelijk werkgeverschap;
3. beheer en processen op orde.

Uitvoeringskracht organisatie versterken

De gemeente Doesburg wil de uitvoeringskracht op drie inhoudelijke onderwerpen uit de Toekomstvisie (een evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat; een verbindende en versterkende sociale aanpak en kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie) versterken. Dit betekent dat we op deze onderwerpen de beleidsontwikkeling gaan versterken, burgerparticipatie goed willen inzetten en de gemeente raad steeds vroegtijdig betrokken willen houden. Daarnaast ontwikkelen we onze dienstverlening aan onze inwoners, bedrijven en instellingen verder door.
We rusten ons eigen ambtelijke apparaat hier goed op toe en gaan slim samenwerken met (een) partner(s) in de Groene Metropoolregio. Daarom gaan we het samenwerkingsmodel handen en voeten geven. Dit doen we door onderzoek te doen naar de meest geschikte partner, de

besluitvorming hierover te regelen en de samenwerking gestalte te gaan geven. We doen dit in samenwerking met een externe adviseur. Ook op ICT gebied willen we ons verder versterken en onderzoeken we hoe we de huidige risico's en kwetsbaarheden verminderen. Blijft de ICT samenwerking afzonderlijk geregeld of koppelen wij deze aan onze inhoudelijke samenwerking in de Groene Metropoolregio? Bepaalde standaard administratieve ondersteunende processen dragen we zo snel mogelijk over aan de samenwerkingspartner. We gebruiken voor deze gestandaardiseerde werkprocessen in ieder geval de natuurlijke momenten die zich voordoen, bijvoorbeeld als medewerkers met pensioen gaan of een andere baan vinden.
Vooruitlopend op de besluitvorming over de gastheer en zijn gastheerschap, zullen wij in de organisatie al gaan werken volgens de drie lijnen van de Toekomstvisie. Een officiële structuurwijziging volgt pas in latere fase.

Aantrekkelijk werkgeverschap
Doesburg is een kleine gemeente waar mensen veel kunnen leren en kunnen samenwerken met partners in de stad en regio. Mooie basisvoorwaarden voor aantrekkelijk werkgeverschap! Dat aantrekkelijke werkgeverschap draagt bij aan de kwaliteit van onze dienstverlenging en uitvoeringskracht en is van groot belang in een krappe arbeidsmarkt. We willen voorkomen dat we een duiventil zijn voor werknemers of een te groot aandeel inhuur hebben. Dit laatste brengt immers ook een grote druk op de beschikbare loonsom met zich mee. Druk op de loonsom wordt al veroorzaakt doordat we in Doesburg een onvoldoende concurrerend salarisbod kunnen doen in vergelijking met (wat) grotere gemeenten.
We hebben frisse denkkracht nodig om onze ambities waar te maken en om de (complexe) vraagstukken die op ons afkomen aan te pakken. We willen echter niet alleen nieuwe mensen kunnen aantrekken maar mensen ook behouden.
Om die aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven zetten we in op korte en krachtige werving- en selectieprocedures, de ontplooiing van nieuwe en huidige medewerkers en het creëren van een prettige, veilige en duurzame werkomgeving.

Doesburg als opleidingsgemeente
In Doesburg valt veel te leren. Een kleine gemeente met korte lijnen en mogelijkheden genoeg om allerlei samenwerkingscontacten te hebben en diverse rollen en werkzaamheden uit te voeren. Een prima start voor pas afgestudeerden (trainees) en een goede werkplek voor medewerkers die van gevarieerd werk houden en weten dat zij hun vaardigheden en kennis kunnen uitbouwen en bijhouden. Ook zullen we, gezien de arbeidsmarkt, steeds vaker te maken hebben met medewerkers die nog moeten bijleren. Dat vraagt om het goed begeleiden en opleiden van nieuwkomers en zittende mensen. Daarvoor zetten we budget en menskracht in.

Ambtelijke huisvesting
Er wordt gewerkt aan een andere manier van huisvesten van de ambtelijke organisatie. Deze moet schoon, heel, veilig en duurzaam zijn en weer aantrekkelijk zijn om in te werken. Het is de bedoeling dat zo spoedig mogelijk wordt begonnen wordt met de realisatie ervan. De ambtelijke huisvesting is de eerste stap in de realisatie van de koers gemeentelijke vastgoed en ook gericht op samenwerken, ontmoeten en ontwikkelen.

Inclusie
Onze organisatie is een inclusievere werkgever maar wil dit beter gaan doen en er meer invulling aan gaan geven. We willen hiermee een betere afspiegeling van de samenleving zijn en gebruik maken van een schat aan ervaring en deskundigheid waarover juist deze mensen beschikken. P&O

inventariseert wat ervoor nodig is om dit te doen. We zullen bij het realiseren van onze ambtelijke huisvesting in elk geval fysieke belemmeringen wegnemen. Ook wordt gekeken naar de mogelijkheden om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te werven.

Beheer en processen op orde
In de organisatie blijven we doorwerken aan beheer op orde. Digitaal werken is zowel in onze dienstverlenging als binnen de organisatie het uitgangspunt. In de komende periode richten we onze aandacht op de verfijning van de digitale dienstverlenging richting inwoner, het toegankelijk maken en houden van onze informatie voor burgers door de uitvoering van de Wet Open Overheid (WOO) en de voorbereiding van blijvend bewaren en goed toegankelijk houden van onze digitale informatie in een e-depot. De basis wordt hiervoor gelegd door het informatiebeheer op orde te brengen zoals de WOO dat vereist.
Belangrijk voor burger en organisatie is dat we al ons werk veilig kunnen doen en goed met de gegevens van anderen omgaan. Digitale veiligheid en privacy zullen in de komende periode daarom hoog op de agenda blijven staan.
De ICT /I&A kosten stijgen de komende periode. Dit is een algemene trend die zich ook in Doesburg laat zien. Gezien de ontwikkelingen zoals het (gedwongen) overbrengen van applicaties naar de cloud (VerSaasing) en de toenemende veiligheids- en privacy-eisen, zullen wij ons ICT samenwerkingsverband vragen met een meerjarig inzicht in de kosten te komen.

Personeel
In 2023 bedraagt de formatie afgerond 97 FTE. De loonsom voor het ambtelijk apparaat bedraagt € 7.626.400. Ten opzichte van 2022 is de formatie met 2 FTE toegenomen.

Inhuur derden
Het streven is voor maximaal 15% van de loonsom in te huren. We merken jaarlijks, ondanks de strakke sturing erop, dat de druk op het percentage inhuur toeneemt. Er is een toename van complexe vraagstukken, die vraagt om de inhuur van specialistische kennis. Daarnaast is er schaarste op de arbeidsmarkt, waardoor bepaalde vacatures erg lastig of niet te vervullen zijn.

Paragraaf F - Verbonden partijen

In deze paragraaf vindt u een lijst met partijen waarmee de gemeente Doesburg banden is aangegaan ter behartiging van bepaalde publieke belangen. Het gaat hierbij om privaatrechtelijke dan wel publiekrechtelijke organisaties, waarin Doesburg een financieel en een bestuurlijk belang heeft. Van een bestuurlijk belang is sprake indien er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie. Van een financieel belang is sprake als een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat. Ook als er financiële aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt, is er sprake van een financieel belang. De toelichting op de verbonden partijen vindt u in desbetreffende programma’s.

Lijst met verbonden partijen

Hieronder volgt lijst met de partijen verbonden aan de gemeente Doesburg verdeeld naar gemeenschappelijke regelingen, stichtingen/verenigingen en coöperaties/vennootschappen. Voor de financiële kengetallen van de verbonden partijen wordt u verwezen naar de programma's.

Verbonden Partijen

Gemeenschappelijke regelingen	
Verbonden partij	**Vestigingsplaats**
Groene Metropool regio Arnhem- Nijmegen	Arnhem
Veiligheid- en Gezondheidsregio Gelderland Midden	Arnhem
Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg	Zevenaar
Omgevingsdienst Regio Arnhem	Arnhem
Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (DRAN)	Arnhem
Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal-Gelderland (MGR)	Arnhem
Euregio Rijn-Waal	Emmerich

Stichtingen/Verenigingen	
Verbonden partij	**Vestigingsplaats**

Coöperaties/Vennootschappen	
Verbonden partij	**Vestigingsplaats**
BNG Bank	Den Haag
Alliander	Arnhem
Vitens	Utrecht
Circulus-Berkel B.V.	Zutphen

Paragraaf G - Grondbeleid

Paragraaf G | Grondbeleid

Algemeen

Nieuwe ontwikkelingen dienen te voldoen aan de richtlijnen van de Nota Grondbeleid (2008) en aan wettelijke bepalingen zoals vastgelegd in bestemmingsplan en de Wet ruimtelijke ordening (Wro). De Wro biedt gemeenten mogelijkheden om grondeigenaren, bouwers en ontwikkelaars woningen te laten bouwen volgens een vastgesteld gemeentelijk woningbouwprogramma (gemeentelijke woonvisie). Een omgevingsvergunning kan worden geweigerd, wanneer initiatiefnemers afwijken van dit gemeentelijk programma. Hierdoor is het voor gemeenten, wanneer de bouwopgaven beperkt zijn (en dat geldt zeker voor Doesburg) minder noodzakelijk zelf bouwgrond in eigendom te hebben. Ook zonder grond kan de gemeente ‘sturen’ in bouwprogramma’s en in de kwaliteit van de bebouwde en onbebouwde omgeving. De gemeente Doesburg zal of zij nu zelf wel of niet grond inbrengt in een zo vroeg mogelijk stadium afspraken maken met ontwikkelaars en/of bouwers over bouwprogramma’s en over (het mede financieren van) de aanleg van openbare voorzieningen. In de nota grondbeleid zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot onder andere de aan- en verkoop van bouwgrond. Het streven is de nota in 2023 te actualiseren.

Stand van zaken met betrekking tot de verschillende ontwikkelingen

A. Resultaatverwachting

Projecten binnen gemeentelijk grondbedrijf

naam locatie	prognose eindresultaat *)	(vermoedelijk) jaar van realisatie
1. Beinum-West	0/-	2023
2. Woningbouwproject De Havenmeester Koppelweg 20-22	0/+	2024

Projecten buiten gemeentelijk grondbeleid

naam locatie	prognose eindresultaat *)	(vermoedelijk) jaar van realisatie
3. Woningbouwproject De Sluyswachter, Koppelweg 8-14	+	2023
4. Centrumplan Beinum	-	2028
5. Halve Maanweg (locatie Woningcorporatie)	-	2023
6. Transformatie schoollocatie Horizon De Ooi	+	2024
7. Herstructurering PéGé-woningen De Ooi (Flora 23)	0	2025
8. Woningbouw in Beinum	0	2030

***)** LEGENDA

+ (positief), **0** (neutraal), **-** (negatief, vraagt een gemeentelijke investering; grondopbrengsten niet aanwezig of niet toereikend)
0/- Ondanks grondopbrengsten is hier naar verwachting een bijdrage vanuit de algemene middelen nodig om hieruit de gemeentelijke kosten te kunnen betalen.
- Gemeente heeft op deze locaties geen grondpositie. Hierdoor kunnen geen grondopbrengsten worden ingezet ter dekking van (een deel van) de gemeentelijke kosten. De herinrichting van de openbare ruimte moet worden bekostigd uit algemene middelen / reserves beheer & onderhoud / evt. subsidies van derden.
+ De netto opbrengst uit verkoop (is verkoopsom minus boekwaarde) is naar inschatting ruim voldoende om hieruit de gemeentelijke projectkosten te betalen.

B. De woningbouwontwikkelingen op middellange termijn

1. Toekomstvisie Doesburg

In juni 2021 is de toekomstvisie: “Doesburg Duidelijk Duurzaam Door” vastgesteld. De stad staat aan de vooravond van een aantal serieuze uitdagingen, die het gemeentebestuur met haar burgers en bedrijven wil aangaan. Inzet is het behoud van een toekomstbestendige, leefbare en vitale stad. Dit wil zij bereiken via drie elkaar versterkende hoofdkeuzes:

1. Een evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat
2. Verbindende en versterkende sociale aanpak
3. Kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie

De eerste hoofdkeuze vraagt een nieuwe visie op het wonen, daarbij inspelend op de actuele ontwikkelingen op de woningmarkt. Nieuwbouw zou het antwoord moeten zijn op het “behouden” van de doelgroep: bewoners met middeninkomens, op zoek naar woningen in het middensegment huur- en koop-woningen, type woningen die in onze stad zijn ondervertegenwoordigd. Maar ook moet het vergroten van het aanbod in het middensegment er voor zorgen dat deze doelgroep zich in Doesburg gaat vestigen.

2. De gemeentelijke woonvisie

In 2022 is gestart met de voorbereidingen van een nieuwe woonvisie. In deze visie worden concreet (potentiële) bouwlocaties en het hierop gewenste bouwprogramma benoemd. Naast nieuwbouw zal in de visie aandacht aandacht worden geschonken aan het opwaarderen van de bestaande woning-voorraad. Levensloopbestendig, duurzaam en betaalbaar zijn hier sleutelbegrippen. Maar ook zal bij herstructureringslocaties nadrukkelijk worden gekeken naar de mogelijkheden om -met inbreng van bewoners- het openbaar groen op te waarderen. Dit doen we met als vooropgezette doelen om hiermee tot op zekere hoogte “tegenwicht” te bieden aan klimaatverandering met zijn steeds vaker terugkerende periodes van extreme droogte. Maar ook zal het groen zodanig worden ingericht dat het oud en jong uitnodigt om elkaar te ontmoeten.

3. Gebiedsuitwerking Liemerse Gemeenten

Gemeenten worden, gelet op de grote behoefte naar woningen, gevraagd tempo te maken met de bouw ervan. Het woningtekort op nationaal niveau, maar ook op regionaal niveau, is aanzienlijk. Zo moeten er in de Groene Metropool Regio tot 2040 circa 100.000 woningen worden bijgebouwd, waarvan het merendeel in Arnhem-Oost, Nijmegen-West en Foodvalley-Zuid. Alle betrokkenen zijn zich ervan bewust dat het hier om een gigantische operatie gaat, waarbij de afspraak is dat nieuwbouw niet ten koste mag gaan van natuurwaarden. Het wordt aldus voortdurend zoeken naar de juiste balans tussen enerzijds stedelijke ontwikkeling en anderzijds een ontspannen leefkwaliteit, kortweg samengevat onder het motto: “Meer landschap, meer stad”.
Binnen de kaders van de door alle regiogemeenten vastgestelde Verstedelijkingsstrategie Groene Metropoolregio is in 2022 een gebiedsuitwerking voor de Liemerse gemeenten tot stand gekomen. In de Liemers zal de woningbouwopgave voornamelijk langs de A12 en spoorlijn in de regiokernen Westervoort, Duiven, Zevenaar en Didam plaatsvinden. Woningbouw dient daarbij hand in hand te gaan met uitbreidingen van de werkgelegenheid, infrastructuur, en natuur- en recreatie. Deze mega-

opgaven kunnen alleen slagen wanneer het Rijk financieel bijdraagt, en hierover voeren Rijk, provincie en gemeenten continue overleg. Ook van Doesburg wordt gevraagd om naar “vermogen” een bijdrage te leveren in het wegwerken van het woningentekort. Kansen doen zich voor om met name op uitbreidingslocaties nog enkele honderden woningen toe te voegen aan de huidige voorraad van afgerond 5400 woningen. Met nieuwbouw, en dan met name in het middensegment, wordt invulling gegeven aan de ambitie om met name jonge gezinnen aan Doesburg te (blijven) binden.

C. De (potentiële) ontwikkelingslocaties

1. Beinum West

Verwachting is dat in 2023 het grondbedrijfproject Beinum West kan worden afgesloten. In 2022 zijn namelijk alle nog resterende vrije sectorkavels verkocht, en is De Strijp/De Kilder heringericht als 30-km weg en voorzien van groen en openbare parkeerplaatsen.
In 2008 is voor deze uitbreidingswijk een eerste financiële grondexploitatie vastgesteld voor de realisatie van 190 koop- en huurwoningen (waarvan 45 vrije sector kavels), én voor de realisatie van een woonzorggebouw. Het ontwikkelingsgebied beslaat zo’n 10 hectare, waarvan iets minder dan de helft is uitgegeven aan woonkavels, en dit heeft geresulteerd in een grondopbrengst van afgerond € 7.600.000 (is exclusief BTW). Volgens de huidige inzichten kan het project uiteindelijk worden afgesloten met een licht positief resultaat.

2. Woningbouwproject De Havenmeester - Koppelweg 20-22

In 2022 is de ontwikkelaar gestart met de bouw van 13 koopwoningen, waarvan 6 patiowoningen. De verwachting is dat in 2023 de woningen worden opgeleverd, en dat in hetzelfde jaar in opdracht van de gemeente gestart kan worden met de aanleg van de definitieve bestrating en de aanleg van openbaar groen. Dit grondbedrijfproject met een omzet van € 1.250.000 zal sluiten met een positief bedrijfsresultaat. Bedoeling is om een deel van de “bedrijfswinst” te gebruiken voor het herinrichten van de aangrenzende Koppelweg.

3. Woningbouwproject De Sluyswachter - Koppelweg 8-14

Vorig jaar zijn de op dit voormalige bedrijventerrein te bouwen 15 eengezins koopwoningen opgeleverd. In 2023 zullen de op deze locatie tevens te bouwen 40 koopappartementen gereed komen. Voor deze bouwlocatie heeft de gemeente circa 1.000 m2 bouwgrond ingebracht. De netto grondopbrengst is ruim voldoende om hieruit de gemeentelijk (voorbereidings-)kosten te betalen. In de met de ontwikkelaar gesloten realisatieovereenkomst is bepaald dat hij ná realisatie de door hem voor zijn rekening ingerichte openbare ruimte “om niet” terug levert aan de gemeente.

4. Centrumplan Beinum

Recente uitbreidingen in de wijk Beinum vragen een ‘meegroeiend’ winkelcentrum. In de Woonvisie van 2007 wordt hier al gewag van gemaakt, alleen is het van planvorming nog niet gekomen. De wijk Beinum ontbeert appartementen. Idealiter zouden alhier, kijkende naar de bevolkingssamenstelling een surplus aan appartementen, geschikt voor zowel ouderen als jongeren, gerealiseerd moeten worden. In 2022 zijn met alle belanghebbenden, waaronder de vastgoedeigenaar van de supermarkt, oriënterende besprekingen gevoerd met als resultaat een globaal vlekkenplan. Wanneer met de transformatie van dit gebied wordt gestart is nog ongewis, voorlopig houden we aan dat rond 2028 de herstructurering zal zijn voltooid.

5. Halve Maanweg (locatie Woningcorporatie)

Stichting Woonservice IJsselland is in het najaar van 2021 gestart met de bouw van een appartementengebouw op haar voormalige kantoorlocatie aan de Halve Maanweg. Verwachting is dat begin 2023 bewoners hun intrek kunnen nemen. Het appartementengebouw omvat 21 sociale huurwoningen, en 3 vrije sector huurwoningen met een maandhuur van rond € 900. Volgens afspraak worden op locatie 30 openbare parkeerplaatsen voor toeristen en bezoekers van de binnenstad aangelegd, en 2x10 parkeerplaatsen op de nabij het centrum gelegen locaties De Linie en Mauritsveld.

6. Transformatie schoollocatie Horizon De Ooi

In afwachting op de keuze van herbestemming van locatie basisschool Horizon De Ooi, wordt het schoolgebouw – dat voor onderwijsdoeleinden met ingang van het schooljaar 2019-2020 is opgeheven- gebruikt voor tijdelijke bewoning en voor het organiseren van (wijk)bijeenkomsten. Verwachting is dat in 2023 -in overleg met wijkraad en andere belanghebbenden- een keuze kan worden gemaakt voor een bouwprogramma op dit circa 4.000 m2 grote terrein. Een extra uitdaging vormt het aansluiten van de nieuwbouw op het alhier mogelijk aan te leggen warmtenet. Daarbij verwijzend naar de door de provincie gehonoreerde subsidieaanvraag om wijk De Ooi als eerste van de Doesburgse wijken gasvrij te maken.

7. Herstructurering 59 PéGé-woningen wijk De Ooi (Flora23)

In 2022 is met Stichting Woonservice IJsselland een overeenkomst gesloten voor het vervangen van 59 gedateerde PéGé-woningen in wijk De Ooi. In deze overeenkomst staat dat de gemeente zich inspant om parallel aan de bouw de openbare ruimte aan te pakken. Voor de vervangende nieuwbouw moet tevens planologische medewerking worden verleend als gevolg van een gewijzigde positionering van de woningen en als gevolg van een hogere dichtheid aan terug te bouwen woningen. De openbare ruimte rondom de woningen dient opnieuw en idealiter duurzaam klimaatadaptief te worden ingericht waarbij gelijktijdig de riolering, daterend uit de jaren ’60 (deels) wordt vervangen en er een apart riool voor de afvoer van regenwater wordt aangelegd. De stichting levert een financiële bijdrage in de aanpak van de openbare ruimte.
De te vervangen woningen bevinden zich aan de Betulastraat, Notenstraat en op locatie Ribesstraat-Prunusstraat-Van Tuijlplein. Sloop en nieuwbouw worden in drie fasen uitgevoerd, waarbij het streven is om in 2023 met de eerste fase te starten.

8. Woningbouw in Beinum

In 2022 zijn er met een ontwikkelaar besprekingen gevoerd over woningbouw in de wijk Beinum. Deze ontwikkelaar is eigenaar van ruim 5 hectare bouwland, gelegen achter Koldeweij en Wemmersweerd, en grenzend aan de Bingerdenseweg. De besprekingen hebben er toe geleid dat in het najaar van 2022 een intentieovereenkomst kon worden gesloten. Het doel van de intentiefase is om gezamenlijk te bezien of tot een gedragen en financieel haalbaar plan kan worden gekomen voor woningbouw op deze locatie. De landbouwgronden lijken uitermate geschikt voor middeldure een-gezinswoningen en starterswoningen, een ambitie die ook als zodanig is verwoord in de Toekomstvisie Doesburg 2040, en als één van de speerpunten is opgenomen in het coalitieakkoord 2022-2026. Een voorzichtige inschatting is dat, wanneer woningbouw haalbaar blijkt, op z’n vroegst in 2024/2025 kan worden gestart met de bouw van de eerste woningbouwfase. Afhankelijk van de vraag naar woningen kunnen dan mogelijk rond 2030 de laatste woningen worden opgeleverd.

Financiële begroting

Overzicht lasten en baten en toelichting

Overzicht lasten en baten en toelichting

De onderstaande tabel geeft alle baten en lasten per programma inclusief de aan de programma's en de dekkingsmiddelen toe te delen reserve mutaties. De reservemutaties zijn (conform BBV-richtlijnen) verdeeld over de programma's en verdeeld in structureel en incidenteel.

01 Evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	7.912	8.145	8.404	8.384
Baten	4.469	4.469	4.469	4.469
Saldo	3.443	3.676	3.935	3.915
Reservemutatie incidenteel			-174	
Reservemutatie structureel	591	591	517	517
Saldo programma 01	**4.034**	**4.267**	**4.278**	**4.432**

*bedragen * €1.000*

02 Verbindende versterkende sociale aanpak	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	21.146	21.198	21.272	21.337
Baten	4.953	4.948	4.948	4.948
Saldo	16.193	16.250	16.324	16.389
Reservemutatie incidenteel				
Reservemutatie structureel	133	133	133	133
Saldo programma 02	**16.326**	**16.383**	**16.457**	**16.522**

*bedragen * €1.000*

03 Kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	779	779	779	779
Baten	489	489	489	489
Saldo	290	290	290	290
Reservemutatie incidenteel				
Reservemutatie structureel				
Saldo programma 03	**290**	**290**	**290**	**290**

*bedragen * €1.000*

04 Bestuur en organisatie	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	6.895	6.868	6.949	6.896
Baten	270	266	265	266
Saldo	6.625	6.602	6.684	6.630
Reservemutatie incidenteel				
Reservemutatie structureel	3	3	3	3
Saldo programma 04	**6.628**	**6.605**	**6.687**	**6.633**

*bedragen * €1.000*

Algemene dekkingsmiddelen	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	1.498	1.942	2.356	372
Baten	28.135	28.848	29.598	27.619
Saldo	-26.637	-26.906	-27.242	-27.247
Reservemutatie incidenteel				
Reservemutatie structureel	-642	-641	-470	-470
Saldo Algemene dekkingsmiddelen	**-27.279**	**-27.547**	**-27.712**	**-27.717**

*bedragen * €1.000*

Totaal programma's en dekkingsmiddelen	B2023	B2024	B2025	B2026

Lasten	38.230	38.932	39.760	37.768
Baten	38.316	39.020	39.769	37.791
Saldo	-86	-88	-9	-23
Reservemutatie incidenteel	0	0	-174	0
Reservemutatie structureel	85	86	183	183
Saldo totaal	**0**	**0**	**0**	**161**

*bedragen * €1.000*

In programma 5 zijn de volgende kosten opgenomen:	**B2023**	**B2024**	**B2025**	**B2026**
Kosten overhead (saldo uitgaven en inkomsten)	5.958	5.887	5.969	5.916
bedrag heffing vennotschapsbelasting	0	0	0	0
bedrag voor onvoorzien	15	15	15	15

*bedragen * €1.000*

Gehanteerde algemene technische uitgangspunten

Algemene technische uitgangspunten

Bij de samenstelling van de programmabegroting 2023-2026 zijn behoudens relevante specifieke begrotingsvoorstellen 2023-2026 de navolgende algemene uitgangspunten gehanteerd:

> IJkpunt

De programmabegroting 2023-2026 is opgesteld op basis van het tot en met de kadernota 2023 vastgestelde beleid en dus inclusief de bij de kadernota 2023 gehonoreerde begrotingsvoorstellen 2023-2026.

> Materieel sluitende begroting

Het uitgangspunt is een structureel sluitende meerjarenbegroting.

> Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

De programmabegroting 2023-2026 is opgesteld conform de wet- en regelgeving van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

> Onvoorzien

De post onvoorzien is evenals voorgaande jaren gesteld op een vast bedrag van € 15.000.

> Rentepercentages

In de begroting 2023 zijn mede op basis van de actuele rentetarieven van de BNG (mei 2022) de navolgende rentepercentages gehanteerd:

- Financieringstekort (rentelast kasgeld 1 maand) 2,45%
- Financieringsoverschot (rentebaat deposito 1 maand) 0%
- Rente eigen financieringsmiddelen (bespaarde rente) 0%
- Rente lang geld (lineair 25 jaar) 1,89%

> Algemene uitkering uit het gemeentefonds

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is in de begroting 2023-2026 geraamd op basis van de

mei circulaire 2022.

> Algemene prijsstijgingen
Ten opzichte van de actuele ramingen 2022 is op basis van het Centraal Economisch Plan (CEV) van het Centraal Plan Bureau (CBP) uitgegaan van een algemene prijsstijging van 5%. Dit percentage is inclusief een inhaalcorrectie over 2022 van 4,1% (nieuwe raming CEP) minus 1,4% (nullijn maatregel 2022) = 2,7%.

> Verbonden partijen
De bijdragen aan verbonden partijen zijn gebaseerd op de meest actueel beschikbare begrotingen van deze partijen.

> Salarislasten eigen personeel
De huidige CAO loopt op 1 januari 2023 af. Op basis van het CEV van het CPB is ten opzichte van de ramingen in de begroting 2022 rekening gehouden met 6,9%. Dit is inclusief een inhaalcorrectie 2022 van 4,8% (nieuwe raming CEP) minus 1,2% (meegenomen in de begroting 2022) = 3,6%.

> Belastingopbrengsten
Bij de raming van de opbrengst van de gemeentelijke heffingen is, m.u.v. de rioolheffing en de precario op ondergrondse kabels en leidingen, rekening gehouden met een algemene stijging van 5,95%. Dit is een gewogen gemiddelde van de prijsstijgingen (gewicht 50%) en de salarisstijgingen (gewicht 50%). Ook de opbrengst van de toeristenbelasting en de parkeerheffing is op dit percentage gebaseerd. De opbrengst van de rioolrechten is gebaseerd op het Watertakenplan.

> Constante prijzen
De meerjarenramingen 2023-2026 is gebaseerd op basis van het prijspeil per 1 januari 2023 en opgesteld in constante prijzen.

> Kapitaallasten nieuwe investeringen
Bij de berekening van de kapitaallasten van nieuwe investeringen is voor wat betreft de rentecomponent uitgegaan van de begrote marktrente van lang geld te weten 1,89%. De afschrijvingslast is op basis van artikel 9 van de financiële verordening 2020 bepaald en begroot met ingang van het dienstjaar volgend op het jaar waarin de investering gerealiseerd wordt.

> Subsidies en inkomensoverdrachten
In het BBV wordt nader onderscheid gemaakt tussen subsidies en inkomensoverdrachten. De subsidies en inkomensoverdrachten voor 2023 zijn geraamd op basis van het niveau van 2022. Voor de inflatie is een algemene stelpost opgenomen in programma 4.

> Stortingen in voorzieningen
De stortingen in de voorzieningen zijn gebaseerd op de meest actuele beheerplannen.

> Saldering reserves
De dotatie en onttrekking van enkele bestemmingsreserves gebeurt op begrotingsbasis budgettair neutraal (dotatie gelijk aan onttrekking) of op basis van een realistische planning (bestemmingsreserve kapitaallasten). Op rekeningbasis wordt op basis van het werkelijke saldo gedoteerd, dan wel onttrokken.

Het gaat hierbij om de volgende bestemmingsreserves:

- bestemmingsreserve kapitaallasten.
- bestemmingsreserve rehabilitatie wegen.
- bestemmingsreserve groot onderhoud kapitaalgoederen.

> Toerekening apparaatslasten en urenverdeling
Apparaatslasten zijn toegekend aan taakvelden en aan te activeren investeringen. De verdeling van salariskosten is in de begroting 2023-2026 verwerkt op basis van de meest actuele gegevens.

> Dividend
Het dividend is geraamd op basis van het gemiddelde gerealiseerde dividend over de afgelopen jaren.

Uiteenzetting financiële positie

Uiteenzetting financiële positie

Meerjarige materiële begrotingspositie

Tot de incidentele baten en lasten worden de lasten en baten gerekend die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Ook de post onvoorzien wordt tot de incidentele lasten gerekend.
Een materieel sluitende begroting is voor onze toezichthouder de provincie Gelderland een belangrijke voorwaarde om in aanmerking te komen voor repressief begrotingstoezicht.

Het materiële begrotingsresultaat (geschoond van incidentele lasten en baten) is in meerjarenperspectief als volgt:

	Programma	2023	2024	2025	2026
Formeel saldo (primaire begroting)		1.861	2.041	2.154	380
Primair geraamde incidentele lasten:					
Post onvoorzien	5	15	15	15	15
Professioneel vastgoedbeheer (IA 2021-2024)	1	30	-	-	-
NME(amendement IA 2021-2024)	2	3	-	-	-
Totaal primair geraamde incidentele lasten		**48**	**15**	**15**	**15**
Primair geraamde incidentele baten		**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal primair geraamde incidentele baten		**-**	**-**	**-**	**-**
Materrieel saldo (primaire begroting)		**1.909**	**2.056**	**2.169**	**395**

(bedragen x € 1.000)

Financieringsstructuur

De begrote financieringsstructuur is per 1 januari als volgt:

		2023	2024	2025	2026
Boekwaarde investeringen		36.004.117	34.943.248	33.646.029	32.037.858
Uitgeleende langlopende geldleningen		5.138.307	5.138.307	5.138.307	5.138.307
A: Totaal te financieren vaste activa		**41.142.424**	**40.081.555**	**38.784.336**	**37.176.165**
Algemene reserve		4.886.464	6.747.596	8.788.970	10.942.544
Bestemmingsreserves		18.887.282	19.053.646	19.059.558	19.240.386
Voorzieningen		2.022.883	3.161.212	3.664.006	4.166.800
opgenomen langlopende geldleningen		2.400.000	1.800.000	1.200.000	600.000
B: Totaal voor financiering beschikbare vaste passiva		**28.196.629**	**30.762.454**	**32.712.534**	**34.949.730**
(B-A) Financieringssaldo (+ is overschot; -/- is tekort)		**-12.945.795**	**-9.319.101**	**-6.071.802**	**-2.226.435**

Reserves en voorzieningen

De reserves kunnen worden onderverdeeld in de algemene reserve en de bestemmingsreserves. Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft gegeven. De algemene reserve bestaat uit componenten van het eigen vermogen waaraan de gemeenteraad geen bepaalde bestemming heeft gegeven. Kenmerkend voor reserves is dat ze:

- worden gevormd door bestemming van het resultaat;
- vrij besteedbaar zijn;
- tot het eigen vermogen behoren.

Voorzieningen behoren tot het vreemde vermogen en worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs

in te schatten;

- op de balansdatum bestaande risico’s ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorzienig strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Voorzieningen moeten precies de omvang hebben van de achterliggende verplichting of risico. Zo mogen niet kleiner maar ook niet groter zijn. De primitieve begrote stand en het verloop van de reserves en voorzieningen.

De primitief begrote stand en het verloop van reserves en voorzieningen

Algemene Reserve	Saldo 01-01-2023	vermeerderingen	verminderingen	Saldo 31-12-2023
Totaal algemene reserve	4.886.464			4.886.464

Bestemmingsreserves	Saldo 01-01-2023	vermeerderingen	verminderingen	Saldo 31-12-2023
Arbeidsvoorwaardenmaatregelen	31.650	5.104	2.500	34.254
Kapitaallasten	15.449.262	83.941	726.795	14.806.408
Mobiliteitsfonds parkeercapaciteit	90.623	0	0	90.623
Openbare verlichting	8.257	83.941	83.941	8.257
Huisvesting onderwijs (IHP)	174.169	32.145	0	206.314
Vervanging speeltoestellen	37.884	413	0	38.297
Reserve BUIG-budget (inkomensdeel WWB)	800.000	100.000	0	900.000
Groot onderhoud kapitaalgoederen (tijdelijk)	52.640	16.600	16.600	52.640
Reserve Digitaal Werken	54.535	0	0	54.535
Reserve wachtgeldverplichtingen	566.696	0	0	566.696
Reserve SW bedrijven	37.438	0	0	37.438
Reserve Wegen	767.909	240.113	0	1.008.022
Rehabilitatie van Wegen	816.219	350.000	0	1.166.219
Totaal bestemmingsreserve	**18.887.282**	**912.257**	**829.836**	**18.969.703**

Voorzieningen	Saldo 01-01-2023	vermeerderingen	verminderingen	Saldo 31-12-2023
Onderhoud gemeentegebouwen	769.800	311.763	0	1.081.563
Riolering middelen derden	1.147.928	232.338	0	1.380.266
Onderhoud Turfhaven	105.155	22.981	0	128.136
Totaal voorzieningen	**2.022.883**	**567.082**	**0**	**2.589.965**

Recapitulatie	Saldo 01-01-2023	vermeerderingen	verminderingen	Saldo 31-12-2023
Totaal algemene reserve	4.886.464			4.886.464
Totaal bestemmingsreserve	18.887.282	912.257	829.836	18.969.703
Totaal voorzieningen	2.022.883	567.082	0	2.589.965
Totaal eigen financieringsmiddelen	**25.796.629**	**1.479.339**	**829.836**	**26.446.132**

Verplichtingen tlv algemene reserve	2023	2024	2025	2026
Beginstand	4.886.464	4.886.464	4.886.464	4.886.464
toevoegingen:	0	-	-	-
onttrekkingen:	0	-	-	-
Eindstand	**4.886.464**	**4.886.464**	**4.886.464**	**4.886.464**

Overige financiële onderwerpen

Fonds Culturele Doeleinden

Op 26 januari 2012 is het Fonds Culturele Doeleinden overgenomen door de gemeente. Het fonds heeft tot doel renteloze leningen te verstrekken aan verenigingen, stichtingen en dergelijke indien deze zonder winstoogmerk de bevordering van de culturele belangen beogen. Momenteel bevat het fonds nog afgerond €63.000. De volgende leningen zijn verstrekt:

Openstaande leningen Fonds Culturele Doeleinden	Openstaande lening per 31-12-2021
Rivalen	14,5
Stichting Kegelsport	12,0
Streekmuseum de Roode Tooren	2,0
Stichting Behoud en Bevordering Fruitcultuur	12,0
Stoelbroederschap Martinikerk Doesburg	3,8
Stichting Doesburg Vestingstad	8,0
Zilvermuseum Doesburg	10,0

EMU saldo

	Verplichtingen tlv algemene reserve	Primaire begroting 2022	Primaire begroting 2023	Primaire begroting 2024
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (art. 17c BBV)	-281	1.946	2.127
2	Af: mutaties (im)materiële vaste activa	1.803	-1.061	-1.297
3	Bij: mutaties voorzieningen	352	544	548
4	Af: mutaties voorraden (incl bouwgrond in exploitatie)	0	0	0
5	Af: verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	-1.732	3.551	3.973
	(bedragen x € 1.000)			

Geconcludeerd wordt dat de gemeente Doesburg naar verwachting binnen de in het verleden afgegeven referentiewaarde blijft.

Investeringsagenda en balansprognose

Investeringsagenda

In deze begroting zijn de kapitaallasten voor onderstaande investeringen gedekt.

Bij goedkeuring van deze programmabegroting worden de onderstaande investeringen voor het jaar 2023 vastgesteld en opgenomen in de staat van investeringen.

Jaar	Bedrag	Omschrijving	afschrijvingstermijn
2023	548.353	Investering riolering	40

Balansprognose

De balansprognose per 1 januari van de betreffende jaarschijf ziet er als volgt uit:

Geprognotiseerde balans	2023	2024	2025	2026
Materiële vaste activa	36.004.117	34.943.248	33.646.029	32.037.858
Financiële vaste activa	5.138.307	5.138.307	5.138.307	5.138.307
Vlottende activa	9.091.972	9.091.972	9.091.972	9.091.972
Totaal Activa	**50.234.396**	**49.173.527**	**47.876.308**	**46.268.137**
Algemene Reserve	4.886.464	6.747.596	8.788.970	10.942.544
Bestemmingsreserves	18.887.282	19.053.646	19.059.558	19.240.386
Voorzieningen	2.022.883	3.161.212	3.664.006	4.166.800
Vaste passiva	16.576.466	12.349.872	8.502.573	4.057.206
Vlottende passiva	7.861.201	7.861.201	7.861.201	7.861.201
Totaal Passiva	**50.234.296**	**49.173.527**	**47.876.308**	**46.268.137**

Bijlagen

Lasten en baten per taakveld

Lasten en baten per taakveld

Exploitatie	Realisatie 2021	BGR 2022 na wijziging	Prim. Begr. 2023[2023]	Prim. Begr. 2024 [2023]	Prim. Begr. 2025 [2023]	Prim. Begr. 2026 [2023]
Lasten						
0.1 Bestuur	**932.227**	**928.596**	**933.154**	**977.054**	**977.054**	**977.054**
0.10 Mutaties reserves	**1.266.932**	**5.496.286**	**912.257**	**912.257**	**1.087.173**	**1.087.173**
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	**3.683.557**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
0.2 Burgerzaken	**289.269**	**297.813**	**299.038**	**297.813**	**297.813**	**297.813**
0.4 Overhead	**5.470.953**	**5.366.392**	**5.958.583**	**5.887.479**	**5.968.569**	**5.915.739**
0.5 Treasury	**4.567**	**3.398**	**3.398**	**3.398**	**3.398**	**3.398**
0.61 OZB woningen	**187.924**	**167.023**	**167.023**	**167.023**	**167.023**	**167.023**
0.62 OZB niet-woningen	**15.012**	**5.475**	**5.475**	**5.475**	**5.475**	**5.475**
0.64 Belastingen overig	**96.540**	**101.560**	**76.560**	**76.560**	**76.560**	**76.560**
0.8 Overige baten en lasten	**293.328**	**881.203**	**1.249.207**	**1.693.219**	**2.107.159**	**123.253**
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	**40.831**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	**796.614**	**819.920**	**693.756**	**693.756**	**693.756**	**693.756**
1.2 Openbare orde en veiligheid	**253.082**	**293.776**	**277.026**	**277.026**	**277.026**	**277.026**
2.1 Verkeer en vervoer	**1.658.212**	**1.680.928**	**1.248.438**	**1.390.317**	**1.603.709**	**1.603.709**
2.2 Parkeren	**134.075**	**167.367**	**68.841**	**68.841**	**68.841**	**55.655**
2.3 Recreatieve havens	**111.586**	**114.289**	**116.856**	**116.856**	**116.856**	**116.856**
2.5 Openbaar vervoer	**545**	**1.234**	**2.056**	**2.056**	**2.056**	**2.056**
3.1 Economische ontwikkeling	**142.178**	**150.044**	**150.044**	**150.044**	**150.044**	**150.044**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**66.183**	**12.372**	**13.372**	**13.372**	**13.372**	**13.372**
3.4 Economische promotie	**222.870**	**313.034**	**216.212**	**216.212**	**216.212**	**216.212**
4.1 Openbaar basisonderwijs	**568**	**600**	**600**	**600**	**600**	**600**
4.2 Onderwijshuisvesting	**168.933**	**164.612**	**156.670**	**156.670**	**156.670**	**153.258**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	**942.652**	**1.034.926**	**768.769**	**820.821**	**914.865**	**972.467**
5.1 Sportbeleid en activering	**278.160**	**261.111**	**266.111**	**269.111**	**274.111**	**274.111**
5.2 Sportaccommodaties	**601.115**	**666.357**	**672.509**	**678.509**	**678.509**	**678.509**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	**57.951**	**69.540**	**49.540**	**49.540**	**49.540**	**49.540**

Exploitatie	Realisatie 2021	BGR 2022 na wijziging	Prim. Begr. 2023[2023]	Prim. Begr. 2024 [2023]	Prim. Begr. 2025 [2023]	Prim. Begr. 2026 [2023]
5.4 Musea	**173.694**	**139.128**	**187.839**	**187.839**	**187.839**	**187.839**
5.5 Cultureel erfgoed	**126.493**	**110.506**	**162.243**	**162.243**	**162.243**	**162.243**
5.6 Media	**253.941**	**243.350**	**223.350**	**223.350**	**223.350**	**223.350**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**1.145.324**	**1.066.565**	**1.005.466**	**1.005.466**	**1.014.466**	**1.014.466**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**996.584**	**1.115.608**	**1.097.496**	**1.097.496**	**1.097.496**	**1.076.809**
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	**636.656**	**671.010**	**719.010**	**719.010**	**719.010**	**719.010**
6.3 Inkomensregelingen	**5.754.983**	**5.877.047**	**5.877.047**	**5.877.047**	**5.877.047**	**5.877.047**
6.4 WSW en beschut werk	**1.709.494**	**1.749.435**	**1.685.335**	**1.666.735**	**1.609.035**	**1.626.035**
6.5 Arbeidsparticipatie	**865.906**	**930.605**	**950.439**	**950.439**	**950.439**	**950.439**
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	**562.657**	**561.229**	**561.229**	**579.326**	**594.949**	**609.535**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	**3.044.990**	**3.279.825**	**3.622.819**	**3.622.819**	**3.622.819**	**3.622.819**
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	**3.989.015**	**5.154.699**	**5.146.691**	**5.146.691**	**5.168.691**	**5.168.691**
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	**95.181**	**103.344**	**103.344**	**103.344**	**103.344**	**103.344**
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	**27.545**	**28.070**	**28.070**	**28.070**	**28.070**	**28.070**
7.1 Volksgezondheid	**365.260**	**375.384**	**428.884**	**428.884**	**428.884**	**428.884**
7.2 Riolering	**446.265**	**560.542**	**717.955**	**709.623**	**697.246**	**689.532**
7.3 Afval	**1.237.568**	**1.234.232**	**1.234.232**	**1.234.232**	**1.234.232**	**1.234.232**
7.4 Milieubeheer	**789.182**	**1.147.833**	**389.433**	**389.433**	**389.433**	**389.433**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	**154.801**	**143.546**	**144.383**	**144.383**	**144.383**	**144.383**
8.1 Ruimte en leefomgeving	**368.627**	**295.927**	**215.926**	**231.926**	**231.926**	**231.926**
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	**613.165**	**0**	**3.227**	**3.227**	**3.227**	**3.227**
8.3 Wonen en bouwen	**481.095**	**830.368**	**449.953**	**525.953**	**570.353**	**570.353**
Totaal Lasten	**41.554.288**	**44.616.109**	**39.259.866**	**39.961.545**	**40.964.873**	**38.972.326**
Baten						
0.1 Bestuur	**573.696**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
0.10 Mutaties reserves	**2.790.962**	**7.905.274**	**829.836**	**828.314**	**1.081.261**	**906.345**
0.2 Burgerzaken	**137.340**	**137.081**	**139.917**	**139.917**	**139.917**	**139.917**
0.4 Overhead	**149.274**	**692**	**733**	**733**	**733**	**733**
0.5 Treasury	**247.085**	**274.366**	**269.435**	**264.473**	**264.473**	**264.473**
0.61 OZB woningen	**1.751.360**	**1.712.436**	**1.814.326**	**1.814.326**	**1.814.326**	**1.814.326**
0.62 OZB niet-woningen	**452.069**	**458.889**	**486.193**	**486.193**	**486.193**	**486.193**
0.63 Parkeerbelasting	**451.597**	**541.439**	**569.226**	**569.226**	**569.226**	**569.226**
0.64 Belastingen overig	**631.901**	**169.445**	**175.684**	**175.684**	**175.684**	**175.684**

Exploitatie	Realisatie 2021	BGR 2022 na wijziging	Prim. Begr. 2023[2023]	Prim. Begr. 2024 [2023]	Prim. Begr. 2025 [2023]	Prim. Begr. 2026 [2023]
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	**22.024.185**	**24.246.891**	**25.855.000**	**26.307.000**	**26.757.000**	**24.988.000**
0.8 Overige baten en lasten	**285.180**	**0**	**-196.575**	**64.588**	**364.969**	**154.682**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	**24.305**	**7.838**	**7.838**	**7.838**	**7.838**	**7.838**
1.2 Openbare orde en veiligheid	**21.599**	**14.648**	**15.213**	**15.213**	**15.213**	**15.213**
2.1 Verkeer en vervoer	**1.094.907**	**42.341**	**42.965**	**42.965**	**42.965**	**42.965**
2.2 Parkeren	**60.180**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
2.3 Recreatieve havens	**54.885**	**64.246**	**114.246**	**114.246**	**114.246**	**114.246**
2.4 Economische havens en waterwegen	**0**	**149**	**149**	**149**	**149**	**149**
3.1 Economische ontwikkeling	**40.000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**3.653**	**7.828**	**7.828**	**7.828**	**7.828**	**7.828**
3.4 Economische promotie	**422.019**	**429.910**	**429.910**	**429.910**	**429.910**	**429.910**
4.2 Onderwijshuisvesting	**11.277**	**11.300**	**11.300**	**11.300**	**11.300**	**11.300**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	**333.808**	**350.000**	**30.000**	**5.000**	**5.000**	**5.000**
5.1 Sportbeleid en activering	**42.202**	**8.334**	**8.334**	**8.334**	**8.334**	**8.334**
5.2 Sportaccommodaties	**61.069**	**66.719**	**66.719**	**66.719**	**66.719**	**66.719**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
5.4 Musea	**20.475**	**20.725**	**20.725**	**20.725**	**20.725**	**20.725**
5.5 Cultureel erfgoed	**23.478**	**11.529**	**30.348**	**30.348**	**30.348**	**30.348**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**407**	**133**	**133**	**133**	**133**	**133**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**12.160**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.3 Inkomensregelingen	**4.627.536**	**4.389.979**	**4.369.979**	**4.389.979**	**4.389.979**	**4.389.979**
6.5 Arbeidsparticipatie	**127.716**	**180.978**	**180.978**	**180.978**	**180.978**	**180.978**
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	**263.871**	**8.296**	**8.296**	**8.296**	**8.296**	**8.296**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	**152.401**	**92.170**	**352.664**	**352.664**	**352.664**	**352.664**
7.2 Riolering	**1.118.289**	**1.229.415**	**1.302.527**	**1.302.527**	**1.302.527**	**1.302.527**
7.3 Afval	**1.919.813**	**1.783.821**	**1.875.006**	**1.875.006**	**1.875.006**	**1.875.006**
7.4 Milieubeheer	**157.919**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	**74.978**	**68.781**	**68.781**	**68.781**	**68.781**	**68.781**

Exploitatie	Realisatie 2021	BGR 2022 na wijziging	Prim. Begr. 2023[2023]	Prim. Begr. 2024 [2023]	Prim. Begr. 2025 [2023]	Prim. Begr. 2026 [2023]
8.1 Ruimte en leefomgeving	**207.689**	**29.044**	**847**	**847**	**847**	**847**
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	**738.334**	**3.964**	**3.964**	**3.964**	**3.964**	**3.964**
8.3 Wonen en bouwen	**444.672**	**347.448**	**367.341**	**367.341**	**367.341**	**367.341**
Totaal Baten	**41.554.288**	**44.616.109**	**39.259.866**	**39.961.545**	**40.964.873**	**38.810.670**
Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-161.656**

Beleidsindicatoren in perspectief

Waarstaatjegemeente.nl

In deze bijlage vind u een verloop van alle beleidsindicatoren van onze gemeente. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft voor dat we in de begroting een aantal verplichte indicatoren opnemen. De gegevens voor deze indicatoren zijn verkregen via www.waarstaatjegemeente.nl, eigen waarnemingen of andere betrouwbare bronnen. Daar waar gegevens voor handen zijn is een trend weergegeven in de bijlage.

nr	Programma	Indicator	Eenheid	Bron	B2023	B2022	Jaartal J2021	J2020	J2019	J2018	J2017
1	5	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	8,8	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	
2	5	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	6,75	8	7,8	7,7	7,3	7,3	
3	5	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen gegevens	539,9	922	494,0	517,0	740,0	740,0	
4	5	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	2,84	5,2	12,5	23,0	16,5	16,5	
5	5	Overhead	% van totale lasten	Eigen gegevens	15,9	13,7	14,4	13,0	10,7	10,7	
6	1	Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	Bureau Halt				40,0	50,0	80,0	60,0
7	1	Winkeldiefstallen	aantal per 1.000 inwoners	CBS			1,4	0,9	0,9	0,4	0,9
8	1	Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	CBS			2,3	2,7	2,7	4,0	4,4
9	1	Diefstallen uit woning	aantal per 1.000 inwoners	CBS			0,9	0,9	0,4	1,3	2,6
10	1	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	aantal per 1.000 inwoners	CBS			4,5	5,0	6,7	6,2	8,8
11	3	Functiemenging	%	LISA			41,6	42,0	41,9	41,3	41,0
12	3	Vestigingen (van bedrijven)	aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA			143,1	141,6	131,8	124,0	121,4
13	4	Absoluut Verzuim	aantal per 1.000 leerlingen	DUO / Ingrado							1,2
14	4	Relatief verzuim	aantal per 1.000 leerlingen	DUO / Ingrado					20,0	41,0	45,0
15	4	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO / Ingrado				1,5	2,3	1,3	2,7
16	2	Niet-sporters	%	Gezonheids-enquete (CBS, RIVM)				54,4			
17	4	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijg 15-74 jaar	CBS / LISA			444,2	448,7	441,5	424,5	414,7
18	4	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	CBS Jeugd					1,0	1,0	1,0
19	4	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS Jeugd				6,0	5,0	6,0	6,0
20	4	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS				62,1	63,9	62,7	62,1
21	4	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS Jeugd				2,0	2,0	3,0	3,0
22	4	Personen met een bijstandsuitkering	aantal per 1.000 inwoners	CBS			423,3	494,5	397,9	406,9	474,5

23	4	Personen met lopende re-integratievoorzieningen	aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS		634,1	608,2	648,0	767,2
24	4	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS Jeugd		14,7	14,6	13,1	13,0
25	4	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS Jeugd	1,3	2,3	1,9	1,5	1,4
26	4	jongeren met jeugdclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS Jeugd				0,7	0,7
27	4	clienten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	CBS - MSD Wmo	720,0	800,0	760,0	670,0	660,0
28	2	omvang huishoudelijk restafval	kg/inwoner	CBS			61,0	111,0	114,0
29	2	Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS			3,5	2,5	1,4
30	3	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	229,0	211,0	199,0	190,0	185,0
31	3	nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	BAG		10,4	7,0	0,4	7,1
32	3	Demografische druk	%	CBS	81,8	81,1	79,1	78,4	77,3
33	3	gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuidhouden	in Euro's	COELO	682,0	659,0	558,0	563,0	573,0
34	3	gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens	in Euro's	COELO	910,0	873,0	770,0	818,0	843,0